

**ANALÝZA SOCIÁLNO-EKONOMICKEJ
SITUÁCIE A VYBRANÝCH PROBLÉMOV
OKRESOV MARTIN, TURČIANSKE
TEPLICE A DOLNÝ KUBÍN
S NÁVRHMI NA ZLEPŠENIE V SOCIÁLNEJ
A HOSPODÁRSKEJ OBLASTI**

VÝJAZDOVÉ ROKOVANIE VLÁDY SR, OKTÓBER 2026

Manažérske zhrnutie

Materiál poskytuje informácie o sociálno-ekonomickej situácii a vybraných problémoch v okresoch Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín s cieľom prijať účinné opatrenia na riešenie problematických oblastí a akceleráciu rozvoja územia a po náležitom dialógu s predstaviteľmi regiónu predložiť návrhy na zlepšenie.

Materiál obsahuje komplexnú analýzu riešenej oblasti, ktorá tvorí východisko pre lepšie pochopenie charakteristiky regiónu a jeho špecifických potrieb.

V Žilinskom samosprávnom kraji žilo k 1. 7. 2025 spolu 685 000 obyvateľov, z ktorých 66 % je v produktívnom veku, 14 % v predproduktívnom veku a 18 % v poproduktívnom veku. Žilinský samosprávny kraj sa na počte obyvateľov SR podieľal 13 %. Hustota obyvateľov dosiahla v kraji hodnotu 101 obyvateľov na 1 km². Najhustejšie osídleným okresom je Žilina, nasledovaný s veľkým odstupom okresmi Martin, Čadca a Bytča. Ostatné okresy sú pomerne riedko osídlené s podpriemernou hustotou obyvateľstva. Stupeň urbanizácie Žilinského samosprávneho kraja dosiahol úroveň 49 %, čo je menej ako celoslovenský priemer (53,2 %).

V Žilinskom samosprávnom kraji klesá počet obyvateľov, a to intenzitou 0,034 % ročne. V štruktúre obyvateľov kraja kontinuálne rastie podiel obyvateľov v poproduktívnom veku na úkor obyvateľov v produktívnom veku.

V Žilinskom samosprávnom kraji dosiahla v auguste 2026 miera evidovanej nezamestnanosti úroveň 3,40 %. Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v okrese Martin úroveň 3,27 %, čo bolo mierne nižšie ako priemer nezamestnanosti v Žilinskom samosprávnom kraji. Okres Turčianske Teplice zaznamenal v rovnakom období vyššiu mieru nezamestnanosti ako Žilinský samosprávny kraj, a to 3,97 %. Okres Dolný Kubín zaznamenal v rovnakom období rovnako vyššiu mieru nezamestnanosti ako Žilinský samosprávny kraj, a to 3,59 %.

Rozdiel medzi priemernou mzdou na Slovensku a v Žilinskom samosprávnom kraji sa pohybuje okolo 9 % (v neprospech Žilinského kraja), pričom kontinuálne sa znižuje.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov Žilinského samosprávneho kraja je charakteristická nadpriemerným podielom stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva a mierne podpriemerným podielom nevzdelaného obyvateľstva.

Žilinský samosprávny kraj patrí medzi rozhodujúce regióny cestovného ruchu na Slovensku. Jeho konkurenčná pozícia stojí na vysokej koncentrácii horskej krajiny, chránených území, turistických a cyklistických možností, zimných stredísk, vodných a termálnych zdrojov, ako aj kultúrno-historického a ľudového dedičstva. Krajská koncepcia hodnotí ako nosné najmä športovo-rekreačný a kultúrno-poznávací cestovný ruch. Dobré predpoklady má aj kúpeľný a zdravotný, gastronomický a obchodný cestovný ruch. Na územie kraja zasahujú štyri národné parky a kraj disponuje rozsiahlym systémom značených turistických trás.

Pre riešenie územia sú rozhodujúce dva prirodzené subregióny, a to Turiec a Orava. Okresy Martin a Turčianske Teplice tvoria jadro Turca, zatiaľ čo okres Dolný Kubín je súčasťou Oravy a Dolný Kubín plní funkciu centra Dolnej Oravy. Ide o tri okresy s rozdielnym produktovým profilom, ktoré sa však v rámci kraja vhodne dopĺňajú: Martin reprezentuje národnokultúrnu a mestskú poznávaciu ponuku v spojení s horským zázemím, Turčianske Teplice majú jasne rozpoznateľný kúpeľný a zdravotno-rekreačný profil a Dolný Kubín spája mestské a literárne dedičstvo s horským, zimným a outdoorovým cestovným ruchom Oravy.

Obsah

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE	2
OBSAH	3
1 VŠEOBECNÁ ČASŤ	4
1.1 Charakteristika územia.....	4
1.2 Obyvateľstvo a sídla	4
1.3 Vývoj nezamestnanosti	9
1.4 Hospodárska aktivita.....	11
1.5 Priemerná mzda	16
1.6 Vzdelávanie.....	17
1.7 Sociálne služby	18
1.8 Cestovný ruch a kultúrne dedičstvo	20
1.9 Fungovanie prvkov kritickej infraštruktúry	35
1.9.1 Voda	36
1.9.2 Potraviny.....	38
1.9.3 Podpora a rozvoj vidieka	40
1.9.4 Zdravie.....	41
1.9.5 Energetika.....	43
1.9.6 Informačné a komunikačné technológie	45
1.9.7 Doprava	47
1.9.8 Verejný poriadok a vnútorná bezpečnosť	51
2 NÁVRHOVÁ ČASŤ	60

1 VŠEOBECNÁ ČASŤ

1.1 Charakteristika územia

Okres Martin sa nachádza v severnej časti Žilinského kraja v regióne Turiec. Územie okresu má prevažne hornatý charakter. Najvyšším bodom okresu je Veľký Kriváň s nadmorskou výškou 1 709 m. Hlavnými vodnými tokmi sú rieky Turiec a Váh. Významnú časť prírodného bohatstva predstavujú územia Malej a Veľkej Fatry, ktoré sú chránené inštitútom národných parkov. Okresným mestom je Martin, ktorý je významným kultúrnym, hospodárskym a dopravným centrom regiónu.

Okres Turčianske Teplice sa nachádza v južnej časti Žilinského kraja a patrí do historického regiónu Turiec. Územie okresu leží prevažne v južnej časti Turčianskej kotliny, ktorú obklopujú pohoria Žiar na západe, Kremnické vrchy na juhovýchode a Veľká Fatra na východe. Najvyšší bod okresu dosahuje približne 1 441 m n. m. a nachádza sa v okolí obce Mošovce. Územím preteká rieka Turiec, ktorá je hlavnou vodnou osou celého regiónu. V okrese sa nachádzajú rozsiahle lesy, lúky a pasienky, ktoré vytvárajú vhodné podmienky najmä pre živočíšnu výrobu. Významným prírodným a hospodárskym prvkom sú minerálne a termálne pramene, ktoré využívajú kúpele v meste Turčianske Teplice.

Okres Dolný Kubín sa nachádza v severnej časti Žilinského kraja a tvorí južnú časť regiónu Orava. Územie okresu je prevažne hornaté a obklopujú ho Chočské vrchy, Oravská Magura, Skorušina, Malá Fatra a Veľká Fatra. Najvyšším vrchom okresu je Veľký Choč s nadmorskou výškou 1 611 m. Hlavným vodným tokom je rieka Orava, ktorá preteká centrálnou časťou okresu a pri Kľačanoch sa vlieva do Váhu. V oblasti Chočských vrchov sa nachádzajú aj krasové útvary a jaskyne. Okres má vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu, najmä turistiky, cykloturistiky, lyžovania a ďalších športových aktivít.

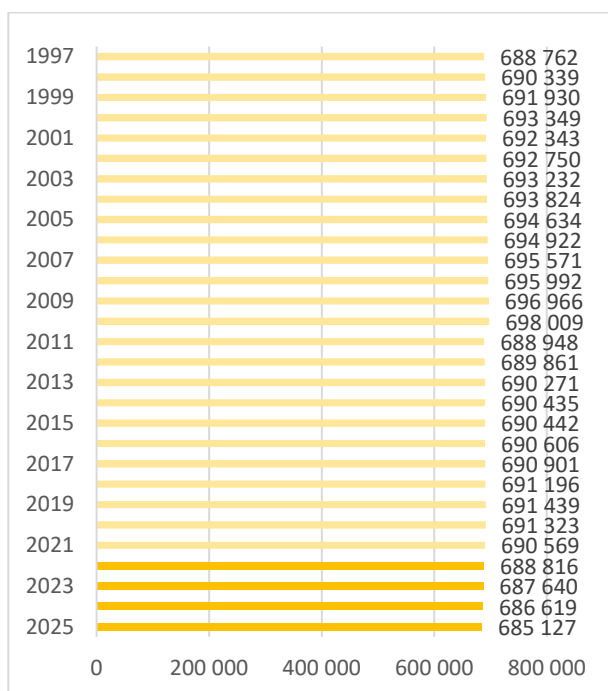
1.2 Obyvateľstvo a sídla

Žilinský samosprávny kraj patrí svojou rozlohou 6 808 km² medzi územne najväčšie samosprávne kraje s podpriemernou hustotou obyvateľstva (100,63 osôb na km²) v porovnaní so slovenským priemerom 110,42 osôb na km². Na základe územnosprávneho členenia pozostáva Žilinský samosprávny kraj z 10 okresov (Bytča, Čadca, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Mikuláš, Martin, Námestovo, Ružomberok, Turčianske Teplice, Tvrdošín a Žilina) a z 315 obcí, z ktorých má 19 štatút mesta.

V Žilinskom samosprávnom kraji žilo k 1. 7. 2025 spolu 685 000 obyvateľov, z ktorých 66 % je v produktívnom veku, 14 % v predproduktívnom veku a 18 % v poproduktívnom veku. Žilinský samosprávny kraj sa na počte obyvateľov SR podieľal 13 %. Hustota obyvateľov dosiahla v kraji hodnotu 101 obyvateľov na 1 km². Najhustejšie osídleným okresom je Žilina, nasledovaný s veľkým odstupom okresmi Martin, Čadca a Bytča. Ostatné okresy sú pomerne riedko osídlené s podpriemernou hustotou obyvateľstva. Stupeň urbanizácie Žilinského samosprávneho kraja dosiahol úroveň 49 %, čo je menej ako celoslovenský priemer (53,2 %).

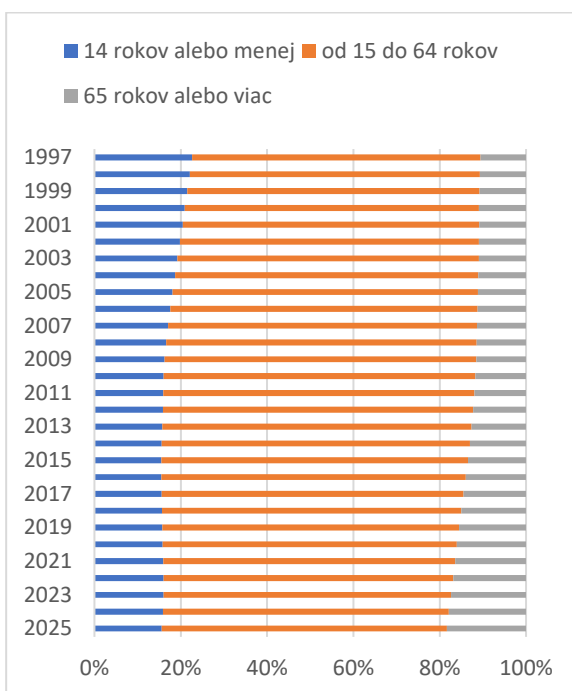
Pokiaľ sa pozrieme na vývoj počtu a štruktúry obyvateľstva Žilinského samosprávneho kraja v kontexte historického vývoja, je zjavné, že v samosprávnom kraji klesá počet obyvateľov, a to intenzitou 0,034 % ročne. V štruktúre obyvateľov kraja kontinuálne rastie podiel obyvateľov v poproduktívnom veku na úkor obyvateľov v produktívnom veku.

Počet obyvateľov Žilinského samosprávneho kraja

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

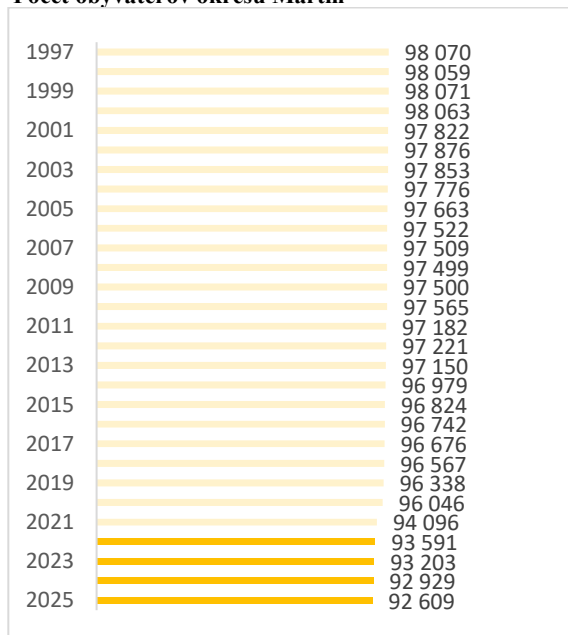
Veková štruktúra Žilinského samosprávneho kraja

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

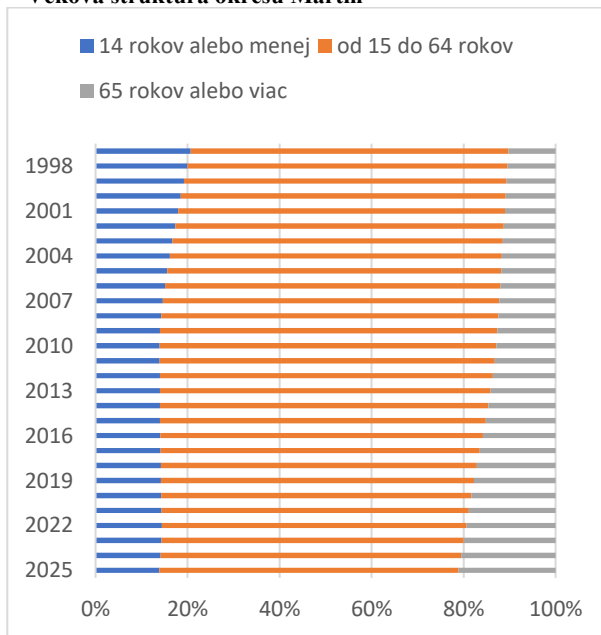
Okres Martin je tvorený zo 43 obcí, z ktorých 3 má štatút mesta. V rámci Žilinského samosprávneho kraja ide o nadpriemerne zaľudnené územie s hustotou obyvateľstva 125,89 obyvateľov na km². Pokiaľ sa pozrieme na vývoj počtu a štruktúry obyvateľstva okresu Martin v kontexte historického vývoja, je zjavné, že podobne ako v Žilinskom samosprávnom kraji, aj v okrese Martin klesá počet obyvateľov. Počet obyvateľov okresu od roku 2004 klesol o 5,28 %. Navyše v štruktúre obyvateľov okresu, podobne ako v Žilinskom samosprávnom kraji, kontinuálne rastie podiel obyvateľov v poproduktívnom veku na úkor obyvateľov v produktívnom veku.

Počet obyvateľov okresu Martin

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

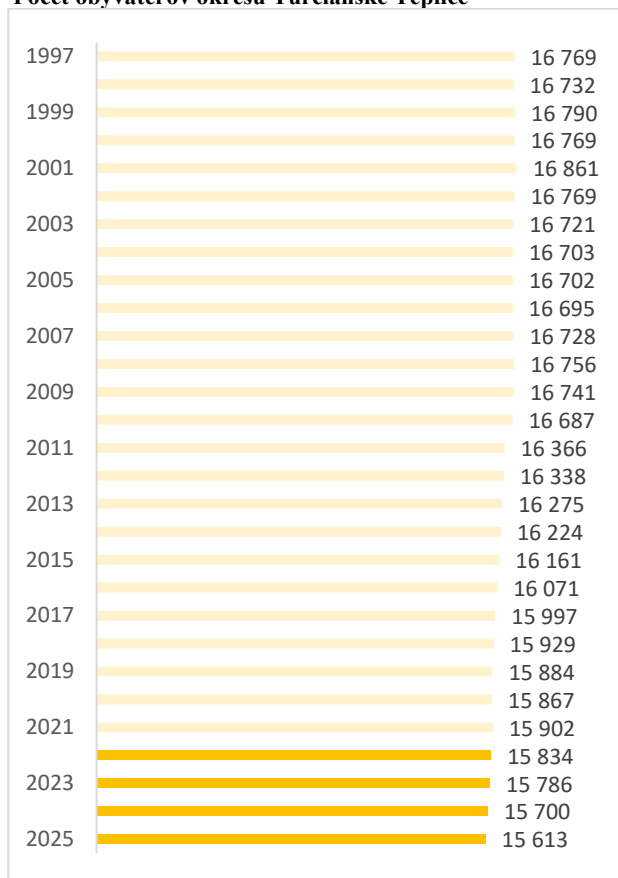
Veková štruktúra okresu Martin

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

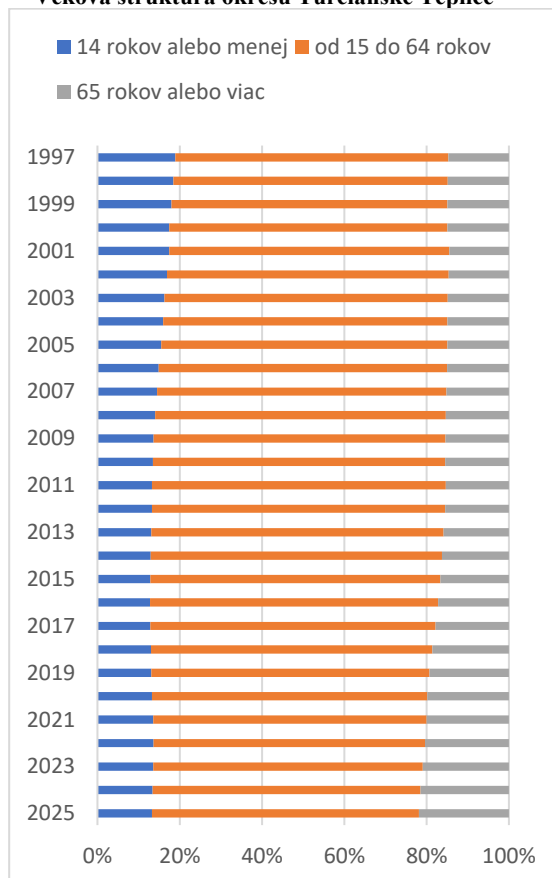
Okres Turčianske Teplice je tvorený z 26 obcí, z ktorých 1 má štatút mesta. V rámci Žilinského samosprávneho kraja ide o podpriemerne zaľudnené územie s hustotou obyvateľstva 39,74 obyvateľov na km². Pokiaľ sa pozrieme na vývoj počtu a štruktúry obyvateľstva okresu Turčianske Teplice v kontexte historického vývoja, je zjavné, že podobne ako v Žilinskom samosprávnom kraji, aj tu klesá počet obyvateľov. Počet obyvateľov okresu od roku 2004 klesol o 6,53 %. Navyše v štruktúre obyvateľov okresu, podobne ako v Žilinskom samosprávnom kraji, kontinuálne rastie podiel obyvateľov v poproduktívnom veku na úkor obyvateľov v produktívnom veku.

Počet obyvateľov okresu Turčianske Teplice

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

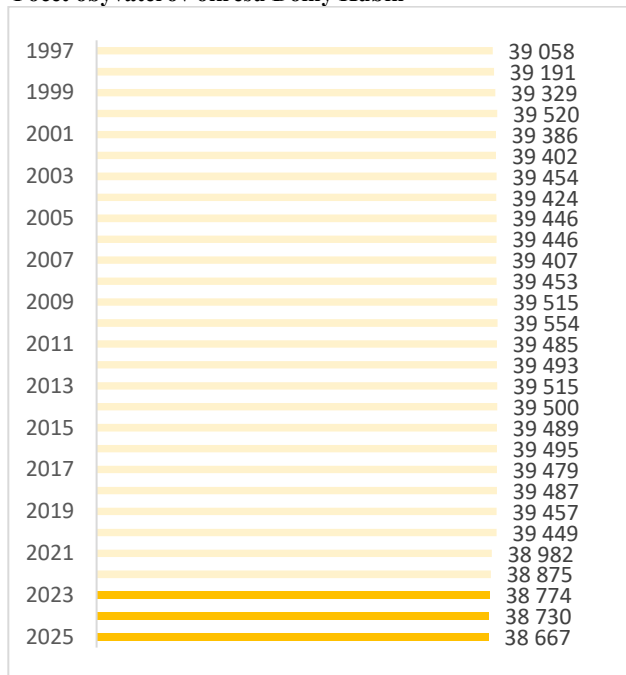
Veková štruktúra okresu Turčianske Teplice

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

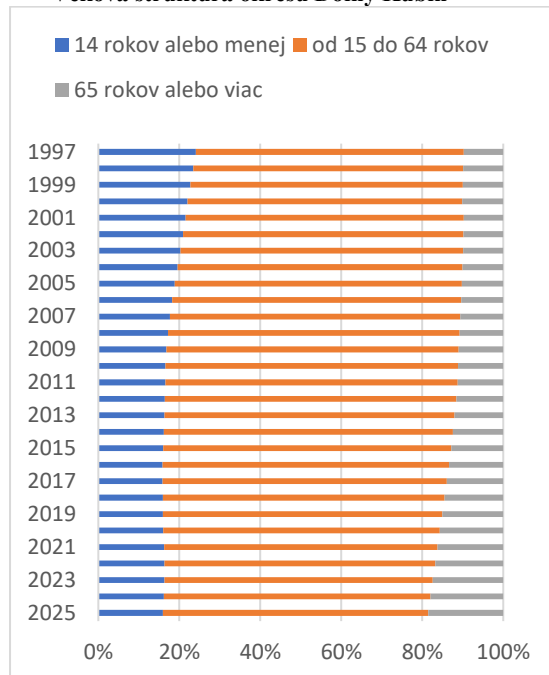
Okres Dolný Kubín je tvorený z 24 obcí, z ktorých 1 má štatút mesta. V rámci Žilinského samosprávneho kraja ide o podpriemerne zaľudnené územie s hustotou obyvateľstva na úrovni len 78,62 obyvateľov na km². Pokiaľ sa pozrieme na vývoj počtu a štruktúry obyvateľstva okresu Dolný Kubín v kontexte historického vývoja, je zjavné, že podobne ako v Žilinskom samosprávnom kraji, aj v okrese Dolný Kubín klesá počet obyvateľov. Počet obyvateľov okresu od roku 2004 klesol o takmer 1,92 %. Navyše, v štruktúre obyvateľov okresu, podobne ako v Žilinskom samosprávnom kraji, kontinuálne rastie podiel obyvateľov v poproduktívnom veku na úkor obyvateľov v produktívnom veku.

Počet obyvateľov okresu Dolný Kubín

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

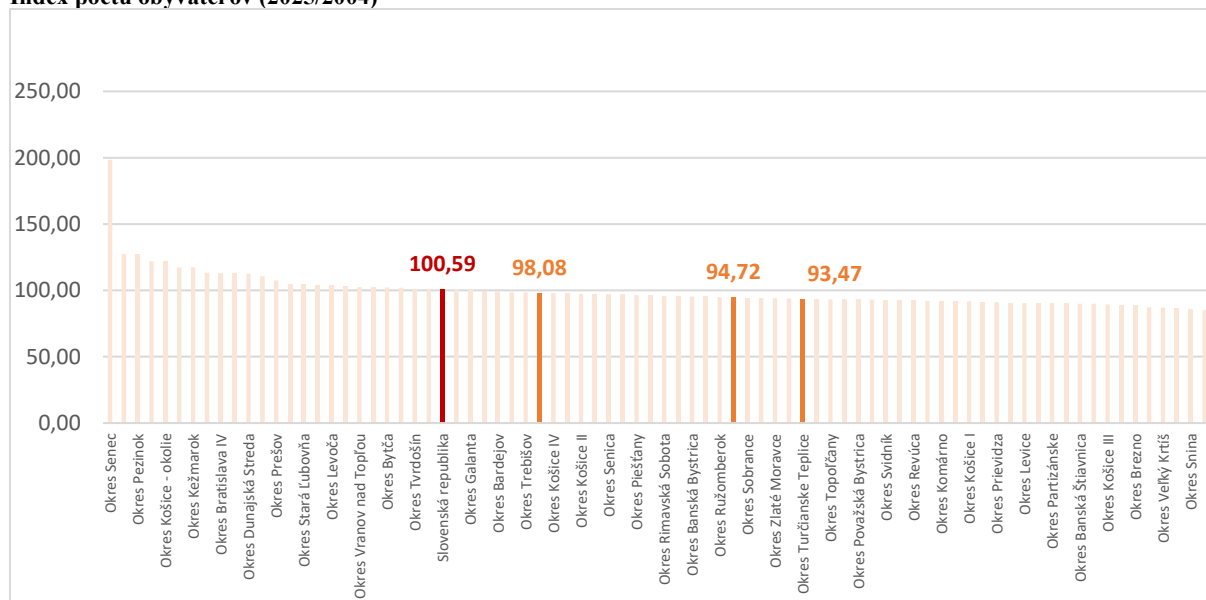
Veková štruktúra okresu Dolný Kubín

Zdroj: ŠÚSR – Datacube, Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.)

Negatívny demografický trend potvrdzuje aj porovnanie okresov pomocou indexu počtu obyvateľov, ktorý porovnáva počet obyvateľov v rokoch 2004 a 2025. Všetky 3 okresy zaznamenávajú negatívny prírastok obyvateľov.

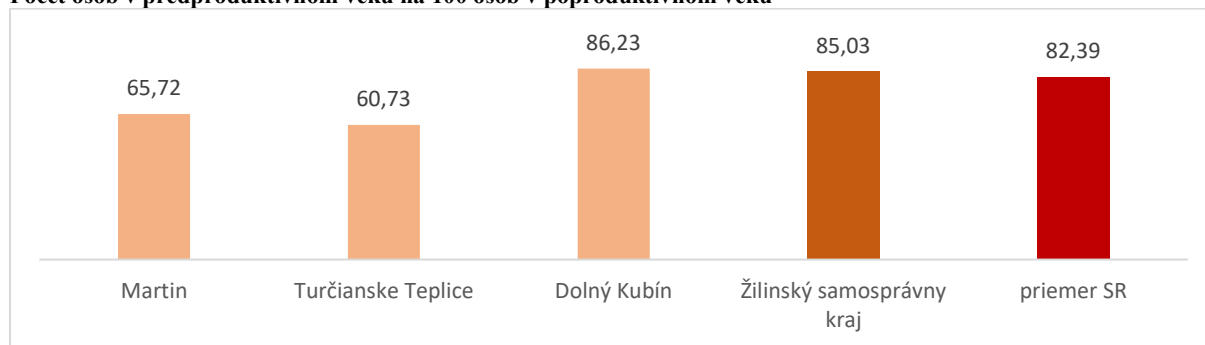
Index počtu obyvateľov (2025/2004)

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/vbd_dem/om7007rr/v_om7007rr_00_00_00_sk

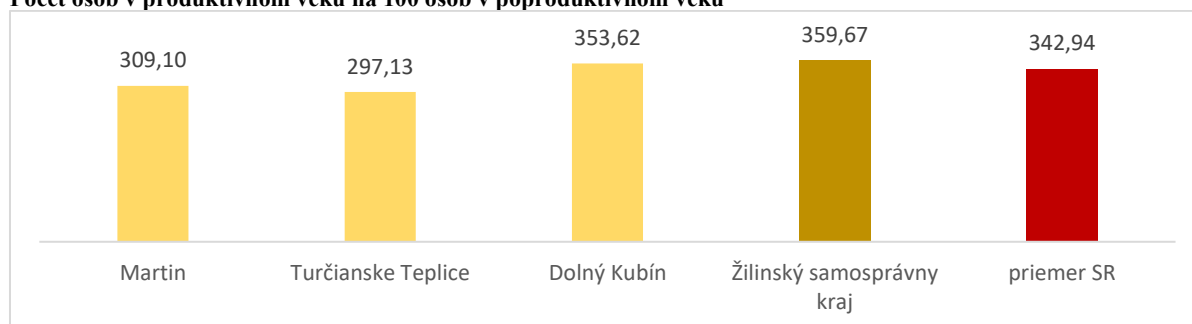
Podľa indexu starnutia v roku 2025 pripadalo v okrese Dolný Kubín na 100 obyvateľov v poproduktívnom veku 86 obyvateľov v predproduktívnom veku a 354 osôb v produktívnom veku. V okrese Martin pripadalo v roku 2025 na 100 obyvateľov v poproduktívnom veku 66 obyvateľov v predproduktívnom veku a 309 osôb v produktívnom veku. Alarmujúca situácia je však v okrese Turčianske Teplice, kde pripadalo na 100 obyvateľov v poproduktívnom veku maximálne 61 obyvateľov v predproduktívnom veku a len 297 obyvateľov v produktívnom veku.

Počet osôb v predproduktívnom veku na 100 osôb v poproduktívnom veku

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/vbd_dem/om7007rr/v_om7007rr_00_00_00_sk

Počet osôb v produktívnom veku na 100 osôb v poproduktívnom veku

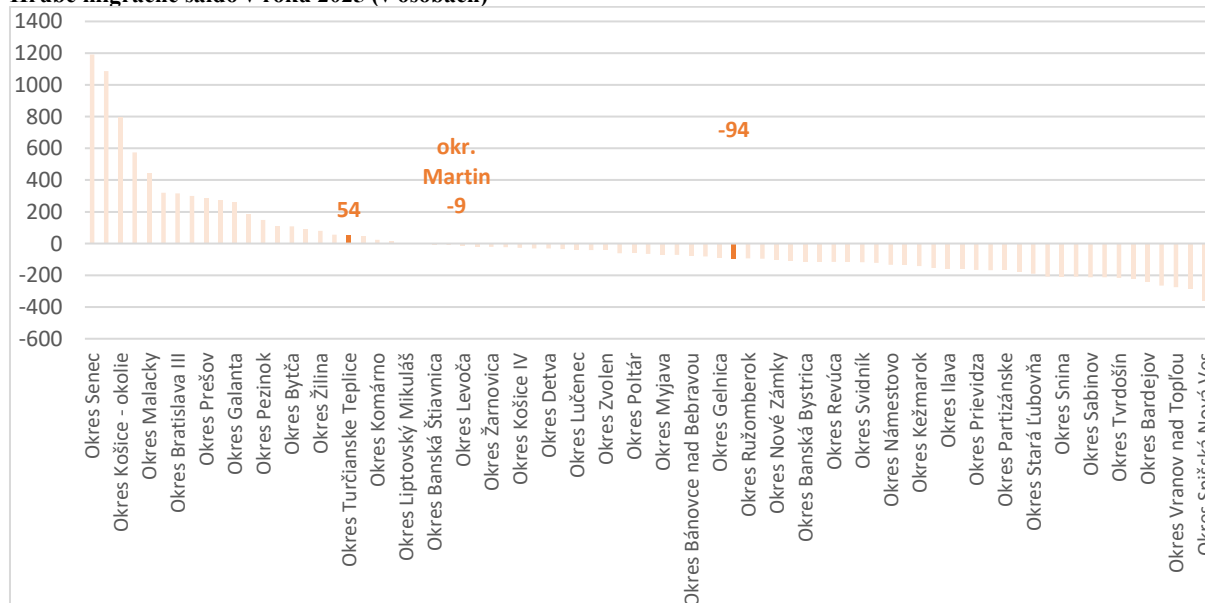

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/vbd_dem/om7007rr/v_om7007rr_00_00_00_sk

Tieto ukazovatele a ich porovnanie so Žilinským samosprávnym krajom, priemerom SR a ostatnými okresmi v SR radí okresy Martin a Turčianske Teplice medzi najstaršie okresy na Slovensku, pričom ich populačný potenciál je významne podpriemerný a negatívny efekt demografického vývoja, v prípade okresu Martin ešte prehĺbuje migrácia do ekonomicky vyspelejších regiónov Slovenska alebo do zahraničia.

Okresy Martin a Dolný Kubín patria medzi okresy s negatívnym hrubým migračným saldom z pohľadu vnútroštátnej a medzinárodnej migrácie.

Hrubé migračné saldo v roku 2025 (v osobách)

* hrubé migračné saldo je rozdielom medzi počtom prisťahovaných osôb a počtom vystahovaných osôb

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/vbd_dem/om7103mr/v_om7103mr_00_00_00_sk

Štatistika vyst'ahovaných a prís'ahovaných osôb za rok 2025

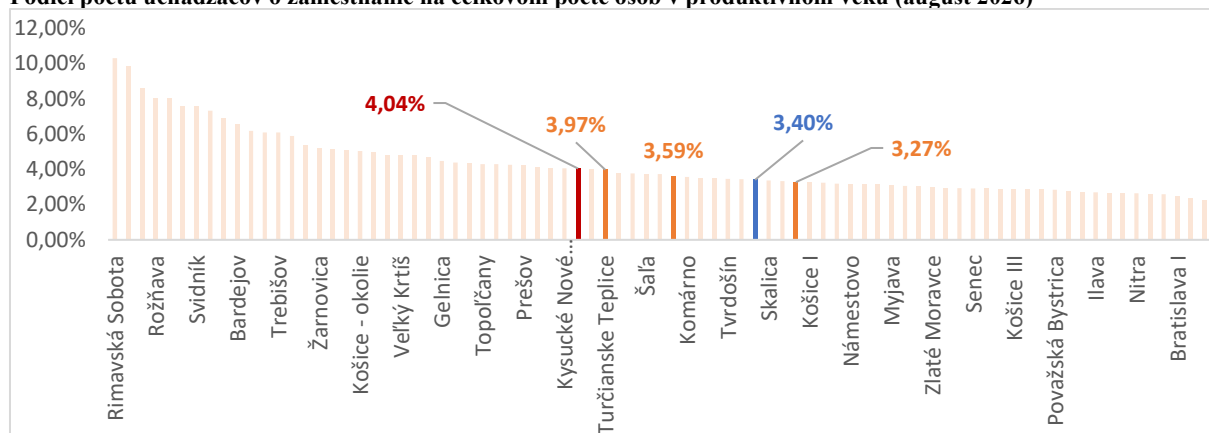
	Prist'ahovaní na trvalý pobyt (Osoba) 2025	Vyst'ahovaní z trvalého pobytu (Osoba) 2025	Hrubé migračné saldo
Okres Martin	688	697	-9
Okres Turčianske Teplice	222	168	+54
Okres Dolný Kubín	225	319	-94
Slovenská republika	51 510	51 510	0

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/vbd_dem/om7103mr/v_om7103mr_00_00_00_sk

1.3 Vývoj nezamestnanosti

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v okrese Martin v auguste 2026 úroveň 3,27 %, čo bolo mierne nižšie ako priemer nezamestnanosti v Žilinskom samosprávnom kraji a významne nižšie ako priemer Slovenska. Okres Turčianske Teplice zaznamenal v rovnakom období významne vyššiu mieru nezamestnanosti ako Žilinský samosprávny kraj, a to 3,97 %. Okres Dolný Kubín zaznamenal v rovnakom období rovnako vyššiu mieru nezamestnanosti ako Žilinský samosprávny kraj, a to 3,59 %.

Podiel počtu uchádzačov o zamestnanie na celkovom počte osôb v produktívnom veku (august 2026)

Zdroj: ÚPSVaR SR

Všetky 3 okresy prešli od vstupu do EÚ významne pozitívnu cestu v znižovaní nezamestnanosti a píšú pomerne úspešný 20-ročný príbeh poklesu miery evidovanej nezamestnanosti od 60 % do cca 73 % oproti východiskovému stavu. Dynamika znižovania nezamestnanosti je v týchto okresoch mierne nad úrovňou priemeru kumulatívnej dynamiky znižovania miery nezamestnanosti v Žilinskom samosprávnom kraji (-69 %) a na Slovensku (-69,5 %).

Časové porovnanie úrovni nezamestnanosti od roku 2004

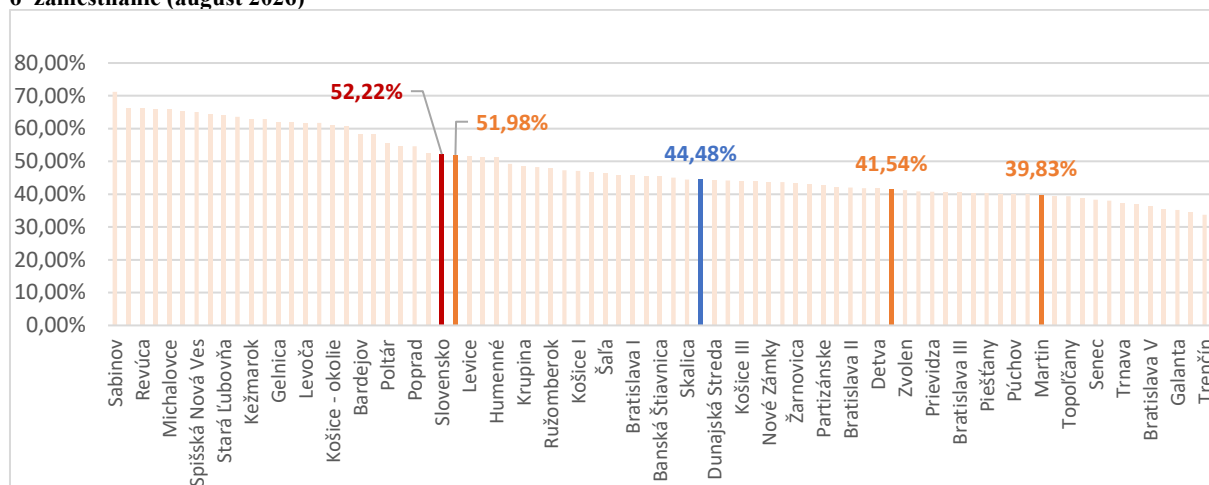
	august 04	august 09	august 26
okres Martin	12,01%	9,87%	3,27%
okres Turčianske Teplice	14,01%	10,65%	3,97%
okres Dolný Kubín	13,39%	13,27%	3,59%
Žilinský samosprávny kraj	11,00%	10,04%	3,40%
priemer SR	13,24%	12,05%	4,04%

Zdroj: ÚPSVaR SR

Dynamika znižovania miery nezamestnanosti vo všetkých 3 okresoch sa však spomaľuje a v blízkej budúcnosti nebude pravdepodobne stačiť dobiehať priemer Slovenska. Príčinou tohto stavu je dosiahnutie kriticky nízkej miery nezamestnanosti vzhľadom na štruktúru obyvateľstva, čo dokumentuje aj významne podpriemerný podiel evidovaných

nezamestnaných, ktorí nemali zamestnanie pred zaradením do evidencie nezamestnaných, na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie.

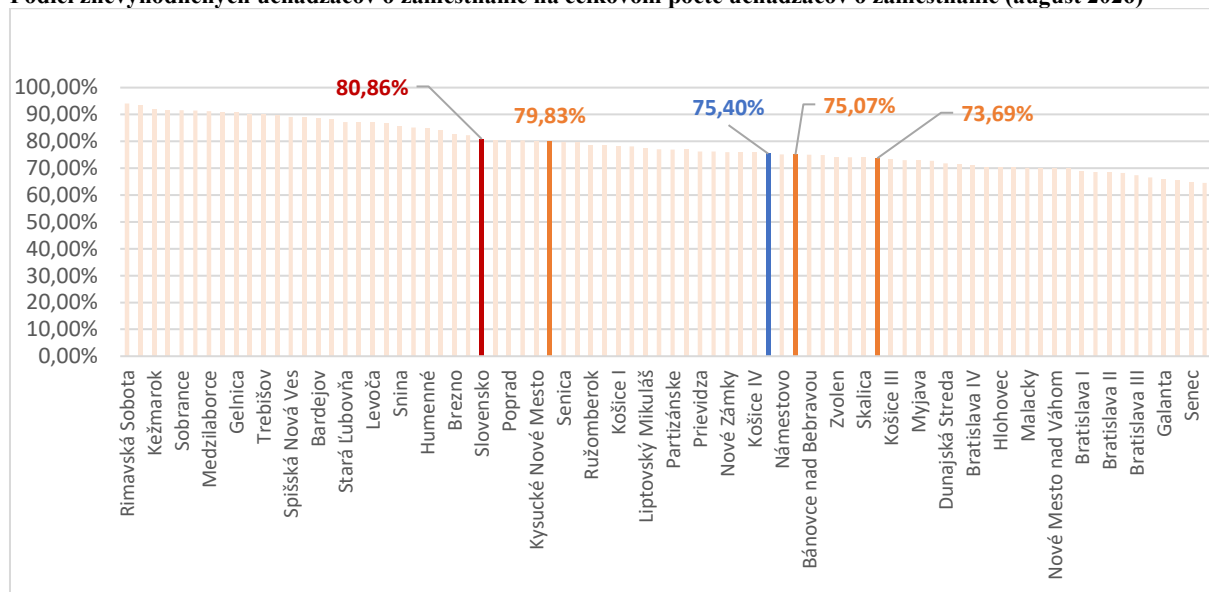
Podiel počtu uchádzačov o zamestnanie bez predchádzajúceho zamestnania na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie (august 2026)

Zdroj: ÚPSVaR SR

Potvrdením negatívneho trendu štrukturálnej nezamestnanosti najmä vo všetkých 3 okresoch je podiel počtu znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie. Tento ukazovateľ sa pohybuje pod úrovňou priemeru SR, čo ukazuje, že evidovaní uchádzači o prácu si vyžadujú osobitný prístup a poukazuje na potrebu tzv. medzitrhu práce.

Podiel znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie (august 2026)

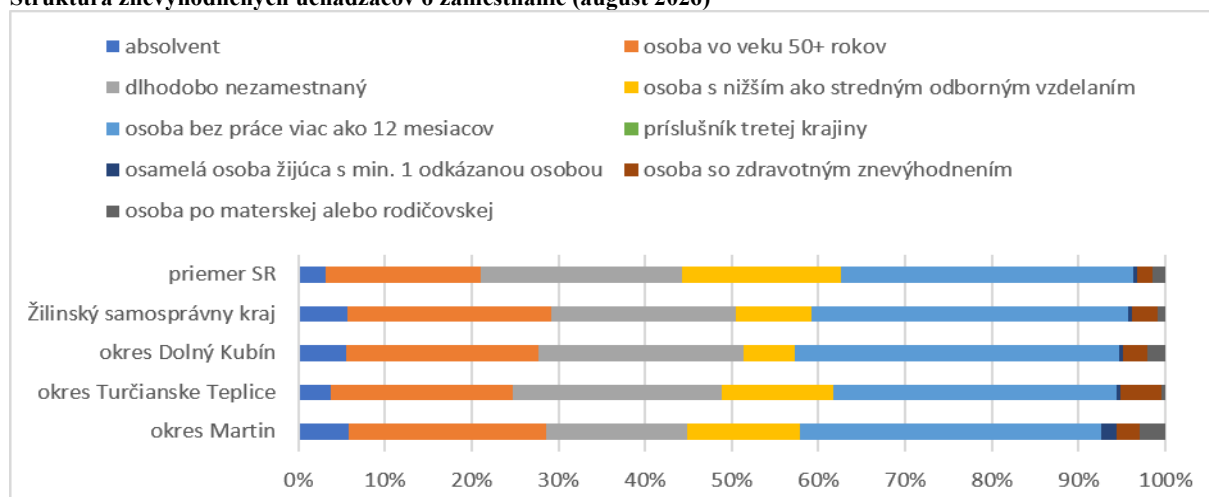

Zdroj: ÚPSVaR SR

Štruktúra znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie uvedených 3 okresov a jej porovnanie s celoslovenským priemerom ukazuje, že najrizikovejšími skupinami nezamestnaných osôb sú:

- osoby bez práce viac ako 12 mesiacov; a
- osoby vo veku 50+ rokov.

Štruktúra znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (august 2026)

Zdroj: ÚPSVaR SR

1.4 Hospodárska aktivita

V **Žilinskom samosprávnom kraji** pôsobí celkovo 32 324 podnikov (obchodných spoločností), z ktorých najväčší počet tvoria podniky do 9 zamestnancov. Celkovo 64 podnikov v samosprávnom kraji zamestnáva 250 a viac zamestnancov. Najväčší počet podnikov v okrese pôsobí v odvetviach stavebníctvo a služby. Podniky v Žilinskom samosprávnom kraji vytvorili v roku 2025 pridanú hodnotu v kumulatívnej výške takmer 6,6 mld. eur, pričom najúspešnejším odvetvím sa stal automobilový priemysel. Navzdory veľkému počtu podnikov, služby vytvorili v roku 2025 pridanú hodnotu len vo výške 107 mil. eur. Podniky v Žilinskom samosprávnom kraji vygenerovali v roku 2025 tržby v celkovej výške 33 mld. eur a dosiahli zisk pred zdanením vo výške 2 mld. eur, z čoho zaplatili daň z príjmov vo výške 504 mil. eur. Efektívna sadzba dane z príjmov dosiahla v priemere úroveň 25 %.

V **okrese Martin** pôsobí celkovo 4 050 podnikov (obchodných spoločností), z ktorých najväčší počet tvoria podniky do 9 zamestnancov. Celkovo 11 podnikov v okrese zamestnáva 250 a viac zamestnancov. Najväčší počet podnikov v okrese pôsobí v odvetviach stavebníctva a nehnuteľností. Podniky v okrese Martin vytvorili v roku 2025 pridanú hodnotu v kumulatívnej výške 623 mil. eur, pričom najúspešnejším odvetvím sa stal veľkoobchod. Navzdory veľkému počtu podnikov, stavebníctvo vytvorilo v roku 2024 pridanú hodnotu len vo výške 43 mil. eur. Podniky v okrese Martin vygenerovali v roku 2025 tržby v celkovej výške 2,4 mld. eur a dosiahli zisk pred zdanením vo výške 92 mil. eur, z čoho zaplatili daň z príjmov vo výške 26 mil. eur. Efektívna sadzba dane z príjmov dosiahla v priemere úroveň 28 %.

V **okrese Turčianske Teplice** pôsobí celkovo 458 podnikov (obchodných spoločností), z ktorých najväčší počet tvoria podniky do 9 zamestnancov. Žiadny podnik v okrese nezamestnáva 250 a viac zamestnancov. Najväčší počet podnikov v okrese pôsobí poľnohospodárstve. Podniky v okrese Turčianske Teplice vytvorili v roku 2025 pridanú hodnotu v kumulatívnej výške 62 mil. eur, pričom najúspešnejším odvetvím sa stalo potravinárstvo. Navzdory pomerne veľkému počtu podnikov, poľnohospodárstvo vytvorilo v roku 2025 pridanú hodnotu len vo výške 7 mil. eur. Podniky v okrese Turčianske Teplice vygenerovali v roku 2025 tržby v celkovej výške 215 mil. eur a dosiahli zisk pred zdanením vo výške 12 mil. eur, z čoho zaplatili daň z príjmov vo výške 3 mil. eur. Efektívna sadzba dane z príjmov dosiahla v priemere úroveň 26 %.

V **okrese Dolný Kubín** pôsobí celkovo 1 842 podnikov (obchodných spoločností), z ktorých najväčší počet tvoria podniky do 9 zamestnancov. Celkovo 7 podnikov v okrese zamestnáva 250 a viac zamestnancov. Najväčší počet podnikov v okrese pôsobí v odvetví stavebníctva.

Podniky v okrese Dolný Kubín vytvorili v roku 2025 pridanú hodnotu v kumulatívnej výške 348 mil. eur, pričom najúspešnejším odvetvím sa stalo strojárstvo. Navzdory pomerne veľkému počtu podnikov, stavebníctvo vytvorilo v roku 2025 pridanú hodnotu len vo výške 20 mil. eur. Podniky v okrese Dolný Kubín vygenerovali v roku 2025 tržby v celkovej výške 1,2 mld. eur a dosiahli kumulatívny zisk pred zdanením vo výške 70 mil. eur, z čoho zaplatili daň z príjmov vo výške 16 mil. eur. Efektívna sadzba dane z príjmov dosiahla v priemere úroveň 23 %.

Prvých 50 najväčších podnikov v Žilinskom samosprávnom kraji z hľadiska celkových tržieb za rok 2025 generuje 54 % tržieb a 17 % dane z príjmov právnických osôb v kraji. Ich efektívna sadzba dane z príjmov právnických osôb tvorí v priemere 8 %.

50 najväčších podnikov v Žilinskom samosprávnom kraji podľa tržieb v roku 2025

Názov podniku	Odvetvie	Veľkostná kategória podniku	Mesto	Tržby (spolu)	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	Daň z príjmov z bežnej činnosti
Kia Slovakia s. r. o.	Automobilový priemysel	3000-3999 zamestnancov	Teplička nad Váhom	7 117 614 000 €	594 128 000 €	143 107 000 €
Mobis Slovakia s.r.o.	Automobilový priemysel	2000-2999 zamestnancov	Gbeľany	1 858 359 000 €	94 834 000 €	23 122 000 €
Stredoslovenská energetika, a. s.	Energie a ťažba	250-499 zamestnancov	Žilina	979 143 254 €	34 442 343 €	8 131 252 €
Mondi SCP, a.s.	Drevo a papier	1000-1999 zamestnancov	Ružomberok	720 664 000 €	66 951 000 €	12 164 000 €
Schaeffler Kysuce, spol. s r.o.	Strojárstvo	3000-3999 zamestnancov	Kysucké Nové Mesto	703 801 000 €	5 788 000 €	-841 000 €
Panasonic Industrial Devices Slovakia s.r.o.	Elektrotechnika	2000-2999 zamestnancov	Trstená	566 828 903 €	22 926 811 €	7 109 915 €
SUNGWOO HITECH Slovakia s.r.o.	Automobilový priemysel	250-499 zamestnancov	Žilina	343 539 285 €	-20 031 €	233 186 €
Stredoslovenská distribučná, a.s.	Energie a ťažba	1000-1999 zamestnancov	Žilina	303 285 000 €	84 013 000 €	22 851 000 €
TIPSPORT SK, a.s.	Hazard	50-99 zamestnancov	Žilina	275 701 624 €	127 795 465 €	30 439 893 €
Hyundai Transys Slovakia s. r. o.	Automobilový priemysel	250-499 zamestnancov	Žilina	251 904 715 €	9 907 226 €	2 595 721 €
COOP Jednota - Logistické centrum, a. s.	Veľkoobchod	200-249 zamestnancov	Horný Hričov	241 969 782 €	1 928 479 €	490 409 €
PRODCEN DHOLLANDIA, s. r. o.	Automobilový priemysel	500-999 zamestnancov	Predmier	217 724 467 €	30 166 720 €	7 242 917 €
Hyundai Steel Slovakia s.r.o.	Automobilový priemysel	50-99 zamestnancov	Gbeľany	210 956 727 €	585 105 €	58 230 €
DONGHEE Slovakia, s.r.o.	Automobilový priemysel	250-499 zamestnancov	Strečno	196 418 279 €	1 180 699 €	449 333 €
SJG Slovakia s.r.o.	Automobilový priemysel	150-199 zamestnancov	Lietavská Lúčka	191 629 450 €	2 072 445 €	542 745 €
SLOWOOD Ružomberok, a.s.	Veľkoobchod	20-24 zamestnancov	Ružomberok	172 021 786 €	174 843 €	76 268 €
MAHLE Thermal and Fluid Systems Slovakia s. r. o.	Automobilový priemysel	250-499 zamestnancov	Námestovo	161 364 723 €	11 544 552 €	3 599 898 €
Visteon Electronics Slovakia s. r. o.	Elektrotechnika	250-499 zamestnancov	Námestovo	160 903 829 €	9 745 230 €	2 829 823 €
FERONA Slovakia, a.s.	Veľkoobchod	150-199 zamestnancov	Žilina	160 135 727 €	266 317 €	524 154 €
COOP Jednota Čadca, spotrebné družstvo	Maloobchod	1000-1999 zamestnancov	Čadca	149 763 709 €	3 127 737 €	722 724 €

COOP Jednota Žilina, spotrebne družstvo	Maloobchod	500-999 zamestnancov	Žilina	148 998 796 €	3 077 544 €	677 474 €
Tatry mountain resorts, a.s.	Cestovný ruch a gastro	1000-1999 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	144 527 000 €	-56 479 000 €	1 694 000 €
TSR Slovakia, s.r.o.	Veľkoobchod	50-99 zamestnancov	Bytča	134 192 847 €	953 063 €	243 006 €
Metsa Tissue Slovakia s.r.o.	Výroba - ostatné	250-499 zamestnancov	Žilina	127 919 367 €	-1 366 206 €	-369 813 €
Kofola a.s.	Potravinárstvo	250-499 zamestnancov	Rajecká Lesná	110 072 630 €	11 875 764 €	3 051 656 €
AT Computer, s.r.o.	Veľkoobchod	25-49 zamestnancov	Žilina	108 084 155 €	318 214 €	-141 672 €
SAKER, s.r.o.	Veľkoobchod	100-149 zamestnancov	Horný Hričov	106 729 816 €	-395 110 €	3 840 €
Miba Sinter Slovakia s.r.o.	Kovovýroba a hutníctvo	500-999 zamestnancov	Dolný Kubín	106 527 338 €	5 504 167 €	1 331 660 €
DOXXbet, s. r. o.	Informačné technológie	250-499 zamestnancov	Žilina	102 970 986 €	3 136 393 €	824 037 €
Stavebniny DEK s.r.o.	Veľkoobchod	250-499 zamestnancov	Žilina	100 380 684 €	919 766 €	324 997 €
LIBEX, s.r.o.	Veľkoobchod	250-499 zamestnancov	Žilina	96 639 967 €	2 122 853 €	519 997 €
ŽP EKO QELET a.s.	Veľkoobchod	250-499 zamestnancov	Martin	96 204 816 €	217 663 €	71 711 €
Unilabs Slovensko, s. r. o.	Zdravotníctvo	500-999 zamestnancov	Martin	85 329 270 €	-13 124 709 €	-865 133 €
COOP Jednota Liptovský Mikuláš, spotrebne družstvo	Maloobchod	500-999 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	85 243 691 €	234 771 €	186 985 €
CBA VEREX, a.s.	Veľkoobchod	250-499 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	85 148 152 €	2 591 276 €	402 746 €
KORUNA s.r.o.	Maloobchod	500-999 zamestnancov	Žilina	85 022 915 €	817 987 €	201 436 €
MTS, spol. s r.o.	Strojárstvo	500-999 zamestnancov	Krivá	84 798 514 €	10 504 083 €	1 725 105 €
Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o.	Drevo a papier	200-249 zamestnancov	Liptovský Hrádok	83 733 144 €	-2 419 214 €	4 645 €
COOP LC SEVER, a.s.	Maloobchod	100-149 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	81 812 517 €	225 383 €	55 154 €
DAECHANG SEAT SK s. r. o.	Automobilový priemysel	200-249 zamestnancov	Kysucké Nové Mesto	81 040 310 €	375 598 €	-69 152 €
GATE, a.s.	Maloobchod	250-499 zamestnancov	Ružomberok	77 912 332 €	-40 351 €	-43 707 €
HYDAC Electronic, s.r.o.	Elektrotechnika	250-499 zamestnancov	Tvrdošín	74 439 491 €	7 137 512 €	1 419 194 €
KFTS s. r. o.	Automobilový priemysel	250-499 zamestnancov	Rajec	73 717 696 €	2 746 242 €	685 996 €
OFZ, a.s.	Kovovýroba a hutníctvo	150-199 zamestnancov	Oravský Podzámok	73 065 526 €	-2 844 866 €	-717 701 €
VOMS SK, s. r. o.	Maloobchod	100-149 zamestnancov	Žilina	73 014 643 €	2 627 585 €	639 331 €
Ryba Žilina, spol. s r.o.	Veľkoobchod	50-99 zamestnancov	Žilina	71 112 949 €	153 737 €	13 769 €
HOVAL, s.r.o.	Strojárstvo	250-499 zamestnancov	Istebné	66 859 318 €	895 858 €	3 840 €
VEREX-ELTO, a.s.	Veľkoobchod	150-199 zamestnancov	Liptovský Mikuláš	63 249 434 €	3 222 268 €	434 084 €
Demos trade, s.r.o.	Sprostredkovanie	100-149 zamestnancov	Žilina	63 164 365 €	3 900 656 €	955 938 €
HSF System SK, s.r.o.	Stavebníctvo	50-99 zamestnancov	Žilina	63 085 943 €	220 920 €	115 703 €

Zdroj: databáza FINSTAT

Investičná pomoc

Investičná pomoc poskytnutá v okrese Martin od roku 2012

Spoločnosť	Lokalita	Rok	Investičné náklady (mil. eur)	NPM	Dotácia (mil. eur)	Daňová úľava (mil. eur)	Pomoc spolu (mil. eur)	Aktivita
MAR SK, s.r.o.	Sučany	2016	15,35	67	-	1,53	1,53	výroba ložísk a nábojov do kolies
VAW, spol. s r.o.	Sučany	2017	1,51	30	0,40	0,28	0,68	technologické centrum pre systémy určené na zváranie, manipuláciu, brúsenie a 3D rezanie
VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s.	Martin	2020	14,4	18	-	5,04	5,04	výroba diferenciálov pre podporu výroby nových modelov elektromobilov
Helgeheim a. s.	Martin	2025	14,50	72	-	4,26	4,26	výroba farmaceutických prípravkov
SPOLU			45,76	187	0,40	11,11	11,51	

(Pozn.: NPM – nové pracovné miesta)

Investičná pomoc nebola v okrese Turčianske Teplice od roku 2012 poskytnutá.

Investičná pomoc poskytnutá v okrese Dolný Kubín od roku 2012

Spoločnosť	Lokalita	Rok	Investičné náklady (mil. eur)	NPM	Daňová úľava (mil. eur)	Pomoc spolu (mil. eur)	Aktivita
Miba Sinter Slovakia s.r.o.	Dolný Kubín	2013	13,65	120	3,6	3,6	vývoj automobilových ozubených kolies (reťazových i remeňových)
Miba Sinter Slovakia s.r.o.	Dolný Kubín	2019	14,5	160	3,2	3,2	výroba súčiastok zo spekaných ocelí určených pre automobilový priemysel
HOVAL, s.r.o.	Istebné	2023	53,76	457	8	8	výroba tepelných čerpadel a vývoj nových technológií tepelných čerpadel
SPOLU			81,91	737	14,8	14,8	

Úspešne vykázané projekty SARIO v okrese Martin od roku 2014

Spoločnosť	Rok vykazania SARIO	Lokalita	Výška investície (mil. eur)	NPM	Aktivita
Elastorsa	2019	Martin	8	10	výroba gumových zmesí a polymérov do automobilového priemyslu

Úspešne vykázané projekty SARIO v okrese Turčianske Teplice od roku 2014

Spoločnosť	Rok vykazania SARIO	Lokalita	Výška investície (mil. eur)	NPM	Aktivita
SAMHWA TECH	2015	Turčianske Teplice	8	200	výroba automobilových komponentov (lisovanie, zváranie, lakovanie)
SAMHWA TECH	2025	Turčianske Teplice	2	45	výroba súčiastok pre nové modely elektromobilov
SPOLU			10	245	

Úspešne vykázané projekty SARIO v okrese Dolný Kubín od roku 2014

Spoločnosť	Rok vykázaní SARIO	Lokalita	Výška investície (mil. eur)	NPM	Aktivita
MAHLE Engine Components	2017	Dolný Kubín	6,5	100	mechanické a povrchové opracovanie ložísk
HOVAL	2021	Istebné	5	70	výroba vzduchotechniky a vykurovacej techniky
Klauke	2024	Dolný Kubín	4	70	výroba káblových očí, hydraulického náradia
SPOLU			15,5	240	

Prehľad priemyselných nehnuteľností v databáze SARIO
Registrované nehnuteľnosti v okrese Martin

Nehnuteľnosť- názov	Lokalita	Vlastníctvo (súkromné/ mestské/ štátne)	Typ nehnuteľnosti (BF/GF)	Voľná plocha (m ²)
ČEMAT areál MT	Martin	Súkromné	BF	1 834
Martin North Gate	Martin	Súkromné	BF	8 000
Martin Priekopa	Martin	Súkromné	BF	10 618
Sučany Besico	Sučany	Súkromné	BF	31 000
Martin Tomčany	Martin	Súkromné	BF	500
Sučany Biorafinéria	Sučany	Súkromné	BF	3 600
Košťany nad Turcom (Trim Leader)	Košťany nad Turcom	Súkromné	BF	9 022
Martin Lombardini	Martin	Súkromné	BF	7 000
Martin Neografia	Martin	Súkromné	BF	8 000
Košťany Turčan Delta	Košťany nad Turcom	Súkromné	BF	1 100
Košťany nad Turcom	Košťany nad Turcom	Súkromné	GF	34 000
Rakovo	Rakovo	Súkromné	GF	191 987
Sučany ADMS	Sučany	Súkromné	GF	10 292
Sučany KLMRE	Sučany	Súkromné	GF	40 000
Sučany PREFA	Sučany	Súkromné	GF	222 827
Martin Priekopa PP Martin	Martin	Súkromné	GF	7 370
Martin Bukovina	Martin	Súkromné	GF	480 204
Martin Martimex	Martin	Súkromné	OF	1 200
SPOLU				1 068 554

(Pozn.: BF – zastavaný pozemok / GF – nezastavaný pozemok / OF – kancelárske priestory)

Registrované nehnuteľnosti v okrese Turčianske Teplice

Nehnuteľnosť- názov	Lokalita	Vlastníctvo (súkromné/ mestské/ štátne)	Typ nehnuteľnosti (BF/GF)	Voľná plocha (m ²)
Dubové	Dubové	Súkromné	BF	16 000
Turčianske Teplice - Diviaky	Turčianske Teplice	Súkromné	BF	560
Turčianske Teplice - Diviaky	Turčianske Teplice	Súkromné	BF	1 650
Mošovce	Mošovce	Mestské	GF	28 790
Turčianske Teplice	Turčianske Teplice	Súkromné	GF	121 000
Turčiansky Michal	Turčiansky Michal	Súkromné	GF	12 123
Diviaky	Turčianske Teplice	Súkromné	GF	23 000
SPOLU				203 123

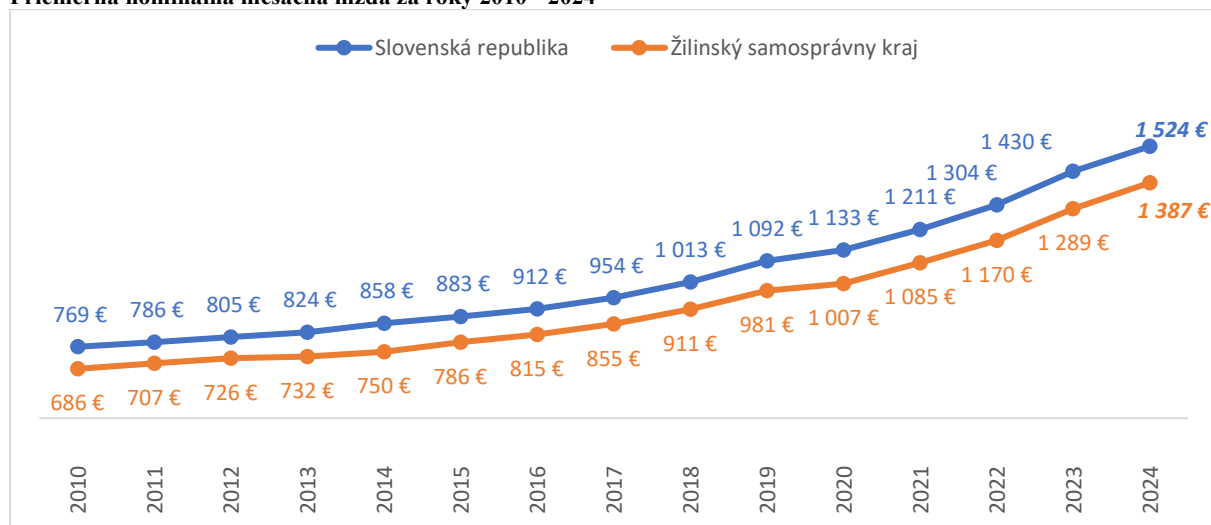
Registrované nehnuteľnosti v okrese Dolný Kubín

Nehnuteľnosť- názov	Lokalita	Vlastníctvo (súkromné/ mestské/ štátne)	Typ nehnuteľnosti (BF/GF)	Voľná plocha (m ²)
Istebné	Istebné	Súkromné	GF	283 358
Oravský Podzámok	Oravský Podzámok	Súkromné	GF	200 000
SPOLU				483 358

1.5 Priemerná mzda

Vzhľadom na to, že najvyššia dostupná granularita údajov o priemernej mzde je na úrovni odvetví v členení SK NACE a samosprávnych krajov, budeme pristupovať k okresom Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín pri popise mesačnej hrubej priemernej mzdy, na úrovni Žilinského samosprávneho kraja.

Priemerná nominálna mesačná mzda za roky 2010 - 2024

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/np3104rr/v_np3104rr_00_00_00_sk

Rozdiel medzi priemernou mzdou na Slovensku a v Žilinskom samosprávnom kraji sa pohybuje okolo 9 %, pričom sa mierne znižuje.

Priemerná nominálna hrubá mesačná mzda podľa odvetví SK NACE v roku 2024

rok 2024	priemer SR	BA kraj	TT kraj	TN kraj	NR kraj	ZA kraj	BB kraj	PO kraj	KE kraj
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	1 492 €	1 666 €	1 644 €	1 599 €	1 548 €	1 415 €	1 469 €	1 374 €	1 313 €
Ťažba a dobývanie	1 713 €	N/A	2 072 €	1 281 €	N/A	1 834 €	1 660 €	1 732 €	1 330 €
Priemyselná výroba	1 791 €	2 393 €	1 776 €	1 787 €	1 727 €	1 839 €	1 556 €	1 422 €	1 782 €
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2 660 €	3 419 €	2 723 €	2 387 €	2 897 €	2 469 €	2 212 €	1 836 €	2 164 €
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	1 565 €	1 966 €	1 614 €	1 498 €	1 414 €	1 543 €	1 443 €	1 313 €	1 504 €
Stavebníctvo	1 483 €	1 966 €	1 266 €	1 458 €	1 277 €	1 527 €	1 405 €	1 174 €	1 506 €
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	1 573 €	2 024 €	1 435 €	1 404 €	1 455 €	1 416 €	1 328 €	1 292 €	1 357 €
Doprava a skladovanie	1 641 €	2 077 €	1 599 €	1 410 €	1 326 €	1 481 €	1 527 €	1 497 €	1 569 €
Ubytovacie a stravovacie služby	1 031 €	1 161 €	1 025 €	979 €	889 €	1 072 €	816 €	971 €	1 067 €
Informácie a komunikácia	2 769 €	3 137 €	2 404 €	2 023 €	1 866 €	2 045 €	2 349 €	1 645 €	2 401 €
Finančné a poisťovacie činnosti	2 676 €	2 950 €	2 158 €	2 135 €	2 052 €	2 072 €	2 036 €	1 998 €	2 042 €
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1 660 €	2 046 €	1 393 €	1 361 €	1 657 €	1 376 €	1 512 €	1 336 €	1 292 €
Odborné, vedecké a technické činnosti	2 023 €	2 324 €	1 314 €	1 603 €	1 603 €	1 739 €	1 377 €	1 369 €	1 640 €

Administratívne a podporné služby	1 434 €	1 692 €	1 498 €	1 169 €	1 171 €	1 196 €	1 269 €	1 092 €	1 371 €
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	1 928 €	2 416 €	1 788 €	1 771 €	1 754 €	1 806 €	1 811 €	1 684 €	1 789 €
Vzdelávanie	1 570 €	1 679 €	1 587 €	1 508 €	1 540 €	1 480 €	1 505 €	1 555 €	1 627 €
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1 948 €	2 236 €	1 807 €	1 784 €	1 842 €	2 043 €	1 829 €	1 818 €	1 991 €
Umenie, zábava a rekreácia	1 458 €	1 710 €	1 337 €	1 256 €	1 280 €	1 421 €	1 518 €	1 439 €	1 250 €
Ostatné činnosti	1 266 €	1 447 €	1 145 €	1 151 €	975 €	1 405 €	1 162 €	1 021 €	1 308 €

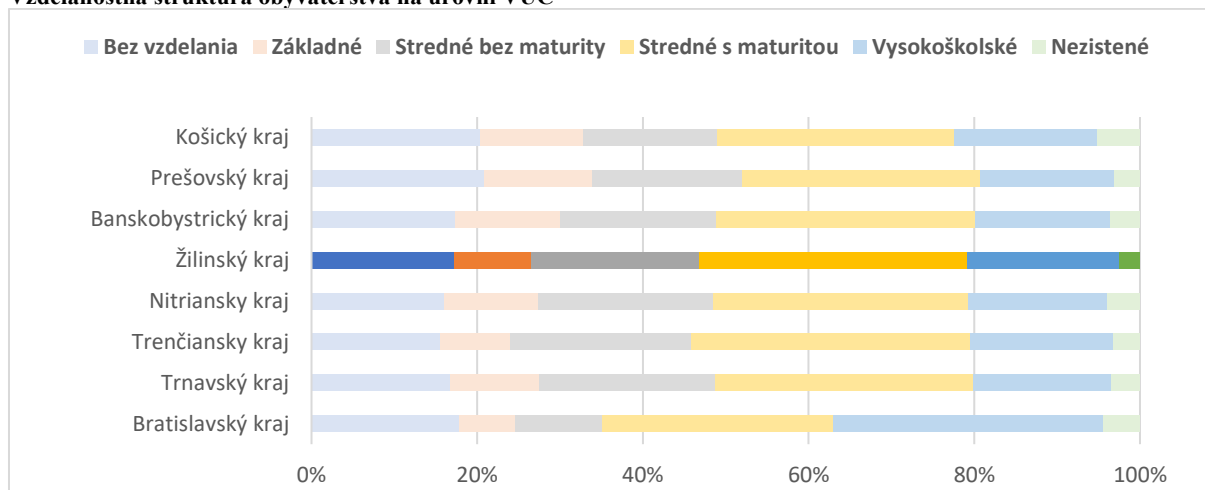
Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/VBD_SK_WIN/np3104rr/v_np3104rr_00_00_00_sk

Rozkladom priemernej mesačnej hrubej nominálnej mzdy v národnom hospodárstve na jednotlivé odvetvia, podľa klasifikácie SK NACE, je jasne vidieť, že v Žilinskom samosprávnom kraji dosahujú zamestnanci mzdy na úrovni priemeru Slovenska v drvivej väčšine odvetví.

1.6 Vzdelávanie

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov Žilinského samosprávneho kraja je charakteristická nadpriemerným podielom stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva a mierne podpriemerným podielom nevzdelaného obyvateľstva.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva na úrovni VÚC

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/#/view/sk/vbd_dem/om7054rr/v_om7054rr_00_00_00_sk

Okresy Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín sú z hľadiska potenciálu pracovnej sily charakteristické, podobne ako celý Žilinský samosprávny kraj, silnou vrstvou stredoškolsky vzdelaného obyvateľstva, pričom patria medzi okresy s veľmi významným podielom obyvateľstva s ukončeným stredným odborným vzdelaním s maturitou.

Analýza vybavenosti Žilinského samosprávneho kraja školskou infraštruktúrou ukazuje, že kapacity vzdelávacích inštitúcií sú v okresoch Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín v zásade dostatočné.

Prepočet kapacít škôl na mernú jednotku

kapacita školských zariadení	prepočet na mernú jednotku	Žilinský samosprávny kraj	okr. Martin	okr. Turčianske Teplice	Priemer SR
materské školy	na 1 dieťa vo veku 3-5 rokov	1,08	1,15	1,08	0,99
základné školy	na 1 žiaka vo veku 6 - 15 rokov	0,85	0,83	0,84	0,84
stredné odborné školy	na 1 žiaka vo veku 16 - 19 rokov	0,68	0,53	0,79	0,64
gymnázia	na 1 žiaka vo veku 16 - 19 rokov	0,35	0,58	0,14	0,36

kapacita školských zariadení	prepočet na mernú jednotku	Žilinský samosprávny kraj	okr. Dolný Kubín	Priemer SR
materské školy	na 1 dieťa vo veku 3-5 rokov	1,08	1,11	0,99
základné školy	na 1 žiaka vo veku 6 - 15 rokov	0,85	0,85	0,84
stredné odborné školy	na 1 žiaka vo veku 16 - 19 rokov	0,68	0,79	0,64
gymnázia	na 1 žiaka vo veku 16 - 19 rokov	0,35	0,35	0,36

Zdroj: https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/statistiky/statisticka-rocenka-publikacia.html?page_id=9580; https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/vbd_dem/om7006rr/v_om7006rr_00_00_00_sk

Vyššie prezentované ukazovatele potvrdzujú aj konkrétne dáta o počte a kapacite jednotlivých druhov škôl vo všetkých 3 okresoch.

Počet a kapacita škôl v okresoch Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín

	Žilinský samosprávny kraj	okres Martin
materské školy		
počet	388	49
kapacita žiakov (celodenná kapacita)	23 758	2 900
základné školy		
počet	256	32
kapacita žiakov	63 129	7 661
Gymnázia		
počet	28	5
kapacita žiakov	9 936	2 017
stredné odborné školy		
počet	50	5
kapacita žiakov	19 239	1 840
	okres Turčianske Teplice	okres Dolný Kubín
materské školy		
počet	13	29
kapacita žiakov (celodenná kapacita)	457	1 362
základné školy		
počet	9	15
kapacita žiakov	1 212	3 666
Gymnázia		
počet	1	2
kapacita žiakov	81	553
stredné odborné školy		
počet	1	4
kapacita žiakov	461	1 268

Zdroj: https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/statistiky/statisticka-rocenka-publikacia.html?page_id=9580

1.7 Sociálne služby

V Žilinskom samosprávnom kraji poskytuje služby 933 zariadení sociálnych služieb s celkovou kapacitou 10 047 osôb. Na základe analýzy kapacít a potrieb sociálnych služieb je možné konštatovať, že významne nedostatočné sú v Žilinskom samosprávnom kraji predovšetkým kapacity:

- denných centier, a

- denných stacionárov.

Podrobná štatistika kapacít zariadení sociálnych služieb v Žilinskom samosprávnom kraji

	kapacita sociálnych zariadení	merná jednotka	prepočet na mernú jednotku	SR kapacity na m.j.
denné centrum	1 152	na 1000 dôchodcov	8	13
denný stacionár	217	na 1000 dôchodcov	2	9
domov na polceste	28	na 1000 osôb	0,04	0,07
domov sociálnych služieb	1 464	na 1000 osôb	2,12	2,96
integračné centrum	0	na 1000 osôb	0,00	0,01
jedáleň	1 218	na 1000 osôb	1,77	1,49
komunitné centrum	413	na 1000 osôb	0,60	1,43
krízová pomoc poskytovaná tel. technológiami	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	193	na 1000 osôb	0,28	0,22
nízkoprahové denné centrum	122	na 1000 osôb	0,18	0,10
nocľaháreň	181	na 1000 osôb	0,26	0,30
odľahčovací služba	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
opatrovateľská služba	0	na 1000 osôb	0,00	0,07
podpora samostatného bývania	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
požičiavanie pomôcok	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
práčovňa	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
prepravná služba	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
rehabilitačné stredisko	2	na 1000 osôb	0,00	0,14
služba na podporu zosúladovania rod. života a prac. života	57	na 1000 osôb	0,08	0,02
služba včasnej intervencie	24	na 1000 osôb	0,03	0,08
sociálna rehabilitácia	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
sociálne poradenstvo - špecializované	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
sociálne poradenstvo - základné	0	na 1000 osôb	0,00	0,09
sprievodcovská služba a predčítateľská služba	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
sprostredkovanie osobnej asistencie	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
sprostredkovanie tlmočnickej služby	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
stredisko osobnej hygieny	0	na 1000 osôb	0,00	0,01
špecializované zariadenie	1 632	na 1000 osôb	2,37	1,81
terénna sociálna služba krízovej intervencie	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
tlmočnicka služba	0	na 1000 osôb	0,00	0,00
útulok	310	na 1000 osôb	0,45	0,54
zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	0	na 1000 detí do 15 rokov	0,00	0,06
zariadenie núdzového bývania	160	na 1000 osôb	0,23	0,23
zariadenie opatrovateľskej služby	266	na 1000 osôb	0,39	0,61
zariadenie podporovaného bývania	26	na 1000 osôb	0,04	0,18
zariadenie pre seniorov	2 093	na 1000 dôchodcov	15	21
zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	489	na 1000 detí do 3 rokov	16	18
Celkový súčet	10 047		N/A	N/A

Zdroj: <https://sos.mpsvr.gov.sk/pm/poskytovatel-sos>

Podrobná štatistika počtu zariadení sociálnych služieb v Žilinskom samosprávnom kraji

počet sociálnych zariadení	neverejný poskytovateľ	zriadený alebo založený obcou/mestom	zriadený alebo založený vyšším územným celkom
denné centrum	3	28	2
denný stacionár	9	6	1
domov na polceste	1	0	1
domov sociálnych služieb	11	7	69
integračné centrum	0	0	0
jedáleň	0	42	19
komunitné centrum	24	13	0
krízová pomoc poskytovaná tel. technológiami	3	0	0
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	1	2	0
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	3	8	0

nízkoprahové denné centrum	4	1	0
nocľaháreň	3	4	0
odľahčovacia služba	0	0	0
opatrovateľská služba	98	199	0
podpora samostatného bývania	2	0	2
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	3	10	0
pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností	3	0	1
požičiavanie pomôcok	7	2	0
práčovňa	1	1	0
prepravná služba	8	5	5
rehabilitačné stredisko	0	0	1
služba na podporu zosúladžovania rod. života a prac. života	18	0	0
služba včasnej intervencie	11	0	6
sociálna rehabilitácia	0	0	0
sociálne poradenstvo - špecializované	20	0	9
sociálne poradenstvo - základné	27	1	5
sprievodcovská služba a predčítateľská služba	0	0	0
sprostredkovanie osobnej asistencie	0	0	0
sprostredkovanie tlmočnickej služby	2	0	0
stredisko osobnej hygieny	5	2	0
špecializované zariadenie	6	1	43
terénna sociálna služba krízovej intervencie	4	5	0
tlmočnická služba	7	0	0
útulok	10	3	4
zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	0	0	0
zariadenie núdzového bývania	4	1	4
zariadenie opatrovateľskej služby	10	7	0
zariadenie podporovaného bývania	1	0	4
zariadenie pre seniorov	32	18	24
zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	20	6	0
Celkový súčet	361	372	200

Zdroj: <https://sos.mpsvr.gov.sk/pm/poskytovatel-sos>

1.8 Cestovný ruch a kultúrne dedičstvo

• Žilinský samosprávny kraj – charakteristika a význam pre cestovný ruch

Žilinský samosprávny kraj patrí medzi rozhodujúce regióny cestovného ruchu na Slovensku. Jeho konkurenčná pozícia stojí na vysokej koncentrácii horskej krajiny, chránených území, turistických a cyklistických možností, zimných stredísk, vodných a termálnych zdrojov, ako aj kultúrno-historického a ľudového dedičstva. Krajská koncepcia hodnotí ako nosné najmä športovo-rekreačný a kultúrno-poznávací cestovný ruch. Dobré predpoklady má aj kúpeľný a zdravotný, gastronomický a obchodný cestovný ruch. Na územie kraja zasahujú štyri národné parky a kraj disponuje rozsiahlym systémom značených turistických trás.

Pre riešené územie sú rozhodujúce dva prirodzené subregióny, a to Turiec a Orava. Okresy Martin a Turčianske Teplice tvoria jadro Turca, zatiaľ čo okres Dolný Kubín je súčasťou Oravy a Dolný Kubín plní funkciu centra Dolnej Oravy. Ide o tri okresy s rozdielnym produktovým profilom, ktoré sa však v rámci kraja vhodne dopĺňajú: Martin reprezentuje národnokultúrnu a mestskú poznávaciu ponuku v spojení s horským zázemím, Turčianske Teplice majú jasne rozpoznateľný kúpeľný a zdravotno-rekreačný profil a Dolný Kubín spája mestské a literárne dedičstvo s horským, zimným a outdoorovým cestovným ruchom Oravy.

Riešené okresy preto nie je vhodné hodnotiť iba podľa administratívnych hraníc alebo počtu jednotlivých atrakcií. Pre ekonomický efekt cestovného ruchu je dôležitejšie, do akej miery sú atrakcie, služby, doprava, podujatia a lokálna ekonomika prepájané do ucelených produktov, ktoré zvyšujú dĺžku pobytu, spotrebu návštevníka a celoročnosť návštevnosti.

Riešené okresy reprezentujú najmä tieto profilové línie:

Martin – kultúrno-poznávacie a národnokultúrne centrum Turca s výrazným múzejným, pamäťovým a inštitucionálnym zázemím a s bezprostrednou väzbou na horské prostredie Malej a Veľkej Fatry;

Turčianske Teplice – špecializované kúpeľné, zdravotné a wellness územie, ktorého jadrom sú minerálne a termálne zdroje a ktoré má potenciál prepájať liečebný pobyt s nenáročnou turistikou, cykloturistikou a poznávaním Turca;

Dolný Kubín – centrum Dolnej Oravy a vstupná brána do regiónu s kombináciou Kubínskej hole, rieky Orava, kultúrnych inštitúcií, literárneho dedičstva a blízkych atraktivít vrátane Oravského hradu a pamiatok tradičnej a sakrálnej kultúry.

• Strategické východiská a aktuálne trendy rozvoja cestovného ruchu

Regionálnym východiskom je Koncepcia rozvoja cestovného ruchu destinácie Žilinský turistický kraj na roky 2022 – 2026. Jej vízia smeruje ku konkurencieschopnej destinácii v stredoeurópskom priestore, orientovanej na športovo-rekreačný a kultúrno-poznávací cestovný ruch, ktorá podporuje autentické prvky, udržateľnosť a osobný zážitok návštevníka. Dokument zároveň presúva dôraz od samotného externého marketingu k vnútornej koordinácii destinácie, spolupráci aktérov a tvorbe produktov.

Koncepcia definuje tri základné strategické zámery:

- zabezpečenie inštitucionálnej podpory rozvoja cestovného ruchu v kraji,
- koordinácia tvorby a distribúcie autentických a udržateľných produktov cestovného ruchu,
- podpora integrovanej marketingovej komunikácie a rozpoznateľnej značky destinácie.

Pre riešené okresy je dôležité aj diferencované manažérske smerovanie subregiónov. Turiec je profilovaný značkou „Hrdý Turiec“, počnúc cez prírodné a kultúrno-historické dedičstvo, národný príbeh, atraktívne prírodné lokality a zdravotný cestovný ruch. Orava je v koncepcii vedená ako „Skutočná Orava“, s dôrazom na udržateľné formy cestovného ruchu, zachovanie prírodných a kultúrno-historických zdrojov a optimalizáciu hospodárskeho prínosu cestovného ruchu v regióne.

Na národnej úrovni je relevantným pripravovaným rámcom Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu Slovenska do roku 2035. K septembru 2026 bol návrh spolu so správou o hodnotení predložený do procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (SEA) a verejné prerokovanie sa uskutočnilo 7. augusta 2026. Pri interpretácii národného rámca je preto potrebné pracovať s ním ako s pripravovaným strategickým dokumentom, nie ako s definitívne schválenou stratégiou.

Pre riešené územie sú osobitne relevantné tieto rozvojové princípy:

- prechod od propagácie jednotlivých atrakcií k uceleným tematickým produktom, itinerárom a pobytovým balíkom;
- rast významu autenticity, regionálnej identity a modernej interpretácie kultúrneho dedičstva;
- celoročnosť ponuky a tvorba alternatív k jednodňovej alebo striktne sezónnej návšteve;
- udržateľný návštevnícky manažment v horskom a chránenom území vrátane dopravy, parkovania, značenia a rozptylu návštevnosti;
- digitalizácia návštevníckej cesty, viacjazyčný obsah, spoločné mapové a informačné riešenia a digitálny storytelling;
- silnejšie prepájanie cestovného ruchu s lokálnou ekonomikou, gastronómiou, remeslami, regionálnymi výrobkami, sprievodcovskými a zážitkovými službami;
- odolnosť voči klimatickým a trhovým zmenám, najmä pri produktoch závislých od zimnej sezóny – a rozvoj celoročných alternatív.

- **Destinačný manažment a organizácie cestovného ruchu na riešenom území**

Na krajskej úrovni pôsobí Krajská organizácia cestovného ruchu Žilinský turistický kraj. Krajská koncepcia jej prisudzuje úlohu lídra a koordinátora rozvoja cestovného ruchu. Určuje strategické smerovanie, prepája oblastné organizácie, sprostredkúva informácie a know-how a komunikuje kraj ako destináciu. Oblastné organizácie cestovného ruchu majú pôsobiť ako tvorcovia produktov vo svojich destináciách a ako zástupcovia miestnych samospráv, podnikov, organizácií a ďalších zainteresovaných subjektov.

Pre okresy Martin a Turčianske Teplice je kľúčovým partnerom OOCR Turiec. Pre okres Dolný Kubín je rozhodujúcou organizáciou OOCR Klaster Orava.

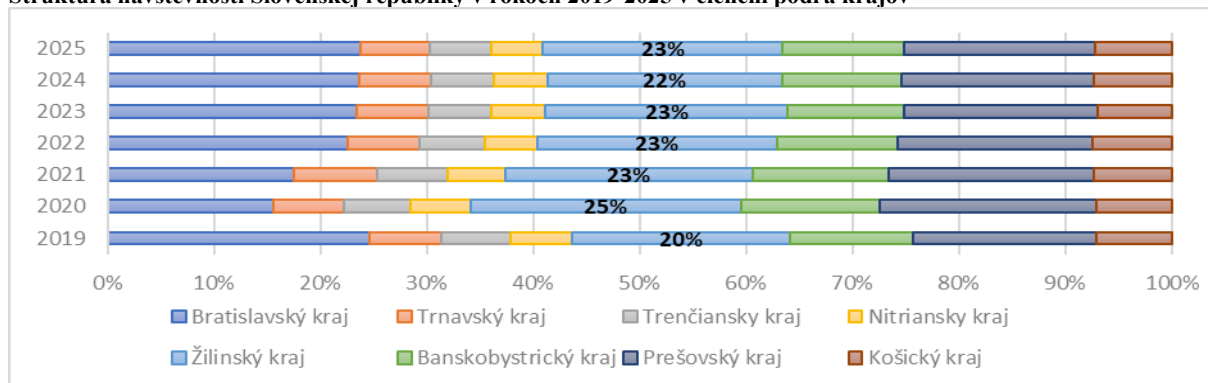
Z hľadiska rozvoja riešeného územia preto nie je prioritou vytvárať nové okresné značky, ale posilňovať funkčné produktové a informačné prepojenie existujúcich destinačných štruktúr, miestnych samospráv, kultúrnych inštitúcií, správcov prírodných lokalít a súkromných poskytovateľov služieb.

Osobitne pri Dolnom Kubíne miestny PHSR pomenúva potrebu budovať mesto ako turistický uzol a „vstupnú bránu“ do mesta a regiónu. Daný princíp je vhodný aj pre širšie uvažovanie o Martine. Mestské centrum má fungovať ako orientačný a produktový uzol, z ktorého sa návštevník prirodzene dostane k horskej, kultúrnej a regionálnej ponuke. Turčianske Teplice zasa potrebujú prepájať svoj silný kúpeľný produkt s ponukou celého Turca, aby návštevník nevnímal kúpele izolovane od regiónu.

- **Štatistika cestovného ruchu v Žilinskom kraji**

Žilinský kraj je po Bratislavskom druhým najnavštevovanejším krajom Slovenska. Rekordnú návštevnosť dosiahol v roku 2025, keď ho navštívilo viac ako 1,4 milióna návštevníkov, čo predstavuje nárast o 8,8 % (približne o 116 000 návštevníkov) oproti dovtedy najúspešnejšiemu roku 2019. Počas pandémie v roku 2020 smerovala do kraja až štvrtina všetkých návštevníkov Slovenska, čo potvrdilo jeho silnú pozíciu medzi domácimi turistickými destináciami.

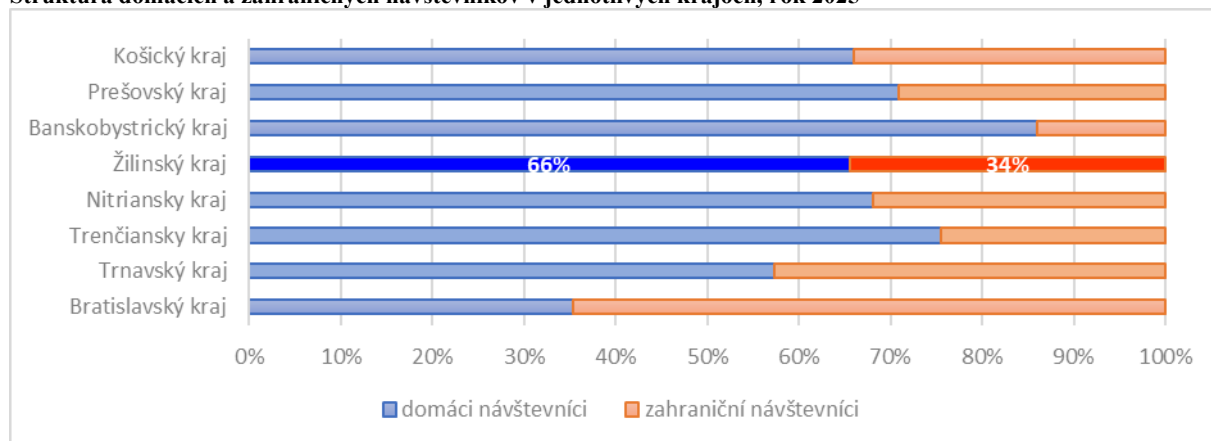
Štruktúra návštevnosti Slovenskej republiky v rokoch 2019-2025 v členení podľa krajov

Zdroj: Štatistický úrad SR

Analýza priemerných dát za roky 2017 – 2025 poukazuje na to, že dve tretiny návštevníkov Žilinského kraja tvorí domáca klientela, zatiaľ čo jednu tretinu predstavujú zahraniční turisti.

Štruktúra domácich a zahraničných návštevníkov v jednotlivých krajoch, rok 2025

Zdroj: Štatistický úrad SR

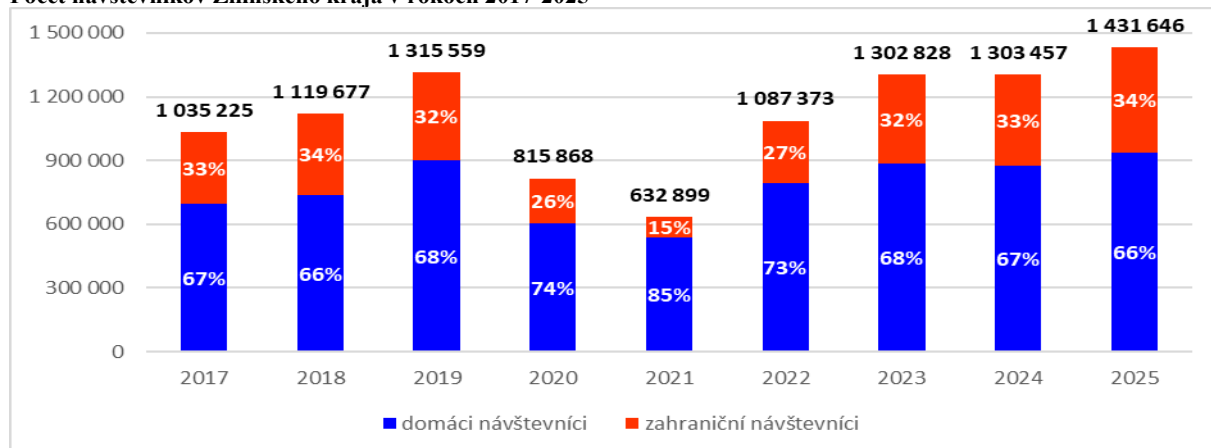
Top 5 zdrojových trhov Žilinský kraj 2025 (podľa počtu návštevníkov)

1.	Česká republika	197 849
2.	Nemecko	13 316
3.	Ukrajina	13 259
4.	Rumunsko	9 307
5.	Litva	7 948

Zdroj: Štatistický úrad SR

V roku 2025 navštívilo Žilinský samosprávny kraj o takmer 130 000 návštevníkov (9,8 %) viac než v predchádzajúcom roku. Rast návštevnosti bol ťahaný najmä zahraničnými návštevníkmi, ktorých počet sa medziročne zvýšil o 14,5 % (o približne 62 500) a v porovnaní s rokom 2019 ich prišlo o 18 % viac (asi o 76 000). Domáci návštevníci rástli miernejším tempom, medziročne o 7 % (približne o 66 000) a oproti roku 2019 o približne 4 % (takmer o 40 000). Žilinský kraj bol zároveň spolu s Prešovským krajom jedným z dvoch krajov Slovenska, ktoré prekonal historickú návštevnosť z roku 2019.

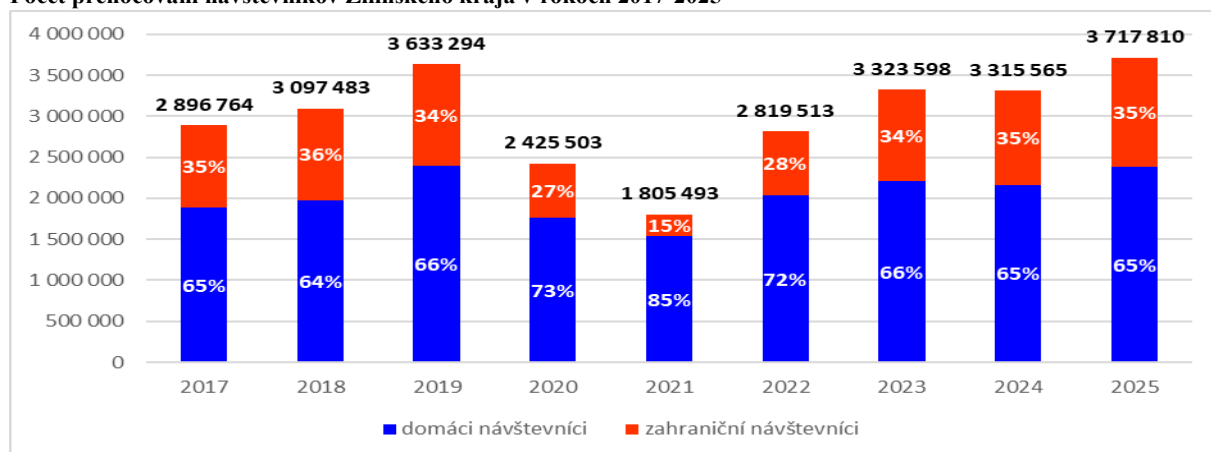
Počet návštevníkov Žilinského kraja v rokoch 2017-2025

Zdroj: Štatistický úrad SR

Priemerná dĺžka pobytu sa v priebehu rokov pohybovala v rozmedzí od 2,5 noci v roku 2024 do 3,2 noci v roku 2010. V súčasnosti prevyšuje celoslovenský priemer, ktorý činí 2,5 noci, o 0,1 bodu. Celkový počet prenocovaní v Žilinskom kraji dosiahol v roku 2025 viac ako 3,7 milióna, čím zaznamenal medziročný rast o 12 %. V porovnaní s rokom 2019, ktorý bol dovtedy rekordný, bol počet prenocovaní vyšší o približne 2,3 % (asi o 85 000 prenocovaní).

Počet prenocovaní návštevníkov Žilinského kraja v rokoch 2017-2025

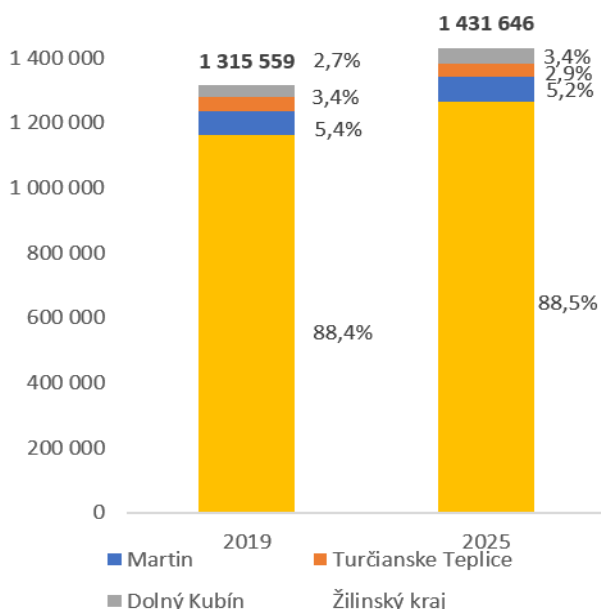

Zdroj: Štatistický úrad SR

Štatistika CR v okresoch Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín

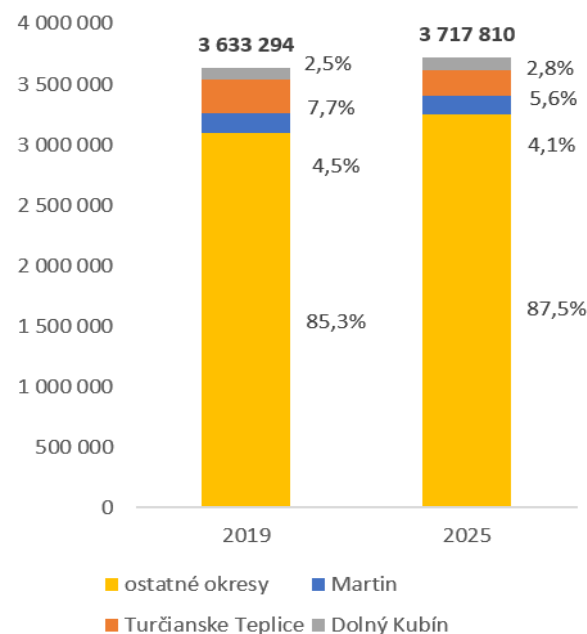
Napriek rastu návštevnosti Žilinského kraja v porovnaní s rokom 2019 zostala priestorová štruktúra návštevnosti v roku 2025 relatívne stabilná. Najväčšia časť návštevníkov a prenocovaní bola sústredená v ostatných okresoch kraja a podiel sledovaných okresov zaznamenal mierny pokles. Jedine okres Dolný Kubín zvýšil svoj podiel návštevníkov z 2,7 % na 3,4 %. Pri prenocovaní sa jeho podiel zvýšil len mierne, čo naznačuje skôr rast počtu návštevníkov než predlžovanie ich pobytov.

Podiel okresov Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín na návštevnosti Žilinského kraja

Zdroj: Štatistický úrad SR

Podiel okresov Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín na počte prenocovaní návštevníkov Žilinského kraja

Zdroj: Štatistický úrad SR

Okres Martin

Okres Martin predstavuje v rámci Žilinského kraja a regiónu Turiec nosné územie kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu. Jeho osobitosť vyplýva z koncentrácie národnokultúrnych inštitúcií, múzeí, pamäťových miest a symbolov slovenských dejín v meste Martin a zo súčasnej dostupnosti horského prostredia Malej a Veľkej Fatry. Táto kombinácia umožňuje vytvárať

produkt, ktorý sa odlišuje od masovejších horských destinácií tým, že spája obsahovo silný kultúrny príbeh s aktívnym pobytom v prírode.

K jadru kultúrnej ponuky patrí Slovenské národné múzeum a jeho martinské pracoviská vrátane Múzea slovenskej dediny, Národný cintorín, Matica slovenská, Slovenská národná knižnica a ďalšie kultúrne a pamäťové inštitúcie. Krajská koncepcia poukazuje na postavenie Martina ako Centra národnej kultúry Slovákov a na jeho význam v rámci kultúrneho profilu Turca. Potenciál okresu preto nespočíva iba v počte pamiatok, ale najmä v možnosti interpretovať moderným spôsobom dejiny slovenského národného, kultúrneho a spoločenského života.

Prírodná zložka ponuky je viazaná na Malú a Veľkú Fatru, Martinské hole a širšiu sieť turistických a cyklistických trás Turca. K významným prvkom patrí aj Ferrata Horskej záchranej služby na Martinské hole. V širšom turčianskom priestore sa mestský kultúrny produkt dopĺňa o Gaderskú a Blatnickú dolinu, Šútovský vodopád, zimné strediská a ďalšie prírodné ciele. Pri ich uvádzaní do produktu je však potrebné rozlišovať medzi atrakciami priamo v okrese Martin a atrakciami širšieho regiónu Turiec a pracovať s nimi ako s regionálnym itinerárom.

Silné stránky a nosná ponuka okresu Martin:

- mimoriadna koncentrácia národnokultúrnych, múzejných a pamäťových inštitúcií s celoslovenským významom;
- silný a autentický príbeh Martina ako centra slovenského národného a kultúrneho života;
- Múzeum slovenskej dediny ako významný prvok interpretácie tradičnej kultúry a regionálneho spôsobu života;
- bezprostredná dostupnosť horského prostredia Malej a Veľkej Fatry a možností aktívneho cestovného ruchu;
- možnosť prepájať mestský kultúrny program, podujatia, vzdelávanie a poznávanie s turistikou, cykloturistikou a zimnými aktivitami;
- existujúce destinačné zázemie OOCR Turiec a možnosť zapájať produkt Martina do širšej značky „Hrdý Turiec“.

Hlavnou rozvojovou medzerou okresu nie je nedostatok obsahu, ale jeho fragmentácia. Návštevník môže poznať jednotlivé inštitúcie, no menej zreteľný je jednotný návštevnícky produkt, ktorý by spájal národný príbeh, mestský priestor, múzeá, podujatia, gastronómiu a horské zázemie do programu na jeden až tri dni. Krajská koncepcia pritom pri Turci identifikuje nevyužitý kultúrny potenciál, slabšiu predstavu návštevníkov o destinácii a potrebu posilniť destinačný manažment nad rámec marketingových aktivít.

Odporúčané smerovanie podpory v okrese Martin:

- vytvoriť ucelený kultúrno-poznávací produkt Martina založený na národných dejinách, pamäťových miestach, múzeách a kultúrnych inštitúciách, s jednotným príbehom a zrozumiteľnými itinerármi;
- rozvíjať modernú interpretáciu dedičstva ako digitálne sprievodcovstvo, viacjazyčný obsah, tematické mapy, audio obsah, interaktívne prvky a spoločné vstupné alebo návštevnícke balíky tam, kde je to organizačne možné;
- lepšie prepojiť centrum Martina s Martinskými hoľami a ďalším prírodným zázemím prostredníctvom návštevníckych informácií, mobility, cyklistických väzieb a tematických kombinácií „kultúra + príroda“;
- podporovať celoročné podujatia a vzdelávacie produkty, ktoré aktivizujú kultúrne inštitúcie aj mimo hlavnej turistickej sezóny;
- zapájať lokálnu gastronómiu, remeslá, sprievodcov, malé služby a regionálnych výrobcov do návštevníckeho produktu tak, aby ekonomický efekt návštevy zostával vo väčšej miere v území;

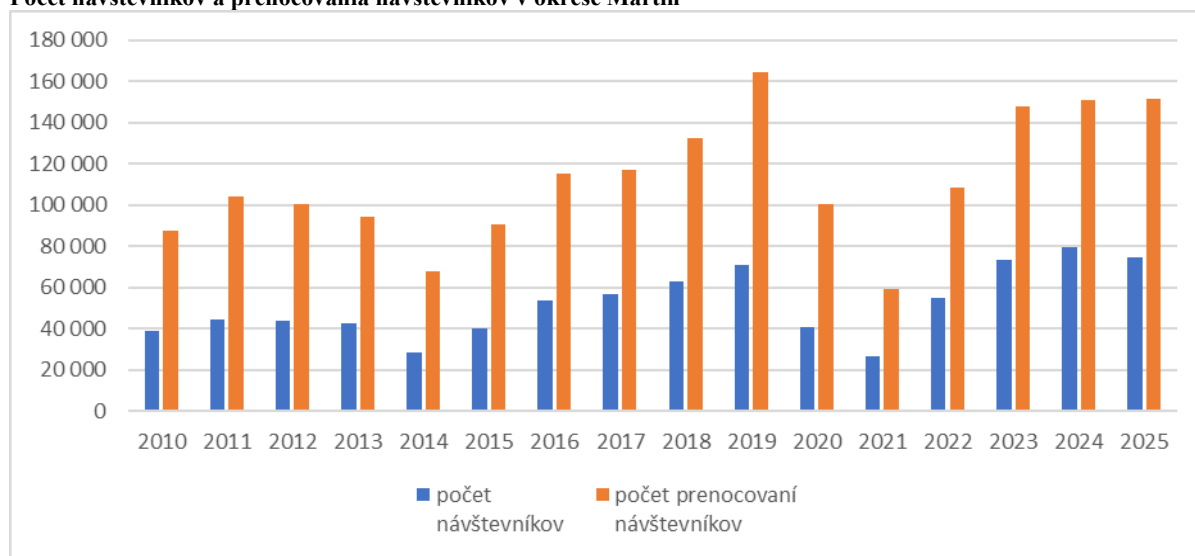
- posilniť koordináciu medzi mestom, kultúrnymi inštitúciami, OOCR Turiec, obcami a poskytovateľmi služieb a systematicky pracovať s dátami o návštevnosti.

Martin – štatistické ukazovatele

Okres Martin zaznamenal v roku 2024 najvyšší počet návštevníkov, keď ubytovacie zariadenia navštívilo takmer 80 000 hostí, ktorí tu spolu strávili približne 151 000 nocí. V porovnaní s rokom 2019 bol počet návštevníkov vyšší o 12,6 %. Počet prenocovaní však úroveň predpandemického roka ešte nedosiahol a zaostával o 8 %, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje približne 13 000 prenocovaní.

V roku 2025 však došlo k medziročnému poklesu návštevnosti o 6,6 %, pričom počet prenocovaní ostal na približne rovnakej úrovni. Priemerná dĺžka pobytu dosiahla 2 noci.

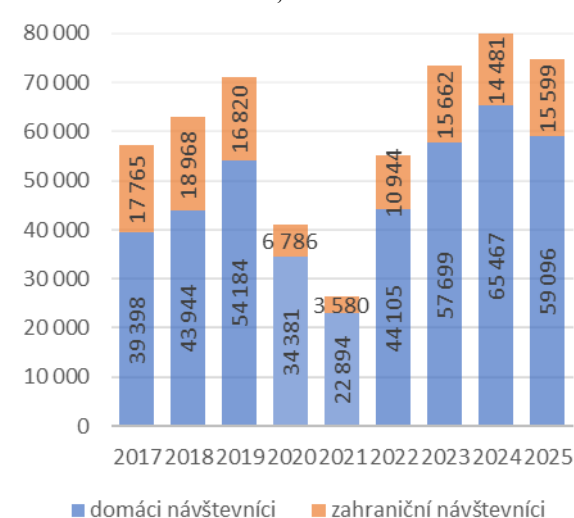
Počet návštevníkov a prenocovania návštevníkov v okrese Martin

Zdroj: Štatistický úrad SR

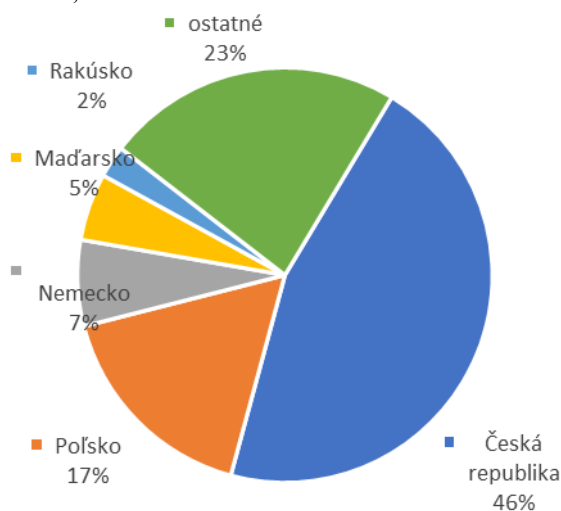
V roku 2025 tvorili domáci návštevníci 79 % všetkých hostí ubytovaných v okrese Martin. Počet zahraničných návštevníkov medziročne vzrástol o 8 %, pričom okres navštívilo 15 600 hostí zo zahraničia. Najpočetnejšie skupiny zahraničných návštevníkov tvorili hostia z Českej republiky, Poľska, Nemecka, Maďarska a Rakúska.

Počet návštevníkov (domáci, zahraniční) ubytovacích zariadení v okrese Martin, 2017-2025

Zdroj: Štatistický úrad SR

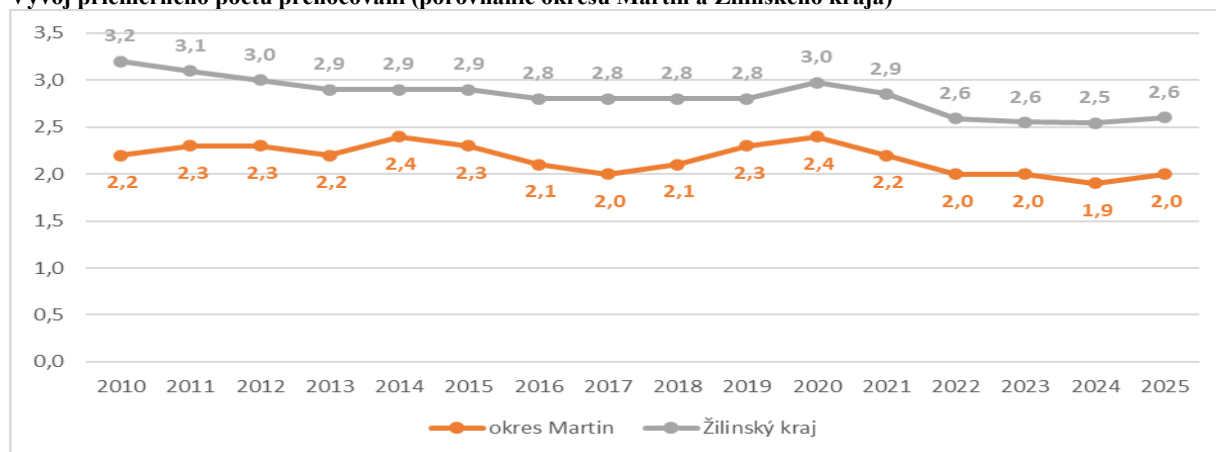
Top 5 v počte zahraničných návštevníkov, okres Martin, rok 2025

Zdroj: Štatistický úrad SR

Priemerná dĺžka pobytu návštevníkov v okrese Martin je počas celého sledovaného obdobia výrazne nižšia ako priemer Žilinského kraja. Kým kraj dosahoval v roku 2010 približne 3,2 noci, okres Martin sa v tom istom roku pohyboval na úrovni okolo 2,2 noci. V okrese Martin bola najvyššia priemerná dĺžka pobytu evidovaná v rokoch 2014 a 2020, keď dosiahla približne 2,4 noci. Rozdiel medzi okresom Martin a priemerom Žilinského kraja sa dlhodobo pohybuje približne medzi 0,5 až 0,9 noci. Kratšia dĺžka pobytu v okrese Martin naznačuje vyšší podiel kratších, často víkendových návštev, zatiaľ čo na úrovni kraja sa prejavuje vplyv významných horských a rekreačných destinácií s dlhším pobytom návštevníkov.

Vývoj priemerného počtu prenocovaní (porovnanie okresu Martin a Žilinského kraja)

Zdroj: Štatistický úrad SR

• Okres Turčianske Teplice

Okres Turčianske Teplice má v rámci Žilinského kraja a regiónu Turiec jasne špecializovaný profil. Ťažiskom je kúpeľný a zdravotný cestovný ruch doplnený o wellness, rekreáciu, prírodné zázemie a kultúrno-poznávacie prvky. V porovnaní s Martinom je produkt okresu koncentrovanejší: jeho hlavnou značkou a motívom návštevy sú Turčianske Teplice, minerálne a termálne zdroje a kúpeľný pobyt. Koncepcia Žilinského turistického kraja uvádza Spa & Aquapark Turčianske Teplice medzi kúpeľmi s dlhou tradíciou a medzinárodným významom. Liečebné procedúry sa podľa dokumentu zameriavajú najmä na ochorenia pohybového aparátu, urologické, nervové a gynekologické ochorenia; súčasťou kúpeľného prostredia je lesopark a minerálne pramene. Pre cestovný ruch je kľúčová kombinácia liečebnej, preventívnej, wellness a oddychovej funkcie, ktorá vytvára predpoklady na dlhší pobyt a celoročnejšie využitie ako pri čisto výletných produktoch. Okres je zároveň zasadený do širšieho rámca Turčianskej kotliny medzi pohoriami Malej a Veľkej Fatry, Kremnickými vrchmi a pohorím Žiar. Preto je možné kúpeľnú návštevu prirodzene doplniť o nenáročnú pešiu turistiku, cykloturistiku, výlety do Mošoviec a ďalších miest Turca, tematické trasy a kultúrny program v Martine.

Silné stránky a nosná ponuka okresu Turčianske Teplice:

- jednoznačne rozpoznateľný kúpeľný a zdravotno-rekreačný produkt s minerálnymi a termálnymi zdrojmi;
- predpoklady na celoročný cestovný ruch a dlhší pobyt návštevníka;
- kombinácia liečebných, wellness a oddychových služieb s parkovým a prírodným prostredím;
- možnosť prepájať kúpele s cykloturistikou, nenáročnou turistikou, tematickými trasami a kultúrnym produktom celého Turca;
- dobré predpoklady na segmenty párov, seniorov, zdravotno-preventívnych pobytov a návštevníkov orientovaných na wellbeing;

- zapojenie do destinačnej značky „Hrdý Turiec“ a komplementarita s kultúrnym profilom Martina.

Hlavnou rozvojovou výzvou okresu je rozšíriť ekonomický a zážitkový efekt kúpeľnej návštevy do širšieho územia. Krajská koncepcia ďalej uvádza, že návštevníci si pri Turci vybavujú najmä Martin a Turčianske Teplice a medzi hlavnými motívmi sú turistika a termálne či liečivé pramene. Kultúrny potenciál regiónu však zatiaľ nie je plne využitý. Práve kúpeľný hosť pritom vytvára vhodný dopyt pre doplnkové kultúrne, gastronomické, výletné a regionálne služby.

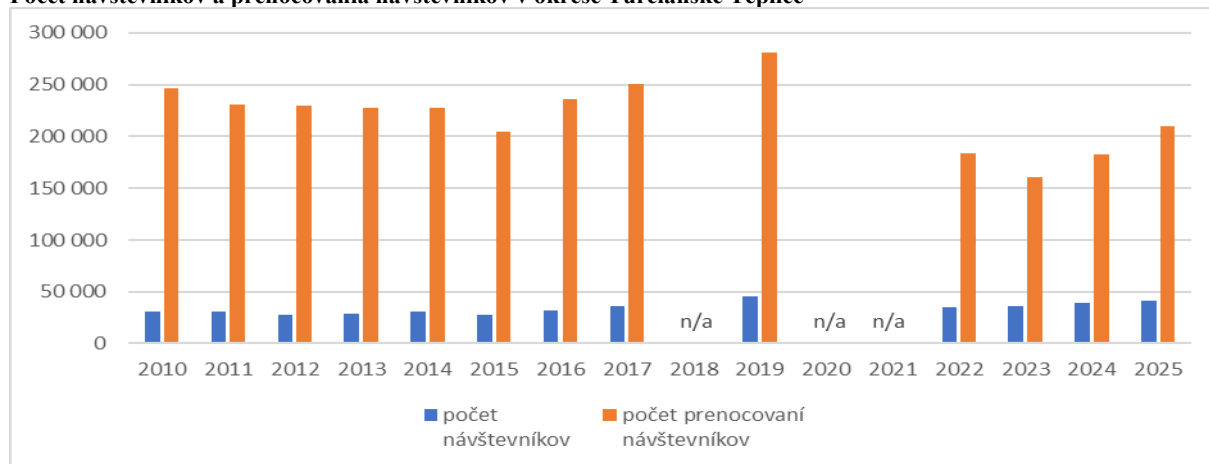
Odporúčané smerovanie podpory v okrese Turčianske Teplice:

- posilňovať kúpeľný, zdravotný a wellness produkt ako jednu z autentických a stabilných zložiek ponuky Žilinského kraja, pričom rozvoj orientovať aj na prevenciu, regeneráciu a wellbeing;
- tvorbou konkrétnych itinerárov prepájať kúpeľný pobyt s Martinom, Mošovcami, prírodnými lokalitami, tematickými trasami a regionálnymi podujatiami;
- rozvíjať nenáročnú pešiu a cyklistickú mobilitu, orientačný systém a výletné body vhodné pre kúpeľnú klientelu a návštevníkov s rôznou fyzickou kondíciou;
- zvyšovať podiel lokálnej gastronómie, regionálnych výrobkov, remesiel a menších zážitkových služieb na spotrebu návštevníka;
- podporovať celoročný kultúrny a spoločenský program a ponuku pre nepriaznivé počasie, aby sa pobytový produkt neopieral iba o kúpeľné procedúry a wellness;
- zlepšovať spoločnú komunikáciu OOCR Turiec, mesta, kúpeľných a ubytovacích subjektov tak, aby sa návštevníkovi predával celý Turiec ako doplnok kúpeľného pobytu, nie iba samotný areál.

Turčianske Teplice - Štatistické ukazovatele

Z dostupných údajov vyplýva, že v okrese Turčianske Teplice zaznamenali najvyšší počet návštevníkov v roku 2019, keď ubytovacie zariadenia navštívilo 45 000 osôb, ktorí tu strávili 281 000 nocí. Priemerná dĺžka pobytu bola v tomto období 6,2 noci. V nasledujúcich rokoch však došlo k poklesu návštevnosti, ktorý ovplyvnila aj pandémia ochorenia COVID-19. Po postupnom oživení cestovného ruchu sa až hodnoty v roku 2025 najviac priblížili úrovni roku 2019. Počet návštevníkov dosiahol 41 000, čo predstavuje 91 % hodnoty z roku 2019. Počet prenocovaní bol však stále približne o štvrtinu nižší (o 71 000c menej). Zároveň sa skrátila aj priemerná dĺžka pobytu, ktorá v porovnaní s rokom 2019 klesla o 1,1 noci.

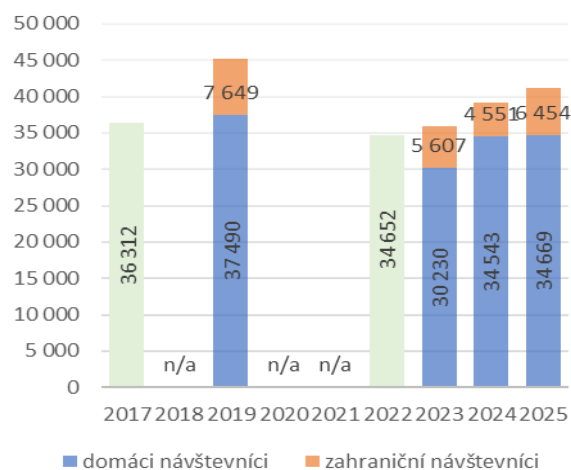
Počet návštevníkov a prenocovania návštevníkov v okrese Turčianske Teplice

Zdroj: Štatistický úrad SR

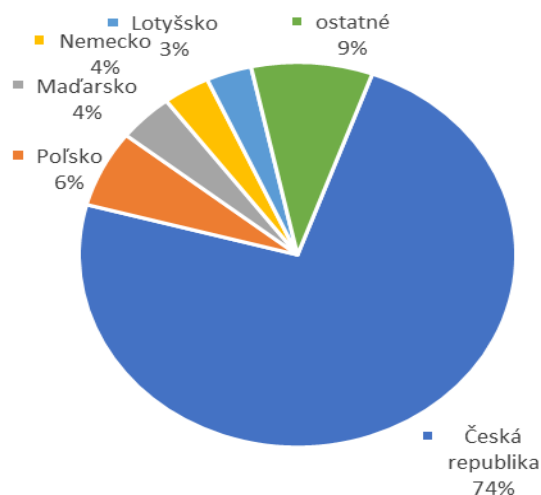
V roku 2025 tvorili domáci návštevníci 84 % celkového počtu hostí v okrese Turčianske Teplice. Medziročné nárast zahraničných návštevníkov predstavoval takmer 42 %. Medzi nimi dominovali občania Českej republiky, Poľska, Maďarska, Nemecka a Lotyšska.

Počet návštevníkov (domáci, zahraniční) ubytovacích zariadení v okrese Turčianske Teplice, 2017-2025

Zdroj: Štatistický úrad SR

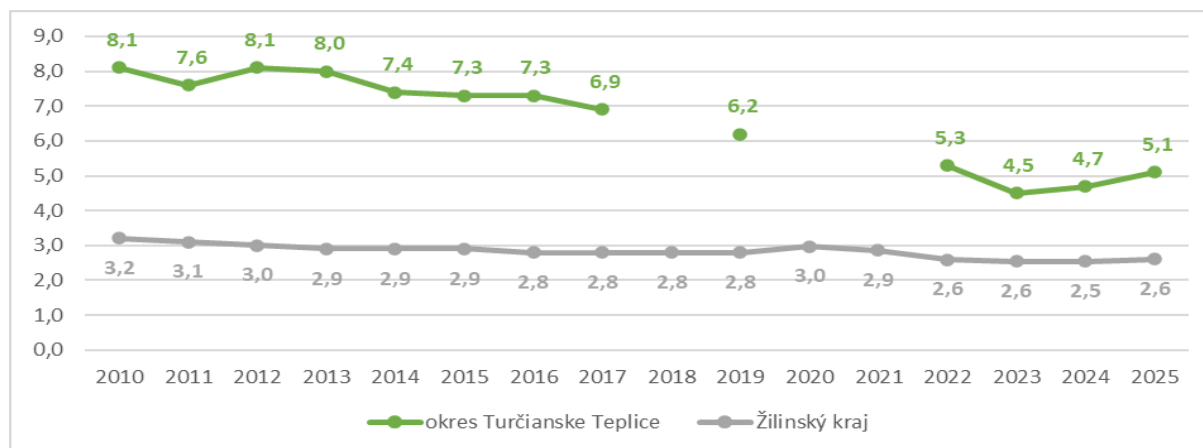
Top 5 v počte zahraničných návštevníkov, okres Turčianske Teplice, rok 2025

Zdroj: Štatistický úrad SR

Priemerná dĺžka pobytu návštevníkov v okrese Turčianske Teplice je výrazne vyššia ako priemer Žilinského kraja počas celého sledovaného obdobia. Najvyššia hodnota bola zaznamenaná v roku 2010, keď dosiahla približne 8,1 noci. V nasledujúcich rokoch sa dĺžka pobytu postupne znižovala, pričom do roku 2017 sa pohybovala približne medzi 6,9 až 8 nocami. Po roku 2022 je viditeľný výraznejší pokles, keď priemerná dĺžka pobytu klesla na približne 4,5 až 5,1 noci. Napriek tomuto poklesu zostáva okres Turčianske Teplice dlhodobo nad krajským priemerom, čo súvisí najmä s kúpeľným charakterom destinácie a dlhšími liečebnými či rekreačnými pobytmi návštevníkov.

Vývoj priemerného počtu prenocovaní (porovnanie okresu Turčianske Teplice a Žilinského kraja)

Zdroj: Štatistický úrad SR

• Okres Dolný Kubín

Okres Dolný Kubín je súčasťou regiónu Orava a z pohľadu cestovného ruchu spája viacero navzájom komplementárnych funkcií. Mesto Dolný Kubín je správnym, kultúrnym centrom Dolnej Oravy aj pohľadu poskytovania služieb. Aj jeho strategický dokument ho charakterizuje ako vstupnú bránu na Oravu. Okres zároveň disponuje výrazným horským zázemím, zimným

a letným športovým produktom, riekou Orava a kultúrno-historickými atraktivitami národného až medzinárodného významu.

Prírodným a športovým jadrom je Kubínska hoľa, ktorá je dominantným zimným strediskom oblasti a v letnej sezóne vytvára podmienky pre pešiu turistiku, horskú cyklistiku a ďalšie aktivity. Dôležitými prvkami sú aj Veľký Choč, turistické a cyklistické trasy, rieka Orava s potenciálom vodnej turistiky a širšie prírodné zázemie Oravskej Magury. PHSR mesta Dolný Kubín zároveň upozorňuje, že rozvoj Kubínskej hole limituje vysoká zaťaženosť a nevyhovujúci stav dopravného napojenia medzi Beňovou Lehotou a strediskom. Ide o typický príklad, kde ďalší rast cestovného ruchu nemožno riešiť iba zvyšovaním kapacity atrakcie, ale aj manažmentom mobility a územnej únosnosti.

Kultúrna ponuka okresu je výrazná. Dolný Kubín je spojený s Oravským múzeom P. O. Hviezdoslava, Oravskou galériou, Oravskou knižnicou Antona Habovštiaka, kultúrnymi inštitúciami a podujatiami vrátane Hviezdoslavovho Kubína. V širšom okrese sa nachádza Oravský hrad, čo je jedna z dominantných kultúrnych atraktivít Oravy a drevený artikulárny evanjelický kostol v Leštínach zapísaný v rámci lokality UNESCO. Kultúrny a literárny profil dopĺňajú ďalšie miesta viazané na osobnosti a tradičnú kultúru Dolnej Oravy.

Silné stránky a nosná ponuka okresu Dolný Kubín:

- Dolný Kubín ako prirodzené centrum Dolnej Oravy, poskytujúce služby, kultúrnu infraštruktúru a funkciu vstupnej brány do regiónu;
- Kubínska hoľa ako silný zimný a postupne aj letný športovo-rekreačný bod s nadregionálnym dosahom;
- Oravský hrad a ďalšie kultúrno-historické atraktivity okresu ako základ silného poznávacieho produktu;
- literárne a kultúrne dedičstvo Dolného Kubína, kultúrne inštitúcie a podujatia s celoslovenským významom;
- rieka Orava, Veľký Choč, Oravská Magura a sieť turistických a cyklistických možností;
- možnosť prepájať outdoor, kultúru, tradičnú gastronómiu, remeslá a vidiecky cestovný ruch do viacsézónnej ponuky;
- existujúca OOCR Klaster Orava a krajské positioningové smerovanie „Skutočná Orava“ založené na udržateľnosti a autenticite.

Hlavnou výzvou okresu je premeniť vysoký potenciál jednotlivých atrakcií na ucelený pobytový produkt a zároveň riešiť kapacitné a dopravné tlaky v najnavštevovanejších lokalitách. PHSR Dolného Kubína priamo zdôrazňuje potrebu integrovať prírodný, kultúrny a historický potenciál mesta a budovať Dolný Kubín ako turistický uzol. SWOT analýza mesta upozorňuje aj na klimatické zmeny ohrozujúce zimné športy a na neregulovanú výstavbu v oblasti Kubínskej hole v spojení s nevyhovujúcim dopravným napojením.

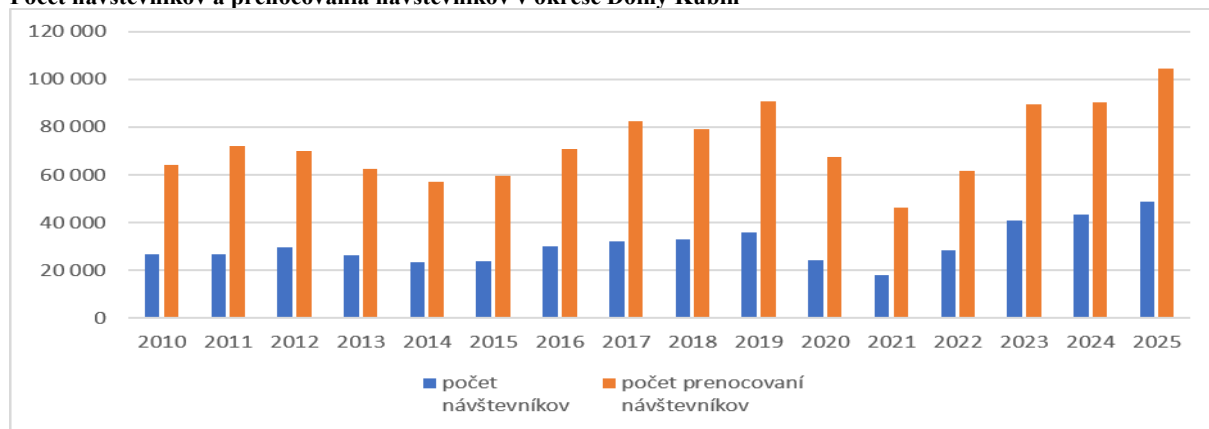
Odporúčané smerovanie podpory v okrese Dolný Kubín:

- rozvíjať Dolný Kubín ako skutočný návštevnícky uzol Dolnej Oravy s kvalitným informačným bodom, orientáciou, prepojením na verejnú dopravu a jasným odporúčaním itinerárov do okolia;
- riešiť Kubínsku hoľu ako celoročný horský produkt spolu s dopravou, parkovaním, záchytnými riešeniami, prípadnou kyvadlovou alebo verejnou dopravou, bezpečným pohybom a ochranou krajiny;
- prepájať Oravský hrad, Dolný Kubín, Leštiny, literárne expozície a ďalšie kultúrne lokality do jednotných tematických trás a návštevníckych balíkov;
- rozvíjať rieku Orava, cykloturistiku, pešiu turistiku a outdoorové služby s vyššou pridanou hodnotou;

- podporovať celoročné alternatívy k zimnej sezóne: kultúrne podujatia, remeselné a gastronomické zážitky, rodinné programy, vidiecky cestovný ruch a aktivity pri nepriaznivom počasi;
- posilňovať prepojenie cestovného ruchu s lokálnou ekonomikou Dolnej Oravy a koordináciu medzi mestom, obcami, OOCR Klastor Orava, kultúrnymi inštitúciami, strediskami a malými poskytovateľmi služieb.

Okres Dolný Kubín zaznamenal najvyšší počet návštevníkov v roku 2025, keď ubytovacie zariadenia navštívilo takmer 50 tisíc návštevníkov, ktorí tu spolu strávili približne 105 000 prenocovaní. V porovnaní s predchádzajúcim rokom to predstavovalo nárast počtu návštevníkov o 12,8 % a nárast počtu prenocovaní zhodne o 15,9 %. Priemerná dĺžka pobytu dosiahla v roku 2025 hodnotu 2,2 noci.

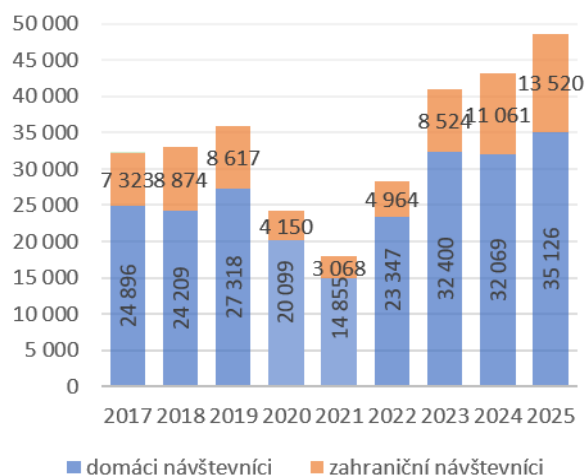
Počet návštevníkov a prenocovania návštevníkov v okrese Dolný Kubín

Zdroj: Štatistický úrad SR

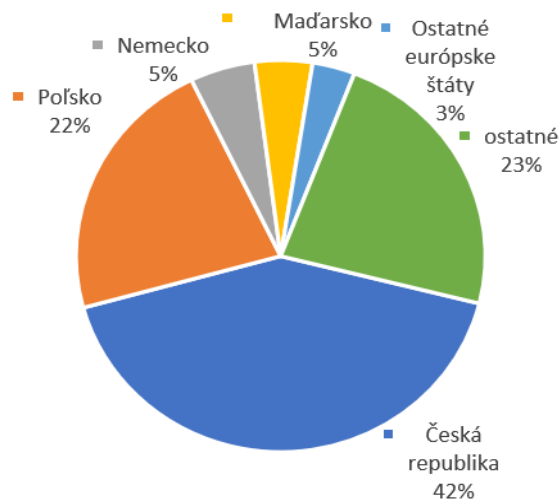
V roku 2025 tvorili domáci návštevníci približne 72 % všetkých hostí v okrese Dolný Kubín. Počet zahraničných návštevníkov medziročne vzrástol o 22 %, pričom ubytovacie zariadenia v okrese navštívilo 13,5 tisíc hostí zo zahraničia. Najpočetnejšiu skupinu zahraničných návštevníkov predstavovali návštevníci z Českej republiky, Poľska, Nemecka, Maďarska a ostatných európskych krajín.

Počet návštevníkov (domáci, zahraniční) ubytovacích zariadení v okrese Dolný Kubín, 2017-2025

Zdroj: Štatistický úrad SR

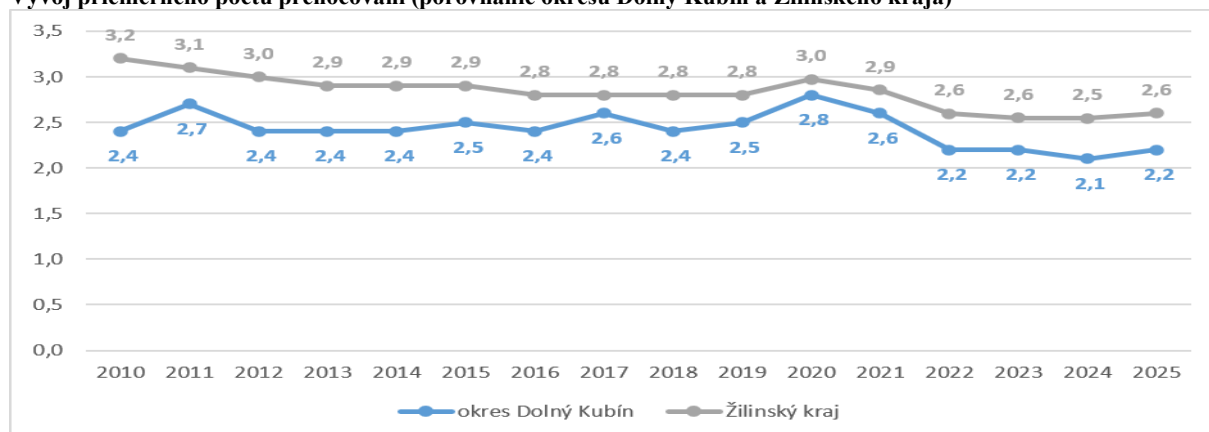
Top 5 v počte zahraničných návštevníkov, okres Dolný Kubín, rok 2025

Zdroj: Štatistický úrad SR

Okres Dolný Kubín vykazuje počas celého sledovaného obdobia mierne nižšiu priemernú dĺžku pobytu návštevníkov v porovnaní s priemerom Žilinského kraja. Rozdiel medzi okresom a krajom sa postupne znižoval až do roku 2020, keď okres dosiahol najvyššiu priemernú dĺžku pobytu na úrovni 2,8 noci, zatiaľ čo krajský priemer predstavoval 3,0 noci. Po roku 2021 došlo v okrese k poklesu priemernej dĺžky pobytu a v roku 2025 dosiahla hodnotu 2,2 noci. V rovnakom roku predstavovala priemerná dĺžka pobytu v Žilinskom kraji 2,6 noci.

Vývoj priemerného počtu prenocovaní (porovnanie okresu Dolný Kubín a Žilinského kraja)

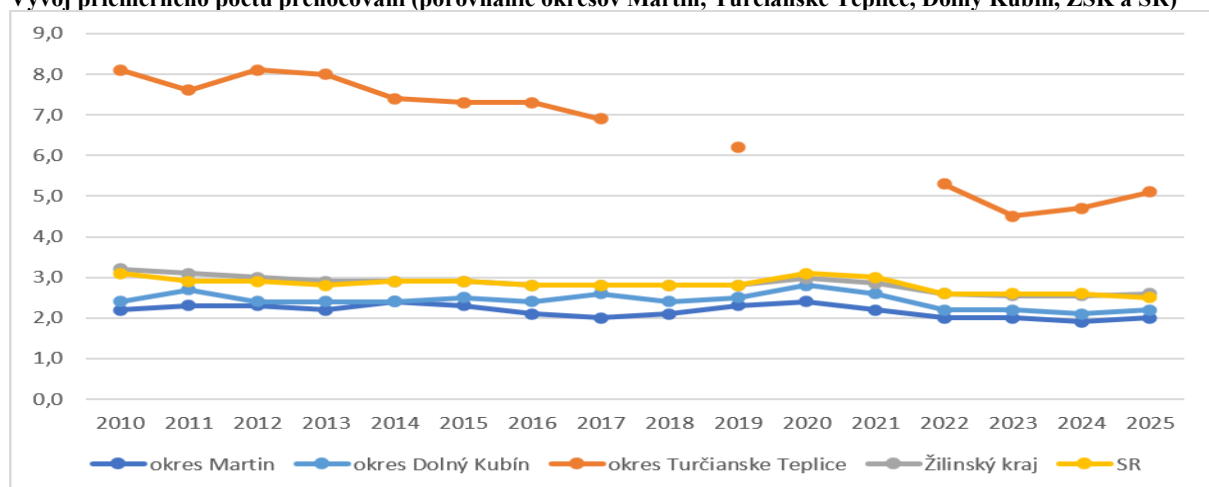
Zdroj: Štatistický úrad SR

Žilinský kraj sa z hľadiska priemernej dĺžky pobytu návštevníkov dlhodobo pohybuje v rozpätí približne 2,6 až 3,2 noci, pričom hodnoty sú porovnateľné s priemerom Slovenskej republiky, ktorý sa počas väčšiny sledovaného obdobia pohyboval medzi 2,6 a 3,1 nocou.

Vývoj v Žilinskom kraji aj na úrovni Slovenka vykazuje podobný trend, charakterizovaný postupným poklesom po roku 2011, krátkodobým zvýšením okolo roku 2020 a následnou stabilizáciou na nižšej úrovni.

Najvýraznejšie sa od krajského priemeru odlišuje okres Turčianske Teplice, ktorý počas celého sledovaného obdobia dosahuje výrazne vyššiu priemernú dĺžku pobytu. V rokoch 2010 až 2013 sa pohybovala na úrovni približne 7,6 až 8,1 noci, pričom po roku 2022 sa ustálila na hodnotách okolo 4,5 až 5,3 noci. Okres Dolný Kubín sa dlhodobo pohybuje blízko krajského priemeru, zatiaľ čo okres Martin vykazuje najnižšiu priemernú dĺžku pobytu spomedzi sledovaných okresov. Priemerná dĺžka pobytu v okrese Martin bola počas sledovaného obdobia približne o 0,5 až 0,8 noci nižšia ako priemer Žilinského kraja.

Vývoj priemerného počtu prenocovaní (porovnanie okresov Martin, Turčianske Teplice, Dolný Kubín, ŽSK a SR)

Zdroj: Štatistický úrad SR

Prierezové problémy a rozvojové výzvy riešených okresov

Zhodnotenie okresov ukazuje tri rozdielne produktové profily, ktoré nemožno riadiť rovnakým spôsobom. Martin je primárne kultúrno-poznávacie mestské centrum s horským zázemím, Turčianske Teplice sú špecializovanou kúpeľnou destináciou a Dolný Kubín je outdoorovo-kultúrnym uzlom Dolnej Oravy. Napriek rozdielom sa opakujú spoločné systémové témy, ktorých riešenie môže zvýšiť ekonomický efekt cestovného ruchu výraznejšie než izolovaná podpora ďalších jednotlivých atrakcií.

Fragmentovaná ponuka a nedostatok viacdňových produktov: Vo všetkých troch okresoch existujú silné atrakcie, no ich vzájomné prepojenie do zrozumiteľných itinerárov je nerovnomerné. Martin potrebuje pospájať kultúrne inštitúcie s mestom a horami, Turčianske Teplice kúpele s regiónom a Dolný Kubín mesto, Kubínsku hoľu, hradné a literárne dedičstvo s ďalšími výletnými bodmi. Cieľom má byť návštevnícka cesta, ktorá návštevníkovi prirodzene ponúkne ďalší krok a predĺži pobyt.

Mobilita, dopravná dostupnosť a návštevnícke vstupné body: Doprava je súčasťou turistického produktu. Potrebné je riešiť posledný úsek cesty k atrakciám, parkovanie, bezpečné pešie a cyklistické prepojenia, verejnú dopravu a orientačný systém. Najvýraznejší konkrétny problém je prístup ku Kubínskej holi, no princíp sa týka aj prepojenia Martina s horským zázemím a sprístupňovania regionálnych výletov kúpeľnej klientele Turčianskych Teplíc.

Sezónnosť a odolnosť voči klimatickým zmenám: Silný zimný produkt Oravy a horské produkty Turca sú citlivé na snehové a klimatické podmienky. Verejná podpora by mala zvýhodňovať riešenia, ktoré rozširujú využitie infraštruktúry na jar, leto a jeseň a vytvárajú program aj pre nepriaznivé počasie. Kúpeľný produkt Turčianskych Teplíc je v tomto kontexte stabilizačným prvkom celoročnej ponuky.

Slabšie využitie kultúrneho obsahu a modernej interpretácie: Martin a Dolný Kubín disponujú obsahovo mimoriadne silným kultúrnym a literárnym dedičstvom. Priestor na rast nespočíva iba v obnove objektov, ale v kvalite interpretácie, spoločnom príbehu, digitálnom a viacjazyčnom obsahu, sprievodcovských formátoch, práci s deťmi a školami a vo vytváraní dôvodov na opakovanú návštevu.

Potreba silnejšieho prepájania cestovného ruchu s lokálnou ekonomikou: Vyšší prínos cestovného ruchu nemusí znamenať len viac návštevníkov. Dôležité je zvýšiť miestnu spotrebu prostredníctvom gastronómie, regionálnych výrobkov, remesiel, sprievodcovských služieb, malých zážitkov, lokálnych fariem a ubytovacích či doplnkových služieb. Takýto prístup zvyšuje pridanú hodnotu návštevy a podporuje malé podnikanie.

Dáta a meranie reálneho prínosu cestovného ruchu: Ubytovacia štatistika poskytuje základný obraz, ale pri Martine a Dolnom Kubíne môže významnú časť návštevnosti tvoriť jednodňový a výletný cestovný ruch. Pre rozhodovanie o podpore je vhodné dopĺňať údaje o počte hostí o dáta o prenocovaniach, návštevnosti atrakcií, sezónnosti, priemernej dĺžke pobytu, dopravnom zaťažení, digitálnych stopách návštevnosti a – tam, kde je to možné – o lokálnej spotrebe a ekonomickom efekte.

Kultúra a kultúrne dedičstvo

V okresoch Turčianske Teplice a Dolný Kubín sa nenachádzajú žiadne inštitúcie, ktoré sú v gescii Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. V okrese Martin je v gescii Ministerstva kultúry Slovenskej republiky Slovenské národné múzeum – Múzeá v Martine a Slovenská národná knižnica.

- **Múzeá, galérie a knižnice v okrese Martin**

V zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky je **Slovenské národné múzeum – Múzeá v Martine**. Je jednou z najväčších a najstarších organizačných zložiek Slovenského národného múzea. Už od svojho počiatku získavalo zbierky vlastivedného charakteru (historické, etnografické, numizmatické, umelecko-historické, prírodovedné, archívne a knižné) z celého Slovenska a zo zahraničia. Od roku 2004 tvorí Slovenské národné múzeum (SNM) v Martine šesť múzeí a spolu spravuje takmer trištvrté milióna zbierkových predmetov.

Hlavnou budovou SNM v Martine je Etnografické múzeum, ktoré sa špecializuje na záchranu, výskum, dokumentáciu a prezentáciu ľudovej kultúry na Slovensku. K SNM v Martine patrí najväčšie múzeum v prírode (skanzen) na Slovensku Múzeum slovenskej dediny. Okrem tradičného staviteľstva prezentuje aj spôsob života na Slovensku v druhej polovici 19. a prvej polovici 20. storočia. Od roku 2004 je súčasťou SNM v Martine Múzeum Andreja Kmeťa, ktoré skúma a dokumentuje prírodu ako aj históriu a kultúru severozápadného Slovenska, predovšetkým v regiónoch Turca, Oravy, Kysúc a Liptova. Múzeum Martina Benku sídli v dome, v ktorom žil a pracoval Martin Benka. Najmladšími múzeami SNM v Martine sú menšinové múzeá. V roku 1999 bolo sprístupnené Múzeum kultúry Čechov na Slovensku. Sídli v dome významných osobností – akademika Jiřího Horáka a Anny Horákovovej-Gašparíkovej. Najmladším múzeom v Martine je Múzeum kultúry Rómov na Slovensku, ktoré sídli v areáli Múzea slovenskej dediny v Jahodníckych hájoch.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky zabezpečuje v programovom období 2021 – 2027 implementáciu Programu Slovensko prostredníctvom Národného projektu Obnova kultúrnych pamiatok vo vlastníctve štátu v rámci ktorého je medzi podporenými národnými kultúrnymi pamiatkami zaradené aj SNM - Etnografické múzeum v Martine a Múzeum kultúry Čechov na Slovensku v Martine. Ide o odstránenie havarijného stavu a celkovú rekonštrukciu oboch objektov.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky je **Slovenská národná knižnica** v Martine, ktorá je konzervačnou a depozitnou knižnicou Slovenskej republiky. Prednostne zhromažďuje, odborne spracúva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje domáce a zahraničné slovacikálne dokumenty.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky zabezpečuje v programovom období 2021 – 2027 implementáciu Programu Slovensko prostredníctvom Národného projektu Obnova kultúrnych pamiatok vo vlastníctve štátu v rámci ktorého je medzi podporenými národnými kultúrnymi pamiatkami zaradená aj „Oprava a obnova 1. historickej budovy Matice slovenskej – Literárneho múzea Slovenskej národnej knižnice“. Ide o kompletnú rekonštrukciu a modernizáciu národnej kultúrnej pamiatky s cieľom obnovy a rozšírenia tejto historicky významnej budovy.

Turčianska galéria vznikla v roku 1983. Orientuje sa predovšetkým na začiatky moderného slovenského výtvarného umenia, ktorého významné osobnosti sú tvorbou zviazané s Turcom. Turčianska galéria sídli v historickej budove Župného domu. Jej zriaďovateľom je Žilinský samosprávny kraj.

V okrese Martin je 11 verejných knižníc.

- **Múzeá, galérie a knižnice v okrese Turčianske Teplice**

Rodný dom Mikuláša Galandu bol 13. júla 1979 vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Priestory domu boli Turčianskou galériou v Martine upravené na výstavné účely v roku 1987. Dňa 24. septembra 2002 schválilo Mestské zastupiteľstvo zriaďovaciu listinu **Galérie**

Mikuláša Galandu, ktorej základným poslaním je zhromažďovať, ochraňovať, vedecky a odborne zhodnocovať diela výtvarného umenia domáceho a zahraničného pôvodu s osobitným zreteľom na odkaz Mikuláša Galandu. Jeho zriaďovateľom je mesto Turčianske Teplice.

Artur Galery je moderná galéria otvorená v roku 2023. Bola vytvorená so zámerom zvýšiť povedomie kultúrneho života kúpeľného mesta Turčianske Teplice a vytvoriť moderné umelecké prostredie predovšetkým na výstavy slovenských a českých výtvarníkov, ktorí získali celosvetové uznanie. Jej zriaďovateľom sú kúpele Turčianske Teplice.

V okrese Turčianske Teplice je 15 verejných knižníc, z toho 1 mestská a 14 obecných knižníc.

• **Múzeá, galérie a knižnice v okrese Dolný Kubín**

Základným poslaním **Oravského múzea Pavla Országha Hviezdoslava** v Dolnom Kubíne je na základe prieskumu a vedeckého výskumu cieľavedome zhromažďovať, ochraňovať, vedecky a odborne zhodnocovať a spracovávať hmotné dokumenty so zameraním na múzejnú dokumentáciu vývoja prírody a spoločnosti, vedy a techniky, kultúry a umenia s osobitným zreteľom na územie regiónu Orava. Ide o múzeum s celoslovenskou pôsobnosťou pre oblasť dokumentácie života Goralov na Slovensku. Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava spravuje na území Oravy 7 národných kultúrnych pamiatok, v ktorých sa nachádza 8 ucelených expozícií. Oravský hrad a Oravská lesná železnica patria k najnavštevovanejším expozíciám Oravy nielen v regionálnom ale aj v celoslovenskom význame. Ďalej sú to: Čaplovičova knižnica, Literárna expozícia P. O. Hviezdoslava a Florinov dom v Dolnom Kubíne, Pamätný dom Martina Kukučína v Jasenovej, expozície Hviezdoslavovej Hájnikovej ženy a Mila Urbana v areáli Hviezdoslavovej hájovne pod Babou horou. Zriaďovateľom Oravského múzea P. O. Hviezdoslava je Žilinský samosprávny kraj.

Oravská galéria bola otvorená pre verejnosť v roku 1995 v Župnom dome v Dolnom Kubíne. Galéria vo svojej zbierke obsahuje viac ako 8 500 diel vo ôsmich výtvarných disciplínach rozložených do piatich okruhov. Oravská galéria spravuje nasledovné objekty: Župný dom – hlavné sídlo galérie v Dolnom Kubíne na Hviezdoslavovom námestí, ktoré ponúka stále expozície a výstavy, Slanický ostrov umenia – nachádza sa na Oravskej priehrade s expozíciou ľudového umenia, Galériu Márie Medveckej – nachádza sa v Tvrdošíne-Medzihradnom a prezentuje diela tejto významnej maliarky a Plátennický dom – zameraný na históriu a kultúru regiónu. Zriaďovateľom Oravskej galérie je Žilinský samosprávny kraj.

V okrese Dolný Kubín je 10 verejných knižníc.

1.9 Fungovanie prvkov kritickej infraštruktúry

V Koncepcii kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a spôsobe jej ochrany a obrany je kritická infraštruktúra definovaná ako tá časť národnej infraštruktúry (vybrané organizácie a inštitúcie, objekty, sústavy, zariadenia, služby a systémy), ktorej zničenie alebo znefunkčnenie v dôsledku pôsobenia rizikového faktora spôsobí ohrozenie alebo narušenie politického a hospodárskeho chodu štátu alebo ohrozenie života a zdravia obyvateľstva.

Kolaps kritickej infraštruktúry môže ohroziť samotnú výrobu potravín, vykurovanie, priemyselnú výrobu a v podstate narušiť a rozvrátiť chod spoločnosti.

Ochrana a obrana kritickej infraštruktúry je v súlade so schválenou koncepciou kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a spôsobe jej ochrany a obrany chápaná ako súhrn činností, mechanizmov, síl, prostriedkov a opatrení na:

- prevenciu pred rizikovými faktormi,
- odvrátenie útoku na prvok kritickej infraštruktúry,

- zabránenie negatívnym vonkajším alebo vnútorným vplyvom ohrozujúcim existenciu, stabilitu a fungovanie prvku kritickej infraštruktúry, a
- odstránenie následkov.

Na základe Koncepcie kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a spôsobe jej ochrany a obrany je potrebné zaoberať sa týmito najdôležitejšími sektormi kritickej infraštruktúry:

- voda,
- potraviny,
- zdravie,
- energetika,
- informačné a komunikačné technológie,
- doprava, a
- verejný poriadok a vnútorná bezpečnosť.

1.9.1 Voda

Ústredným orgánom štátnej správy pre vodné hospodárstvo, ochranu pred povodňami, ochranu akosti a množstva vôd a ich racionálneho využívania v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

• Verejné vodovody

Pripojenosť obyvateľov na verejný vodovod (VV) v okresoch Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín k 31.12.2025

Okres	Počet obcí	Počet obcí s verejnými vodovodmi			% obcí s VV z celkového počtu obcí
		v správe VS	v správe obcí	spolu	
Martin	43	42	1	43	100,00
Turčianske Teplice	26	25	1	26	100,00
Dolný Kubín	24	23	1	24	100,00

Okres	Počet bývajúcich obyvateľov	Počet obyvateľov pripojených na verejný vodovod			% obyv. s VV z celkového počtu obyvateľov
		v správe VS	v správe obcí	spolu	
Martin	92 522	92 354	158	92 512	99,99
Turčianske Teplice	15 594	15 509	84	15 593	99,99
Dolný Kubín	38 678	36 709	654	37 363	96,60

Na území **okresov Martin a Turčianske Teplice** zabezpečuje zásobovanie obyvateľov pitnou vodou Turčianska vodárenská spoločnosť, a. s. (TurVod). Iba obce Folkušová (okres Martin) a Čremošné (okres Turčianske Teplice) si prevádzkujú VV samostatne.

Sk. v. Martin – Vrútky zásobuje pitnou vodou veľkú časť okresu Martin, využíva zdroje podzemnej vody v Necpaloch, Valči, Podhradí a ďalších lokalitách. Na celom území existuje

aj viacero menších skupinových a miestnych VV. Na území v pôsobnosti TurVod sú všetky obce vybavené VV.

Na území **okresu Dolný Kubín** zabezpečuje zásobovanie obyvateľov pitnou vodou Oravská vodárenská spoločnosť, a. s. (OVS). Zásobovanie pitnou vodou zabezpečuje Sk. v. Orava. Jeho najvýznamnejšie zdroje vody sa nachádzajú v lokalite Oravice. Na celom území existuje aj viacero menších skupinových a miestnych VV.

V okrese Dolný Kubín majú tiež všetky obce VV, ale podiel obyvateľov zásobovaných z VV je 96,6 %.

• Verejné kanalizácie

Situácia v odvádzaní a čistení odpadových vôd verejnou kanalizáciou (VK) okresov Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín k 31. 12. 2025

Okres	Počet obcí	Počet obcí so stokovou sieťou*	% obcí so stokovou sieťou z celkového počtu obcí
Martin	43	28	65,12
Turčianske Teplice	26	5	19,23
Dolný Kubín	24	14	58,33

* do celkového súčtu bola obec zarátaná v prípade, ak v danom roku boli v obci evidovaní obyvatelia pripojení na stokovú sieť (SS)

okres	počet obyvateľov k 30. 6. 2025 - stredný stav	počet obyv. pripojených na SS	počet obyv. pripojených na SS s ČOV	počet obyv. pripojených na SS, ale nie sú čistení na ČOV	počet obyv. nepripojených na SS, ale sú čistení na ČOV*
Martin	92 522	83 153	83 153	0	0
Turčianske Teplice	15 594	7 935	7 935	0	0
Dolný Kubín	38 678	25 027	25 027	0	0

* ČOV plní funkciu čistenia komunálnych odpadových vôd vo verejnom záujme

V **okrese Martin** bol počet obyvateľov pripojených na stokovú sieť 83 153, čo predstavovalo skoro 90 % z celkového počtu obyvateľov okresu (stav k 31. 12. 2025). Počet obcí v okrese je 43, z toho 31 obcí patrí do aglomerácie pod 2 000 EO. Z týchto obcí 15 nedisponuje verejnou kanalizáciou (stoková sieť + ČOV), ide o obce s nízkym počtom obyvateľov (do 500 obyvateľov). Okrem malej časti verejnej kanalizácii, ktorú si prevádzkuje obec sama, je v celom okrese prevádzkovateľom verejnej kanalizácie Turčianska vodárenská spoločnosť a.s.

V **okrese Turčianske Teplice** bol počet obyvateľov pripojených na stokovú sieť 7 935, čo predstavovalo cca 51 % z celkového počtu obyvateľov okresu (stav k 31. 12. 2025). Počet obcí v okrese je 26, z toho 25 obcí patrí do aglomerácie pod 2 000 EO. Z týchto obcí 21 nedisponuje verejnou kanalizáciou (stoková sieť + ČOV), ide hlavne o obce s nízkym počtom obyvateľov (do 500 obyvateľov). Prevádzkovateľom verejnej kanalizácie v okrese je Turčianska vodárenská spoločnosť a.s.

V **okrese Dolný Kubín** bol počet obyvateľov pripojených na stokovú sieť 25 027, čo predstavovalo 65 % z celkového počtu obyvateľov okresu (stav k 31. 12. 2025). Počet obcí v okrese je 24, z toho 21 obcí patrí do aglomerácie pod 2 000 EO. Z týchto obcí 10 nedisponuje verejnou kanalizáciou (stoková sieť + ČOV). Prevádzkovateľmi verejnej kanalizácie v okrese sú Oravská vodárenská spoločnosť, a.s. a Ing. Daniel Kolečák.

- **Protipovodňová ochrana**

Okres Martin: Územie okresu Martin patrí do povodia horného toku rieky Váh, pričom významnú úlohu zohráva aj rieka Turiec a sieť menších prítokov. Ide o oblasť s prevažne bystrinným charakterom tokov, veľkým sklonom a rýchlym odtokom vody, čo zvyšuje riziko prívalových povodní najmä pri intenzívnych zrážkach. Vodný režim je ovplyvňovaný aj sústavou vodných diel na Váhu (napr. Krpeľany – Sučany – Lipovec), ktoré pomáhajú regulovať prietoky a zmierňovať povodňové situácie. Zastavané územia sú chránené úpravami tokov a ochrannými hrádzami najmä v oblastiach Sučany, Vrútky a Martin. Napriek týmto opatreniam zostáva územie citlivé na extrémne hydrologické javy, preto sa využívajú aj moderné nástroje monitorovania a varovné systémy na včasnú reakciu.

Okres Turčianske teplice: Územie okresu Turčianske Teplice patrí do povodia horného toku rieky Váh, pričom hlavným vodným tokom v území je rieka Turiec so sieťou svojich prítokov a VN Turček, ktorá je dôležitý prvkom pri ochrane regiónu pred povodňami. Povodňový úsek 5.VII zahŕňa rieku Turiec od rkm 18,200 po prameň na rkm 77,600 a všetky prítoky, ktoré spravuje Povodie horného Váhu, odštepny závod. Úsek prechádza katastrálnymi územiami obcí Moškovce, Jazernica, Ivančiná, Láclavá, Kalamenová, Dvorec, Dubové, Sklené a Turček. Súčasťou povodňového úseku je aj vodárenská nádrž Turček vrátane pásiem hygienickej ochrany 1. a 2. stupňa.

Okres Dolný Kubín: Územie okresu Dolný Kubín patrí do povodňového úseku 5.VI, ktorý zahŕňa rieku Orava od rkm 0,000 po rkm 44,400 a jej prítoky. Povodňový úsek leží v okrese Dolný Kubín a zahŕňa významné vodné toky a vodohospodárske stavby, ktoré sú predmetom povodňového zabezpečenia. Na území mesta Dolný Kubín a v jeho blízkosti sa nachádzajú viaceré priemyselné závody, ktoré sú odberateľmi povrchovej vody a v prípade povodňovej aktivity je potrebná spolupráca s týmito subjektmi.

Navrhované opatrenia ochrany pred povodňami pre geografické oblasti sú uvedené v dokumente „Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu“ a ich aktualizácii (link: <https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/>). Vyplývajú z existujúcich podkladov a nie je vylúčené ich prehodnotenie pri ďalšom stupni riešenia predmetnej problematiky na základe podrobnejších analýz a podkladov.

Protipovodňové opatrenia na ochranu miest a obcí je potrebné riešiť ako súbor opatrení v povodí (ochrana územia z hľadiska svahových vôd z prívalových zrážok – napr. odvádzanie zrážkových vôd pri miestnych komunikáciách výstavbou záchytných priekop, infiltračných rýh, čistenie resp. zvyšovanie prietocnej kapacity priepustov a mostných objektov, zachytávanie svahových vôd nad obcou výstavbou záchytnými rigolmi a jarkami zaústených do terénnych depresí alebo retenčných jazierok a pod.) spolu s návrhmi protipovodňových opatrení na vodných tokoch (napr. prírodne blízka úprava vodného toku, ochranné hrádze resp. múriky, zachovanie území na prirodzenú transformáciu a pod.).

1.9.2 Potraviny

V súvislosti s prejavmi globalizačných trendov v maloobchode a vstupe medzinárodných spoločností na slovenský trh došlo k procesu koncentrácie maloobchodu v prospech veľkometrážnych predajní potravín v podobe supermarketov a hypermarketov. Na tieto procesy nadväzujú aj zmeny v nákupnom správaní spotrebiteľov. Spotrebiteľia (aj na vidieku) si osvojili nákup vo veľkometrážnych predajniach, ktoré začali na slovenskom trhu dominovať. To malo negatívny dopad na potravinársky maloobchod, ktorý sa na slovenskom vidieku prejavuje v podobe vzniku tzv. „potravinových púští“. Napriek označeniu potravinové púšte sa však tento

problém netýka len dostupnosti samotných potravín, ale aj ďalších nepotravinárskych tovarov každodennej potreby.

Jednou z typických prejavov potravinových púští je, že sa vo zvýšenej miere nachádzajú v sociálno-ekonomicky zaostalých územiach. Determinujúcim sociálno-ekonomickým faktorom podmieňujúcim vznik a rozširovanie potravinových púští je nízky príjem obyvateľov značne ovplyvňujúci spotrebu a nákupné správanie, slabú kúpyschopnosť, ale aj problémy spojené s dostupnosťou do obchodov.

Maloobchod má nezanedbateľnú vonkajšiu väzbu na bývanie, spôsob života, životné prostredie a rôzne oblasti, preto ho možno vnímať ako súčasť vidieckej kultúry. Mnohé obce sú odkázané na základnú občiansku obslužnosť, ktorú zabezpečujú práve predajne potravín a zmiešaného tovaru.

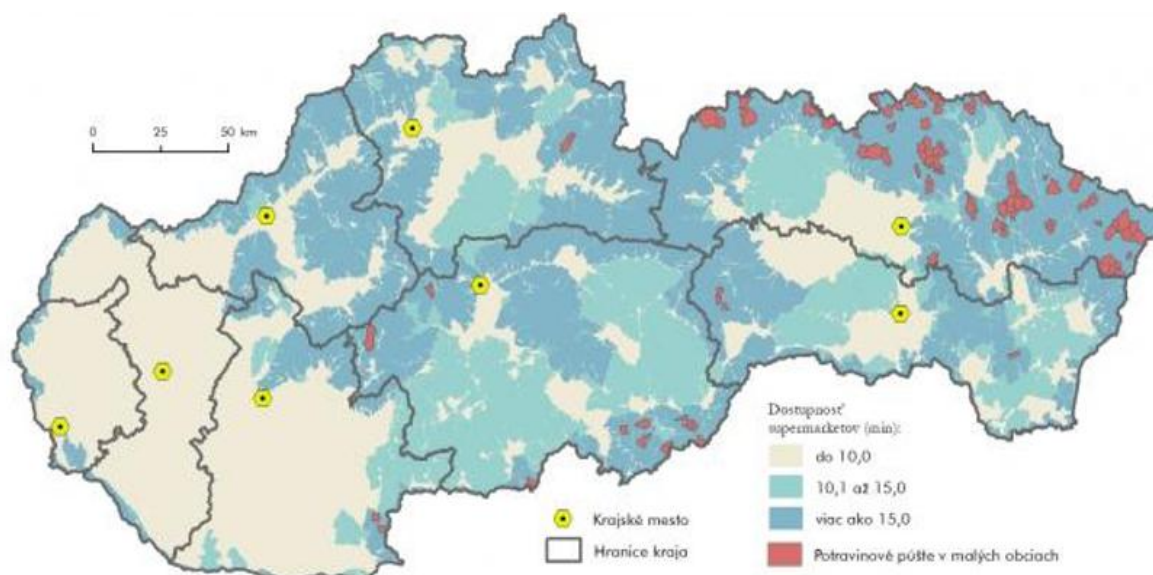
Z pohľadu riešenia potravinových púští je nevyhnutné, aby vidiecke predajne ponúkali viac služieb než je iba predaj základných potravín a nepotravinárskych produktov dennej potreby. Zákazníkom by mohli poskytovať tiež napr. poštové služby alebo voľne predajný lekárenský tovar. Rozširovanie služieb je cestou ku konkurencieschopnosti. Všeobecne možno predpokladať, že širšia ponuka môže znamenať aj väčšie uspokojenie potrieb kupujúcich.

Podľa dostupných informácií bolo na Slovensku v roku 1996 až 46 % obcí, v ktorých sa nenachádzala žiadna predajňa potravinárskeho tovaru, supermarket alebo predajňa tovaru. V priebehu desaťročí došlo k výraznejšiemu úbytku obcí bez potravinárskych predajní, pričom ich podiel klesol pod úroveň 7 %. Znamená to, že situácia sa postupne vyvíja priaznivejšie vo vzťahu k obyvateľom malých obcí.

Podľa štúdie ZMOS z roku 2019 bolo na Slovensku identifikovaných 102 reálnych potravinových púští z kategórie malých obcí (do 500 obyvateľov). Až 62 % týchto obcí patrí do kategórie do 250 obyvateľov. Ide o obce prevažne na východe Slovenska a v južných okresoch stredného Slovenska (RS,PT).

Aj keď napríklad v Bratislavskom, Trnavskom a Trenčianskom kraji neboli identifikované reálne potravinové púšte v kategórii malých obcí, aj na tomto území sú obce, resp. lazy, v ktorých obyvatelia nemajú dostatočný prístup ku kúpe základných potravín. Predpokladá sa, že počet potravinových púští je na Slovensku väčší, keďže neexistuje databáza obcí, v ktorých sa (ne)nachádzajú predajne potravín. ŠÚ SR ukončil takúto evidenciu Mestskej a obecnej štatistiky v roku 2013.

Podľa prieskumu ZMOS až 55,3 % starostov konštatovalo, že nie je možné ekonomicky zabezpečiť činnosť potravinovej predajne. Dokonca 64,2 % starostov obcí s počtom obyvateľov do 250 si myslí, že to nie je možné, v prípade obcí do 500 obyvateľov je o tejto nemožnosti presvedčených 33 % starostov.

Zdroj: Dopadová štúdia: Potravinová dostupnosť na vidieku, 2020, ZMOS; (https://www.zmos.sk/potravinova-dostupnost-na-vidieku-oznam/mid/419520/.html#m_419520)

Odstránenie problému s nedostupnosťou potravín na vidieku si bude vyžadovať spoluprácu všetkých zainteresovaných strán a rezortov a použitie celého spektra nástrojov, pretože jednotlivé vidiecke sídla budú vyžadovať osobitný prístup. Pri odstraňovaní potravinových púští je tiež veľmi dôležité a potrebné vziať do úvahy fakt, že na Slovensku máme až 36 prihraničných okresov z celkového počtu 79, pričom až 48 % populácie žije v prihraničných oblastiach. Táto časť populácie Slovenska využíva blízkosť hranice na cezhraničné nákupy, kde maloobchodné prevádzky v susedných krajinách nastavujú cenovú politiku účelovo, a tým lákajú obyvateľov SR na nákupy potravín za hranicami SR. Cestou je zvyšovanie konkurencieschopnosti slovenských dodávateľov, spájanie výrobcov a pomoc pri zakladaní ich odbytových organizácií.

Na základe vyššie uvedených faktov je nevyhnutné vnímať dostupnosť maloobchodných predajní na vidieku ako službu vo verejnom záujme. Zavedenie podporných, dotačných mechanizmov zvýši kvalitu života v dotknutom území a zároveň je priestor na podporu lokálnej ekonomiky a produkcie.

1.9.3 Podpora a rozvoj vidieka

Podpora pre okresy Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín v rámci Programu rozvoja vidieka 2014-2022. Údaje sú za projekty podporené v roku 2025 (01. 01.-31. 12.).

Okres Martin: V okrese Martin bolo podporených 69 projektov s celkovou vyplatenou sumou 8 306 396,43 eur. V rámci podpory poľnohospodárskej prvovýroby (4.1) bolo podporených 24 projektov v celkovom objeme 1 905 282,05 eur. V rámci podpory spracovateľskej činnosti (4.2) bolo podporených 13 projektov v celkovom objeme 971 914,11 eur. V rámci podpory investícií do infraštruktúry (4.3) bolo podporených 10 projektov v celkovom objeme 3 869 728,31 eur. V rámci podpory na začatie podnikania (6.1, 6.3) boli podporené 2 projekty v celkovom objeme 22 500,00 eur. Projekty zamerané na podporu obcí (7.2) v celkovom počte 1 boli podporené sumou 195 360,32 eur. V rámci oblasti lesného hospodárstva (8.3, 8.4, 8.5, 8.6) podporu získalo 19 projektov s celkovým objemom vyplatených finančných prostriedkov 1 341 611,64 eur.

Okres Turčianske Teplice: V okrese Turčianske Teplice bolo podporených 13 projektov s celkovou vyplatenou sumou 1 222 682,46 eur. V rámci podpory poľnohospodárskej prvovýroby (4.1) bolo podporených 8 projektov v celkovom objeme 1 157 181,73 eur. V rámci podpory spracovateľskej činnosti (4.2) bol podporený 1 projekt v celkovom objeme 16 033,73 eur.

eur. V rámci podpory Mladých poľnohospodárov (6.1) bol podporený 1 projekt v celkovom objeme 15 000,00 eur. V rámci oblasti lesného hospodárstva (8.6) podporu získali 2 projekty s celkovým objemom vyplatených finančných prostriedkov 28 467,00 eur. V oblasti poradenských služieb (2.1) získal podporu 1 projekt v celkovom objeme 6 000 eur.

Okres Dolný Kubín: V okrese Dolný Kubín bolo podporených 65 projektov s celkovou vyplatenou sumou 9 402 131,33 eur. V rámci podpory poľnohospodárskej prvovýroby (4.1) bolo podporených 20 projektov v celkovom objeme 1 427 329,45 eur. V rámci podpory spracovateľskej činnosti (4.2) bolo podporených 5 projektov v celkovom objeme 720 914,50 eur. V rámci podpory investícií do infraštruktúry (4.3) bolo podporených 8 projektov v celkovom objeme 4 202 932,08 eur. V rámci podpory Mladých poľnohospodárov (6.1) bolo podporených 6 projektov v celkovom objeme 90 000,00 eur. Projekty zamerané na podporu obcí (7.2) v celkovom počte 5, boli podporené sumou 1 226 509,07 eur. V rámci oblasti lesného hospodárstva (8.3, 8.4, 8.5, 8.6) podporu získalo 21 projektov s celkovým objemom vyplatených finančných prostriedkov 1 734 446,23 eur.

Podpora pre okresy Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín v rámci opatrenia LEADER pre Miestne akčné skupiny - MAS

K jednotlivým okresom je uvedený počet projektov, ktoré mali v období 01. 01.-31. 12. 2025 vyplatenú aspoň jednu platbu. V okresoch Martin a Dolný Kubín bolo podporených 57 projektov. V rámci opatrenia LEADER bolo v okrese Martin podporených 38 projektov v celkovom objeme 1 789 579,21 eur. V rámci opatrenia LEADER bolo v okrese Dolný Kubín podporených 19 projektov v celkovom objeme 774 067,36 eur.

1.9.4 Zdravie

V Žilinskom samosprávnom kraji poskytuje služby 1 499 poskytovateľov zdravotnej starostlivosti s celkovou kapacitou 605 denných miest pre pacientov a 5 258 postelí ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Štatistika počtu poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, denných miest a postelí v samosprávnych krajoch SR

<i>celkové kapacity</i>	Počet poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	Počet denných miest pre pacientov spolu	Počet postelí
Banskobystrický kraj	1 407	641	6 222
Bratislavský kraj	1 783	914	4 714
Košický kraj	1 815	775	5 512
Nitriansky kraj	1 427	515	3 437
Prešovský kraj	1 852	774	7 500
Trenčiansky kraj	1 235	656	5 040
Trnavský kraj	1 250	503	4 731
Žilinský kraj	1 499	605	5 258
Slovenská republika	12 058	5 383	42 414

Zdroj: NCZI

Na základe analýzy kapacít a potrieb zdravotnej starostlivosti je možné konštatovať že, v porovnaní s ostatnými samosprávnymi krajinami, je v Žilinskom samosprávnom kraji podpriemerný počet denných miest a podpriemerný počet postelí na obyvateľa.

Prepočítaný počet poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, denných miest a postelí na 10 000 obyvateľov samosprávnych krajov SR

<i>prepočet na 10 000 obyvateľov</i>	Počet poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	Počet denných miest pre pacientov spolu	Počet postelí
Banskobystrický kraj	23	10	101
Bratislavský kraj	24	13	65
Košický kraj	23	10	71
Nitriansky kraj	21	8	51

Prešovský kraj	23	10	93
Trenčiansky kraj	22	12	89
Trnavský kraj	22	9	84
Žilinský kraj	22	9	76
Slovenská republika	22	10	78

Zdroj: NCZI

Zdravotnú starostlivosť zabezpečuje v Žilinskom samosprávnom kraji celkovo 11 159 zdravotníckych pracovníkov (ide o prepočítaný evidenčný počet pracovníkov v zdravotníctve v pracovnom a mimopracovnom pomere vo vyjadrení ekvivalentu plného pracovného času).

Evidenčný počet pracovníkov v zdravotníctve v pracovnom a mimopracovnom pomere vo vyjadrení ekvivalentu plného pracovného času podľa samosprávnych krajov SR

<i>evidenčný počet pracovníkov v zdravotníctve</i>	BB kraj	BA kraj	KE kraj	NR kraj	PO kraj	TN kraj	TT kraj	ZA kraj	SR - kumulatív
lekári	1 910	3 603	2 873	1 807	2 422	1 459	1 335	2 341	17 751
zubní lekári	258	531	444	261	367	284	275	375	2 795
farmaceuti	420	795	586	497	632	426	383	533	4 272
sestry	3 475	4 950	4 745	3 153	4 502	2 587	2 321	4 107	29 841
pôrodné asistentky	188	220	256	154	281	159	148	251	1 657
zdravotnícki laboranti	340	721	538	248	346	224	161	387	2 965
farmaceutickí laboranti	268	368	304	251	288	235	255	288	2 257
technici zdravotníckych pomôcok	0	12	2	1	4	4	5	5	32
fyzioterapeuti	268	359	277	179	296	222	308	266	2 175
zdravotnícki záchranári	51	47	37	22	36	23	13	40	269
verejní zdravotníci	3	6	25	3	3	4	3	5	52
praktické sestry	675	566	892	529	892	332	286	820	4 992
rádiologickí technici	150	306	246	173	188	125	94	212	1 496
dentálni hygienici	46	74	48	25	95	58	33	70	450
nutriční terapeuti	1	5	4	0	5	5	5	2	28
maséri	77	40	88	26	119	58	123	74	604
sanitári	574	632	884	509	707	408	283	943	4 940
zubní asistenti	19	141	53	28	67	64	42	96	511
zubní technici	80	80	84	48	106	61	77	84	619
optometristi	10	22	16	8	6	8	12	15	98
oční optici	47	37	36	31	20	24	30	19	243
ortopedickí technici	20	83	33	8	18	0	7	14	183
logopédi	19	51	10	15	12	21	22	22	173
psychológovia	69	191	116	67	83	47	40	83	697
laboratórni diagnostici	34	253	109	18	37	32	31	78	592
liečební pedagógovia	2	14	3	3	3	3	3	5	35
fyzici	10	24	17	10	6	5	1	23	96

Zdroj: NCZI

Vzhľadom na vyššie prezentované štatistiky kapacít poskytovania zdravotnej starostlivosti v regiónoch je potrebné riešiť nedostatočné kapacity v Žilinskom samosprávnom kraji, a to predovšetkým formou:

- podpory zabezpečenia a modernizácie materiálno-technického zabezpečenia ústavných a ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, a

- rozšírením spolupráce medzi nemocnicami a kúpeľnými zariadeniami v záujme rozšírenia dostupných lôžok následnej starostlivosti.

1.9.5 Energetika

• Elektroenergetika

Prevádzkovateľom distribučnej sústavy v danom regióne je spoločnosť Stredoslovenská distribučná, a.s. (ďalej len „SSD“). Charakteristika okresov z pohľadu distribúcie elektriny je nasledovná:

Okres Martin: V okrese Martin zabezpečuje distribúciu elektrickej energie spoločnosť SSD prostredníctvom elektrických staníc 220/110 kV Sučany a 110/22 kV Hydrocentrála Sučany, Košúty, ŽOS Vrútky, Tepláreň Martin, Hydrocentrála Lipovec. Medzi najväčších odberateľov elektriny patrí priemyselný park v Sučanoch vrátane výrobcu dielov v automobilovom priemysle, železničných opravovní a strojární, závodov ťažkého strojárstva, univerzitnej nemocnice a teplárne. Medzi najväčších výrobcov elektriny patrí tepláreň, vodné elektrárne, vodárenská spoločnosť a ďalší výrobcovia elektriny zo slnečnej energie. Poslednou významnou investíciou bola komplexná rekonštrukcia elektrickej stanice Martin – Košúty 110/22 kV s novou budovou spoločných prevádzok. Realizáciou stavby sa zvýšila bezpečnosť, spoľahlivosť a efektívnosť prevádzky elektrickej stanice. Moderné diaľkové ovládanie, monitorovanie a diagnostika zariadení zabezpečili zníženie nákladov na údržbu a obsluhu. Dostatočná výkonová rezerva na pokrytie súčasných potrieb aj budúceho rastu spotreby elektriny sa dosiahla výmenou dvoch transformátorov (výkon jedného z nich bol zvýšený zo 40 MVA na 50 MVA).

Údaje o odberateľoch a objeme distribúcie v okrese Martin

Rok 2025	Počet odberných miest	Množstvo elektriny (MWh)
VVN	5	19534,069
VN	272	145449,186
NN	49100	163812,337

Poznámka: VVN – veľmi vysoké napätie, VN – vysoké napätie, NN – nízke napätie

Okres Turčianske Teplice: V okrese Turčianske Teplice zabezpečuje distribúciu elektrickej energie spoločnosť SSD prostredníctvom distribučnej sústavy na napäťovej úrovni 22 kV, ktorá môže byť napájaná z elektrických staníc 110/22 kV Tepláreň Martin, Košúty, Kremnica alebo Pravenec. Medzi najväčších odberateľov patrí strojársky závod a liečebné kúpele. Najväčšími výrobcami sú spoločnosť podnikajúca v oblasti výroby elektriny z bioplynu a výrobcovia elektriny zo slnečnej energie. Poslednou významnou investíciou bola rekonštrukcia vysokonapäťového vedenia č. 269, ktorej cieľom bolo zvýšenie spoľahlivosti a kvality dodávky elektrickej energie pre odberateľov. Rekonštrukciou sa znížila poruchovosť vedenia a zlepšili sa prevádzkové parametre distribučnej sústavy.

Údaje o odberateľoch a objeme distribúcie v okrese Turčianske Teplice

Rok 2025	Počet odberných miest	Množstvo elektriny (MWh)
VVN	-	-
VN	73	16553,329
NN	8147	31889,276

Okres Dolný Kubín: V okrese Dolný Kubín zabezpečuje distribúciu elektrickej energie spoločnosť SSD prostredníctvom elektrickej stanice 110/22 kV Mokrad'. Medzi najväčších odberateľov patrí ťažký a strojársky priemysel, výrobca elektroinštaláčného materiálu, výrobcovia dielov v automobilovom priemysle, nemocnica a aquapark. Medzi najväčších

výrobcov elektriny patrí vodárenská spoločnosť a výrobcovia elektriny zo slnečnej energie. Poslednou významnou investíciou bola rekonštrukcia vysokonapäťového vedenia č. 238, ktorej cieľom bolo zvýšenie spoľahlivosti a kvality dodávky elektrickej energie pre odberateľov v úseku vedenia situovanom v lesnom prieseku a náročnom horskom teréne. Rekonštrukciou sa znížila poruchovosť vedenia a zlepšili sa prevádzkové parametre distribučnej sústavy.

Údaje o odberateľoch a objeme distribúcie v okrese Dolný Kubín

Rok 2025	Počet odberných miest	Množstvo elektriny (MWh)
VVN	1	16501,216
VN	121	111148,906
NN	19615	73822,716

• Plynárenstvo

Prevádzkovateľom distribučnej siete v uvedenom regióne je spoločnosť SPP – distribúcia, a.s.

Najvýznamnejšie plynárenské zariadenie v okresoch Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín sú vysokotlakové plynovody PN 63 DN 500, PN 25 DN 300 a nižšie dimenzie (v celkovej dĺžke uvedenej v tabuľke). K významným technologickým objektom patrí prepúšťacia stanica Dlhá nad Oravou. Pri distribúcii plynu pre odberateľov v uvedených okresoch spoločnosť SPP – distribúcia, a.s. nevníma zo svojho pohľadu žiadne problémy.

Prehľad plynárenskej infraštruktúry

Okres	Počet obcí	Plynárenské siete v údržbe (dĺžka v km)	NTL (km)	STL1 (km)	STL2 (km)	VTL (km)
Turčianske Teplice	26	106,158	1,531	62,691	41,937	46,154
Dolný Kubín	24	167,611	0,439	87,063	80,109	73,031
Martin	43	372,569	78,396	185,954	108,219	68,123

Zdroj: SPP – distribúcia, a.s.

Poznámka: NTL – nízkotlakový plynovod; STL – strednotlakový plynovod (STL1/STL2 – podľa priemeru); VTL – vysokotlakový plynovod

• Zásobovanie teplom

Martin: MHTH Martin prevádzkuje zdroje tepla, ktoré vyrábajú teplo v kombinovanej výrobe s elektrickou energiou, a ktoré následne dodáva do sústavy centralizovaného zásobovania teplom. V spoločnosti prebiehala v poslednom období rozsiahla ekologizácia. V Martine je inštalovaný 140,836 MW tepelný výkon; 38,020 MW elektrický výkon a 68,2 km rozvodov. Spoločnosť STEFE Martin, a. s. je dodávateľom tepla na vykurovanie a prípravu teplej vody v meste Martin od roku 2001. Z objemu predaného tepla predstavuje 0,5 % podiel vlastná výroba tepla a 99,5 % distribúcia tepla z nakupovaného tepla od prvovýrobcu. V rámci vymedzeného územia mesta Martin sa realizujú nasledovné projekty: fotovoltický zdroj elektriny a elektrokotol, rekonštrukcia horúcovodnej siete JUH - ul. Bottova a Kollárova, výmena existujúceho turbogenerátora - TG1, rekonštrukcia horúcovodnej a tepelnej siete Ľadoveň III., IV. a V. etapa, prepojenie horúcovodných rozvodov vetvy Juh a Ľadoveň, rekonštrukcia horúcovodu Martin Podháň III. Etapa. Celková výška dotácie na vyššie uvedené projekty je 20,3 mil. eur.

Turčianske Teplice: Hlavným dodávateľom tepla a prevádzkovateľom systému centrálného zásobovania teplom (ďalej len „CZT“) v meste Turčianske Teplice je spoločnosť TEPLICO, s.r.o. V súčasnosti sa v meste realizujú projekty zamerané na energetickú efektívnosť, napríklad modernizácia rozvodov CZT Turčianske Teplice, ktorých cieľom je zvýšenie spoľahlivosti dodávok a zníženia strát v sieti.

Dolný Kubín: Hlavným prevádzkovateľom a dodávateľom CZT v Dolnom Kubíne je mestská spoločnosť TEHOS, s. r. o., ktorá zabezpečuje dodávku tepla a teplej vody pre približne 80 % obyvateľov mesta vrátane hlavných sídlisk ako Bysterec, Brezovec či Banisko.

Kritické a nerastné suroviny

V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1252 z 11. apríla 2024, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín, sa v okrese Turčianske Teplice nachádza ložisko kritickej suroviny - živca. Ďalej sa v okrese Turčianske Teplice realizuje ťažba stavebného kameňa a nachádza sa tu tiež ložisko dolomitu. V okrese Martin sa ťaží stavebný kameň a nachádzajú sa tu ložiská tehliarskych surovín a ložisko štrkopieskov a pieskov. V okrese Dolný Kubín sa ťaží stavebný kameň a nachádza sa tu ložisko dolomitu a vápenca ostatného (vápenec s nižšou čistotou, príp. s prímiesami).

1.9.6 Informačné a komunikačné technológie

Zabezpečenie pripojenia k verejnej sieti v pevnom umiestnení s možnosťou využívať hlasovú komunikačnú službu a službu širokopásmového prístupu k internetu (s minimálnou prenosovou rýchlosťou 10 Mbit/s downlink, 1 Mbit/s uplink a oneskorením do 150 ms) a poskytovanie takéhoto pripojenia za dodržania princípov nediskriminácie, proporcionality a transparentnosti ako služby vo verejnom záujme (tzv. univerzálnej služby) je v uvedených troch okresoch na relatívne vysokej úrovni, hoci medzi jednotlivými okresmi možno pozorovať mierne rozdiely v miere pokrytia univerzálnou službou. Pokrytie univerzálnou službou zároveň zostáva v porovnaní s obdobím spred dvoch rokov takmer nezmenené. Z prehľadu pokrytia vyplýva, že okres Dolný Kubín sa radí medzi okresy s najvyššou mierou pokrytia na Slovensku, keďže sa nachádza na 5. mieste v celoslovenskom poradí. Naopak, okresy Martin a Turčianske Teplice sa nachádzajú v druhej polovici tohto poradia, avšak v jej hornej časti. Napriek rozdielnemu umiestneniu v celoslovenskom poradí sú rozdiely v samotnej miere pokrytia medzi sledovanými okresmi minimálne, pričom vo všetkých troch okresoch presahuje pokrytie úroveň 97 %.

Z pohľadu **pokrytia VHCN infraštruktúrou** možno konštatovať, že okres Dolný Kubín sa nachádza v prvej polovici poradia slovenských okresov, zatiaľ čo okresy Martin a Turčianske Teplice sa radia do druhej polovice tohto poradia. V porovnaní s rokom 2023 však vo všetkých sledovaných okresoch došlo k zlepšeniu pokrytia VHCN infraštruktúrou. V okrese Martin sa miera pokrytia VHCN sieťou zvýšila o 3,7 percentuálneho bodu, pričom v súčasnosti je sieť dostupná v 17 zo 43 obcí. V okrese Turčianske Teplice došlo k výraznému nárastu pokrytia o viac ako 31 percentuálnych bodov, pričom VHCN sieť je aktuálne dostupná v 7 z 26 obcí. Výrazný nárast bol zaznamenaný aj v okrese Dolný Kubín, kde sa pokrytie zvýšilo o viac ako 25 percentuálnych bodov, pričom VHCN sieť je v súčasnosti dostupná v 21 z 24 obcí. Z údajov zároveň vyplýva určitá diferenciácia medzi jednotlivými okresmi, a to tak z hľadiska celkovej úrovne pokrytia, ako aj z pohľadu dynamiky jeho vývoja. Kým v okrese Dolný Kubín dosahuje pokrytie VHCN infraštruktúrou viac ako 82 % a okres sa nachádza na 21. mieste v celoslovenskom poradí, okresy Martin a Turčianske Teplice dosahujú nižšiu mieru pokrytia na úrovni 72,1 %, resp. 67,1 %. Rast pokrytia bol zároveň sprevádzaný rastom počtu používateľov. Počet zákazníkov využívajúcich VHCN technológie medziročne vzrástol v okrese Martin o viac ako 10 %, v okrese Turčianske Teplice o viac ako 40 % a v okrese Dolný Kubín o takmer 17 %, čo poukazuje na pretrvávajúci dopyt po VHCN službách vo všetkých troch sledovaných okresoch.

Pokrytie územia týchto troch okresov VHCN infraštruktúrou je najmä zásluhou spoločností DSI DATA, a.s., SSE-TelcoHub, s.r.o. a Slovak Telekom, a.s. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že okres Martin je nad úrovňou slovenského priemeru, pokiaľ ide o mieru využívania VHCN služieb (konkrétne počet prístupov na 100 pokrytých domácností), zatiaľ čo

okresy Turčianske Teplice a Dolný Kubín zaznamenávajú nižšiu mieru využívania VHCN služieb ako je slovenský priemer. Tento stav môže odrážať nižšiu kúpyschopnosť obyvateľstva v týchto lokalitách. Uvedené však nevylučuje, že v niektorých častiach týchto okresov môže byť kúpyschopnosť obyvateľstva vyššia. Možno tak predpokladať, že časť obyvateľov uprednostňuje staršie, avšak cenovo dostupnejšie služby (typicky WiFi pripojenie). Zároveň je však otázne, či by prípadná intervencia zo strany štátu bola v tomto smere účelná, a najmä efektívna.

V súvislosti **so zvyšovaním miery pokrytia lokalít kvalitnou konektivitou plánuje** Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb v tomto roku zmapovať skutkový stav v menej pokrytých lokalitách, konkrétne v obci Vrícko (okres Martin), v obciach Brieštie a Jasenovo (okres Turčianske Teplice) a v obci Osádka (okres Dolný Kubín). V prípade, ak v priebehu nasledujúcich troch rokov nevstúpi do týchto lokalít žiadny operátor na komerčnej báze, regulačný úrad využije inštitút univerzálnej služby.

Vo väzbe na **sociálne intervencie zamerané na zvýšenie pripojiteľnosti zraniteľných skupín obyvateľstva** boli na základe objektívnych kritérií vybrané nasledujúce kategórie spotrebiteľov: žiaci a študenti základných a stredných škôl zo sociálne znevýhodneného prostredia, osoby so zdravotným a mentálnym znevýhodnením a v prípade nevyčerpania alokácie aj študenti 1. ročníka stredných škôl. Tieto kategórie spotrebiteľov sú zahrnuté do systému, na ktoré by sa mal systém sociálnych poukazov zamerať. Podľa Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb pôsobí v okresoch Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín 20 internetových poskytovateľov, ktorí boli v rámci trhovej analýzy oslovení a sú schopní poskytovať internetové služby na pevnom mieste s minimálnou rýchlosťou 30 Mbit/s v čase špičky, zabezpečiť inštaláciu služby a poskytnúť zariadenie na šírenie signálu. Väčšina podnikov prijala pripravované opatrenie pozitívne a prejavila ochotu zapojiť sa do pripravovaného projektu.

Z pohľadu poštových služieb je prístup obyvateľstva k ponuke poštových služieb, ktorá slúži na zabezpečenie minimálneho uspokojenia potrieb všetkých užívateľov poštových služieb na celom území našej krajiny za rovnakých podmienok, v ustanovenej kvalite, za primeranú cenu a každý pracovný deň najmenej s jedným vybraním a dodaním denne, zabezpečený rovnako prostredníctvom služby vo verejnom záujme (tzv. univerzálnej služby). Jej poskytovaním je poverená Slovenská pošta, a. s., a to na základe poštovej licencie č. 7338/ORPS/2022-25092 z 8. septembra 2022 s platnosťou na 5 rokov.

Súčasný stav poštovej siete:

Okres Martin:

- poštové služby sú zabezpečované 18 poštami, z toho je 14 dodávacích a 4 podávacie pošty
- spádová oblasť týchto pôšt pokrýva 43 obcí, v ktorých Slovenská pošta, a.s. (ďalej len „SP“) zabezpečuje dodávanie zásielok
- okrem pôšt SP zabezpečuje služby prostredníctvom 6 BalíkoBOXov (vrátane partnerských boxov), prevádzkovaných v mestách Martin, Vrútky, Turany a obci Sučany
BalíkoBOX - samoobslužné technické zariadenie určené na dodávanie balíkových zásielok a podaj vybraných druhov zásielok, dostupnosť BalíkoBOXu je 24 hod./7 dní v týždni
- v okrese Martin prostredníctvom zmluvného partnera SP prevádzkuje 3 výdajné miesta balíkových zásielok, tzv. **PoštaPOINT**

Okres Turčianske Teplice:

- poštové služby sú zabezpečované 7 poštami, z toho je 7 dodávacích
- spádová oblasť týchto pôšt pokrýva 26 obcí, v ktorých SP zabezpečuje dodávanie zásielok,

- okrem pôšt SP zabezpečuje služby prostredníctvom 1 BalíkoBOXu (partnerského boxu), prevádzkovaného v meste Turčianske Teplice
BalíkoBOX - samoobslužné technické zariadenie určené na dodávanie balíkových zásielok a podaj vybraných druhov zásielok, dostupnosť BalíkoBOXu je 24 hod./7 dní v týždni
- v okrese Turčianske Teplice nie je prostredníctvom zmluvného partnera prevádzkované výdajné miesto balíkových zásielok, tzv. **PoštaPOINT**

Okres Dolný Kubín:

- poštové služby sú zabezpečované 7 poštami, z toho je 7 dodávacích pôšt
- spádová oblasť týchto pôšt pokrýva 23 obcí, v ktorých SP zabezpečuje dodávanie zásielok, 1 obec (Kraľovany) je v spádovej oblasti dodávacej pošty Lubochňa (okres Ružomberok); SP nekopíruje územno-správne členenie. Celkový počet obcí okresu Dolný Kubín je 24
- okrem pôšt SP zabezpečuje služby prostredníctvom 9 BalíkoBOXov (vrátane partnerských boxov), prevádzkovaných v meste Dolný Kubín a obci Dlhá nad Oravou
BalíkoBOX - samoobslužné technické zariadenie určené na dodávanie balíkových zásielok a podaj vybraných druhov zásielok, dostupnosť BalíkoBOXu je 24 hod./7 dní v týždni
- v okrese Dolný Kubín nie je prostredníctvom zmluvného partnera prevádzkované výdajné miesto balíkových zásielok, tzv. **PoštaPOINT**

Pri poskytovaní univerzálnej služby a poštového platobného styku v uvedených okresoch SP, ako poskytovateľ univerzálnej služby, dodržiava podmienky udelennej Poštovej licencie a Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby. Pre obyvateľov je zabezpečená požadovaná geografická a časová dostupnosť k univerzálnej službe. Pošty v mestách a obciach poskytujú okrem univerzálnych služieb, poštového platobného styku, ostatných poštových služieb a predaja poštových cenín aj bankové služby (služby 365.bank, a. s.), výplatu sociálnych dávok, výplatu dôchodkov prostredníctvom poštových poukazov, služby štátu (napr. výpis z obchodného registra, výpis z listu vlastníctva, výpis z registra trestov, kópia z katastrálne mapy atď.) poistenie, vybrané telekomunikačné služby, predaj tovaru POSTshop, predplatné a predaj novín a časopisov, služby spol. TIPOS, predaj lístkov na vlak atď.

Dlhodobým zámerom SP je poskytovať produkty a služby tak, aby boli v maximálnej možnej miere dostupné pre obyvateľov obcí bez ohľadu na to, či v nich je, alebo nie je, prevádzkovaná pošta. Uvedené umožňuje skutočnosť, že každý pracovný deň sú služby v obci poskytované poštovým doručovateľom a kuriérom.

1.9.7 Doprava

- **Cestná infraštruktúra – výstavba diaľnic a rýchlostných ciest, rekonštrukcia ciest II. a III. triedy + opravy mostov**

V okrese Martin bolo k 1. 1. 2026 spolu 208,679 km ciest. Z celkovej dĺžky cestnej siete v okrese Martin sa podieľajú diaľnice dĺžkou 20,784 km, cesty I. triedy dĺžkou 47,887 km, cesty II. triedy dĺžkou 7,892 km a cesty III. triedy dĺžkou 132,116 km.

Okresom Martin prechádza diaľnica D1. Na diaľnici sa nachádza 40 mostných objektov v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je bezchybný (STS 1) 2 mosty, veľmi dobrý (STS 2) 27 mostov, dobrý (STS 3) 2 mosty a 9 mostov nemá určený STS.

Okresom Martin prechádza diaľnica R3. Na diaľnici sa nachádzajú 3 mostné objekty v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je veľmi dobrý (STS 2) 1 most, dobrý (STS 3) 1 most a 1 most nemá určený STS.

Okresom Martin prechádza cesta I. triedy I/18. Na tejto ceste sa nachádza 26 mostných objektov v správe Slovenskej správy ciest, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: bezchybný (STS 1) 1 most, veľmi dobrý (STS 2) 4 mosty, dobrý (STS 3) 5 mostov, uspokojivý (STS 4) 5 mostov, zlý (STS 5) 6 mostov a veľmi zlý (STS 6) 5 mostov.

Okresom Martin prechádza cesta I. triedy I/65. Na tejto ceste sa nachádza 5 mostných objektov v správe Slovenskej správy ciest, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: bezchybný (STS 1) 3 mosty, veľmi dobrý (STS 2) 1 most a dobrý (STS 3) 1 most.

Okresom Martin prechádza cesta I. triedy I/65D. Na tejto ceste sa nachádza 14 mostných objektov v správe Slovenskej správy ciest, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: bezchybný (STS 1) 5 mostov, veľmi dobrý (STS 2) 6 mostov a dobrý (STS 3) 3 mosty.

V **okrese Turčianske Teplice** bolo k 1. 1. 2026 spolu 135,818 km ciest. Z celkovej dĺžky cestnej siete v okrese Turčianske Teplice sa podieľajú diaľnice dĺžkou 4,197 km, cesty I. triedy dĺžkou 35,288 km, cesty II. triedy dĺžkou 15,387 km a cesty III. triedy dĺžkou 80,946 km.

Okresom Turčianske Teplice prechádza diaľnica R3. Na diaľnici sa nachádzajú 4 mostné objekty v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je veľmi dobrý (STS 3) 2 mosty a uspokojivý (STS 4) 2 mosty.

Okresom Turčianske Teplice prechádza cesta I. triedy I/14. Na tejto ceste sa nachádza 5 mostných objektov v správe Slovenskej správy ciest, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: dobrý (STS 3) 1 most, zlý (STS 5) 2 mosty a veľmi zlý (STS 6) 2 mosty.

Okresom Turčianske Teplice prechádza cesta I. triedy I/65. Na tejto ceste sa nachádza 15 mostných objektov v správe Slovenskej správy ciest, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: bezchybný (STS 1) 4 mosty, veľmi dobrý (STS 2) 4 mosty, dobrý (STS 3) 3 mosty, uspokojivý (STS 4) 1 most, zlý (STS 5) 1 most a veľmi zlý (STS 6) 2 mosty.

V **okrese Dolný Kubín** bolo k 1. 1. 2026 spolu 166,812 km ciest. Z celkovej dĺžky cestnej siete v okrese Dolný Kubín sa podieľajú diaľnice dĺžkou 5,718 km, cesty I. triedy dĺžkou 58,449 km, cesty II. triedy dĺžkou 13,913 km a cesty III. triedy dĺžkou 88,732 km.

Okresom Dolný Kubín prechádza diaľnica R3. Na diaľnici sa nachádza 7 mostných objektov v správe Národnej diaľničnej spoločnosti, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je veľmi dobrý (STS 3) 5 mostov a uspokojivý (STS 4) 2 mosty.

Okresom Dolný Kubín prechádza cesta I. triedy I/18. Na tejto ceste sa nachádzajú 4 mostné objekty v správe Slovenskej správy ciest, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: zlý (STS 5) 3 mosty a veľmi zlý (STS 6) 1 most a 2 mostné objekty v správe Železníc Slovenskej republiky v STS 3.

Okresom Dolný Kubín prechádza cesta I. triedy I/59. Na tejto ceste sa nachádza 22 mostných objektov v správe Slovenskej správy ciest, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: bezchybný (STS 1) 3 mosty, veľmi dobrý (STS 2) 1 most, dobrý (STS 3) 7 mostov, uspokojivý (STS 4) 4 mosty a zlý (STS 5) 7 mostov.

Okresom Dolný Kubín prechádza cesta I. triedy I/70. Na tejto ceste sa nachádza 11 mostných objektov v správe Slovenskej správy ciest, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: bezchybný (STS 1) 1 most, dobrý (STS 3) 3 mosty, uspokojivý (STS 4) 2 mosty, zlý (STS 5) 3 mosty a veľmi zlý (STS 6) 2 mosty.

Okresom Dolný Kubín prechádza cesta I. triedy I/78. Na tejto ceste sa nachádzajú 3 mostné objekty v správe Slovenskej správy ciest, stavebnotechnický stav (STS) týchto mostov je nasledovný: zlý (STS 5) 1 most a veľmi zlý (STS 6) 2 mosty.

Okres Martin

- Uznesením vlády SR č. 163/2026 bola ministrovi dopravy uložená úloha C.21. „zabezpečiť vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti R3 Martin – Mošovce prostredníctvom Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s.“ s termínom plnenia k 30. 06. 2027.
- Uznesením vlády SR č. 163/2026 bola ministrovi dopravy uložená úloha C.23. „zabezpečiť vydanie právoplatného rozhodnutia o stavebnom zámere na stavbu I/65 Košťany nad Turcom – križovatka“ s termínom plnenia k 31.10.2027. Slovenská správa ciest pripravuje žiadosť o posun termínu plnenia predmetnej úlohy z dôvodu, že k rozhodnutiu o stavebnom zámere je potrebné spracovanie DSZ, ktorej dodanie sa predpokladá v termíne 01/2027. Vydanie právoplatného rozhodnutia o stavebnom zámere je v termíne 04/2027.

Okres Dolný Kubín

- Uznesením vlády SR č. 383/2024 bola ministrovi dopravy uložená úloha C.10. „zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na dodávateľa Správy EIA pre úsek rýchlostnej cesty R3 Oravský Podzámok – Dolný Kubín juh – križovatka D1 “. Národná diaľničná spoločnosť zabezpečila vyhlásenie verejného obstarávania vypracovanie správy o hodnotení (SoH) vrátane súvisiacich štúdií stavby „Rýchlostná cesta R3 Oravský Podzámok - Dolný Kubín - Diaľnica D1“ zverejnením oznámenia vo Vestníku verejného obstarávania č. 46/2025 dňa 06.03.2025. Predmetom zákazky je vypracovanie Správy o hodnotení podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súčasťou Správy o hodnotení sú aj súvisiace štúdie ako jej prílohy a doplňujúca dokumentácia – technický podklad.
- Uznesením vlády SR č. 383/2024 bola ministrovi dopravy uložená úloha C.12. „posúdiť možnosti skapacitnenia ciest I/59 a I/70 s indikatívnym časovým a finančným harmonogramom ako alternatívy do času výstavby rýchlostnej cesty R3 Oravský Podzámok – Dolný Kubín juh – križovatka D1“. Zmluva o dielo na vypracovanie dopravnobezpečnostnej štúdie skapacitnenia ciest I/59 a I/70 podpísaná vo februári 2025 s termínom dodania v priebehu mesiaca december 2025.

• Železničná doprava

Cez okres Martin a okrajovo aj okres Dolný Kubín vedie najdôležitejšia tepna spájajúca východné, stredné a západné Slovensko na spojnici Košice – Žilina – Bratislava, ktorá generuje vysokú intenzitu osobnej i nákladnej dopravy. Trať je dvojkolajná, elektrifikovaná, s traťovou rýchlosťou 90-120 km/h a plánovanou modernizáciou s cieľom zvýšenia rýchlosti až na 160 km/h. Trať je súčasťou siete TEN-T čomu zodpovedá postupná modernizácia viacerých úsekov avšak zatiaľ mimo územnú oblasť dotknutých okresov. Z medzinárodného hľadiska je táto trať súčasťou Paneurópskeho dopravného koridoru č. V, ktorý je dôležitý pre prepojenie krajín strednej a východnej Európy s ostatnými časťami Európy. Trať zabezpečuje prioritne diaľkovú vnútroštátnu dopravu v osobnej i nákladnej preprave a regionálnu osobnú dopravu, ktoré je vzhľadom na rozsah mobility v ponuke každú hodinu. Z pohľadu strednodobého konceptu sa pripravuje urýchlenie diaľkových expresných vlakov v režime každé 2 hodiny a zrušenie zastavovania vo Vrútkach, Kľačanoch a Ružomberku s prepojením s regionálnymi zrýchlenými vlakmi na úseku Žilina – Vrútky – Kľačany – Ružomberok. Celosieťové prepojenie sa pri uvedenej zmene zabezpečí v režime štandardných rýchlikov, ktoré budú systémovo spájať Vysoké Tatry, Liptov, Turiec, Považie a Pohronie súčasne a zároveň vytvoria možnosť rýchleho spojenia s Ostravou a Prahou. Urýchlenie expresných vlakov bude koncepčne nastavované ako súčasť Národného plánu dopravnej obslužnosti, v ktorom sa predpokladá určením jasných pravidiel pre zastavovanie expresných vlakov, ktoré budú minimálne zhodnocovať hodnotu demografie a úroveň mobility vďaka sa na dané sídlo

z pohľadu lokalizácie škôl, zdravotníckych zariadení, či zamestnávateľských subjektov nad 1 000 zamestnancov.

Na túto trať v Kľačanoch nadväzuje jednokoľajná neelektrifikovaná železničná trať a to na spojnici Kľačany – Párnica – Dolný Kubín – Oravský Podzámok – Tvrdošín – Trstená. V ponuke je 12 párov vlakov v tzv. taktovom dvojhodinovom režime, ktorý je v rannej a popoludňajšej špičke doplnený na každú hodinu. Vlaky sú obsluhované motorovými jednotkami, ktoré boli v rokoch 2017 – 2018 zmodernizované a majú nový informačný a komunikačný systém, WiFi, čalúnené sedadlá, klimatizáciu, bezbariérové WC a vďaka výklopnej rampe umožňujú aj bezbariérový nástup imobilných cestujúcich. V strednodobom horizonte je v pláne vybudovanie výhybne Istebné, ktorá umožní hustejší interval vlakov a zahustenie dopravy najmä vo vyťažených úsekoch dňa za predpokladu, že záujem o verejnú dopravu bude narastať. Alternatívou je zdvojkolažnenie úseku Párnica – Dolný Kubín, ktoré by umožnilo v špičke ponuku na úseku Dolný Kubín – Oravský Podzámok už v intervale 30 minút. Obidve alternatívy je ale nutné podrobiť štúdiu realizovateľnosti a overeniu opodstatnenosti vynaloženia verejných prostriedkov na takýto zámer.

Cez okresy Martin a Turčianske Teplice vedie dôležitá spojnice medzi severnou a južnou časťou stredného Slovenska. Trať Vrútky – Banská Bystrica – Zvolen je od Vrútok po Diviaky dvojkolažná, zbytok je už jednokoľajný. Rovnako je z časti elektrifikovaná len na úseku Vrútky – Martin. Trať je relatívne v dobrom stave umožňujúcom dosahovať rýchlosti 80-100 km/h, ktoré sú najmä na úseku Diviaky – Banská Bystrica dostatočné vzhľadom na klesanie/stúpanie trate. Na trati dominuje regionálna osobná doprava, nevýhodou hustejšieho intervalu vlakov do/z Banskej Bystrice je práve jednokoľajný úsek vedúci cez tunely, kde sú z pohľadu geografie technické obmedzenia na zdvojkolažnenie trate. Z pohľadu strednodobého konceptu sa predpokladá zavedenie nového spektra zrýchlených vlakov na trase Vrútky – Martin – Košťany nad Turcom – Jazernica – Diviaky – Turčianske Teplice – Horná Štubňa – Handlová – Jalovec – Chrenovec – Prievidza, ktorý by doplnil súčasnú ponuku osobných vlakov, ktoré sú nastavené v režime každé 2 hodiny. Uvedené spoje by umožnili rýchlejšiu dopravu medzi rozhodujúcimi sídlami a zároveň vytvorili kvalitnejšie prepojenie viacerých regiónov.

Uvedený zámer sa dotýka aj jednokoľajnej neelektrifikovanej trati Prievidza – Handlová – Horná Štubňa, ktorá z časti zasahuje práve do okresu Turčianske Teplice. Trať je prispôbená svojou trasou geografickým podmienkam a plní úlohu spojnice medzi Turcom a Hornou Nitrou. Vzhľadom na intenzitu dopravy a časové rozpoloženie vlakov a ich nadväznosť na ostatné prípojné vlaky v uzlových staniách nevzniká požiadavka na zásadnú modernizáciu trate. Na celom úseku od Prievidze až do Martina a Vrútok sú už niekoľko rokov nasadzované moderné klimatizované dieselové súpravy umožňujúce zjednodušený nástup a výstup cestujúcich, s vyššou úrovňou kvality cestovania.

Traťou skôr turistického charakteru je úsek medzi Diviakmi, Hornou Štubňou, Kremnicou a Hronskou Dúbravou. Trať prechádza náročným horským terénom a obsahuje množstvo tunelov a viaduktov, čomu je prispôbená aj rýchlosť vlakov. Verejná železničná osobná doprava nedokáže konkurovať nielen individuálnej ale ani autobusovej doprave, nakoľko je časovo veľmi pomalá a okrem zastávky v Trnavej Hore, sú všetky ostatné situované excentricky od centra obcí, alebo je k nim zložitejší prístup. Trať má ale značný turistický potenciál a priestor pre rozvoj pravidelnej historickej dopravy. Z hľadiska budúceho systému dopravy sa predpokladá, že obslužnosť regiónu bude zabezpečovať výhradne autobusová doprava a vlakové spojenia sa budú realizovať len v režime zážitkových vlakov s historickými vozňami.

1.9.8 Verejný poriadok a vnútorná bezpečnosť

- **Bezpečnostné opatrenia v kontexte súčasnej situácie**

Do služobného obvodu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline patria územnosprávne okresy Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín, pričom územnosprávne okresy Martin a Turčianske Teplice patria do služobného obvodu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine a územnosprávny okres Dolný Kubín je zhodný so služobným obvodom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne. Rozloha služobného obvodu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline je 1128,50 km² s počtom obyvateľov 107 981 a priemernou hustotou 95,69 obyvateľov na km².

V období od 1. 1. 2026 do 31. 8. 2026 (ďalej len „sledované obdobie 2026“) bol v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine zabezpečovaný verejný poriadok na rôznych verejných, kultúrnych, športových podujatiach formou zvýšeného výkonu služby v 46 prípadoch, čo je o 28 viac v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2025. V sledovanom období 2026 bolo realizovaných 7 bezpečnostných opatrení, čo je o 5 menej v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2025. Tieto opatrenia boli prijímané v súvislosti s návštevou niektorého z ústavných činiteľov, protestnými zhromaždeniami alebo verejnými podujatiami. Bezpečnosť na predmetných udalostiach bola zabezpečená a k narušeniu verejného poriadku, resp. k ohrozeniu života alebo zdravia účastníkov nedošlo ani v jednom prípade.

V služobnom obvode Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine sú vykonávané dopravno-bezpečnostné akcie s cieľom zlepšiť znalosti a zručnosti účastníkov dopravy v oblasti pravidiel cestnej premávky a bezpečného správania a tým znížiť počet dopravných nehôd. Predmetné akcie sú zamerané na všetkých účastníkov cestnej premávky. V sledovanom období bolo vykonaných 33 dopravno-bezpečnostných akcií (kontrola jazdy pod vplyvom alkoholu a omamných látok, priechody pre chodcov, rýchlosť, vedenie vozidla, nedodržiavanie pravidiel cestnej premávky jej účastníkmi).

V pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne je realizovaný zvýšený výkon štátnej služby príslušníkov Policajného zboru na miestach s vyššou koncentráciou osôb, ako napríklad verejné kultúrne podujatia, verejné športové podujatia, spoločensko-kultúrne udalosti, v okolí objektov osobitnej dôležitosti a zvýšený výkon služby súvisiaci s ochranou určenej osoby v súvislosti so zabezpečením ochrany života, zdravia a majetku na území územnosprávneho okresu Dolný Kubín. V sledovanom období 2026 bol v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne zabezpečovaný verejný poriadok formou bezpečnostného opatrenia v 12 prípadoch, čo je o 9 menej v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2025. Verejný poriadok a vnútornú bezpečnosť v rámci územnosprávneho okresu Dolný Kubín zabezpečuje prevažne Obvodné oddelenie Policajného zboru Dolný Kubín, v súčinnosti s príslušníkmi Policajného zboru operatívneho oddelenia odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne a príslušníkmi Policajného zboru oddelenia služobnej kynológie odboru poriadkovej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne. Bezpečnostnú situáciu v územnej pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne možno z hľadiska ochrany verejného poriadku hodnotiť ako relatívne dobrú.

V služobnom obvode Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne sú preventívne vykonávané dopravno-bezpečnostné akcie s cieľom zlepšiť znalosti a zručnosti účastníkov cestnej premávky v oblasti pravidiel cestnej premávky a bezpečného správania sa, za účelom zníženia počtu dopravných nehôd. Akcie sú zamerané na všetkých účastníkov cestnej premávky.

So zameraním na územie v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine a Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne možno konštatovať, že situácia v oblasti nelegálnej migrácie za rok 2025 bola stabilná. V roku 2025 nebol zistený neoprávnený pobyt cudzincov na území uvedených okresných riaditeľstiev Policajného zboru. V sledovanom období 2026 boli v služobnom obvode Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine a Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne zadržaní 2 cudzinci na neoprávnenom pobyte (1 cudzinec zadržaný v okrese Turčianske Teplice, 1 cudzinec zadržaný v okrese Dolný Kubín, v okrese Martin neevidujeme žiadneho zadržaného cudzinca), pričom v sledovanom období 2026 nebol zistený žiadny pohyb migrantov v rámci nelegálnej tranzitnej migrácie.

- **Bezpečnosť v uliciach - policajti v teréne**

Územnosprávne okresy Martin a Turčianske Teplice spadajú do územnej pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine, ktoré je organizačne začlenené pod Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline. V pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine je dislokovaných 6 obvodných oddelení Policajného zboru, a to Obvodné oddelenie Policajného zboru Martin - východ, Obvodné oddelenie Policajného zboru Martin - západ, Obvodné oddelenie Policajného zboru Vrútky, Obvodné oddelenie Policajného zboru Sučany, Obvodné oddelenie Policajného zboru Příbovce a Obvodné oddelenie Policajného zboru Turčianske Teplice.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Martine má ku dňu 31. 8. 2026 systematizovaných 247 tabuľkových miest príslušníkov Policajného zboru a 30 miest občianskych zamestnancov. Z celkového počtu systemizovaných tabuľkových miest príslušníkov Policajného zboru je obsadených 203 tabuľkových miest, neobsadených je 44 tabuľkových miest. Priamy výkon služby aktuálne zabezpečuje 205 príslušníkov Policajného zboru. Tabuľkové miesta občianskych zamestnancov sú obsadené.

Výkon štátnej služby na obvodných oddeleniach Policajného zboru v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine je zabezpečovaný nepretržitým režimom 24/7 v 12 hodinových zmenách. V rámci služobného obvodu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine by mala byť velená aspoň jedna hliadka Policajného zboru na každé obvodné oddelenie Policajného zboru, t. j. 6 dvojčlenných hliadok Policajného zboru cez deň a 6 dvojčlenných hliadok Policajného zboru v noci. Z dôvodu nepriaznivého personálneho stavu sú však v rámci služobného obvodu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine velené do výkonu štátnej služby 4 dvojčlenné hliadky Policajného zboru cez deň a 4 dvojčlenné hliadky Policajného zboru v noci. Obvodné oddelenie Policajného zboru Sučany a Obvodné oddelenie Policajného zboru Vrútky vytvárajú jednu spoločnú dvojčlennú hliadku Policajného zboru. Obvodné oddelenie Policajného zboru Příbovce a Obvodné oddelenie Policajného zboru Turčianske Teplice taktiež vytvárajú jednu spoločnú dvojčlennú hliadku Policajného zboru. Po zlepšení personálneho stavu pristúpime k zvýšeniu počtu hliadok Policajného zboru o 2 v oboch zmenách. V súčasnosti od 24. marca 2026 pôsobia v služobnom obvode Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine hliadky „Žandárov“ v 2 zmenách spravidla po 2 hliadky s 2 alebo 3 členmi. Inštruktáž je spracovaná a vykonávaná funkcionármi Obvodného oddelenia Policajného zboru Martin-východ.

Do služobného obvodu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne patria územnosprávne okresy Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. V pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne je dislokovaných 5 obvodných oddelení Policajného zboru a to Obvodné oddelenie Policajného zboru Námestovo, Obvodné oddelenie Policajného zboru Tvrdošín, Obvodné oddelenie Policajného zboru Trstená, Obvodné oddelenie Policajného zboru Zákamenné a Obvodné oddelenie Policajného zboru Dolný Kubín.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Dolnom Kubíne má ku dňu 31. 8. 2026 systemizovaných 229 tabuľkových miest príslušníkov Policajného zboru a 30 tabuľkových miest občianskych zamestnancov. Z celkového počtu tabuľkových miest príslušníkov Policajného zboru je obsadených 203 tabuľkových miest a neobsadených je 26 tabuľkových miest. Tabuľkové miesta občianskych zamestnancov sú obsadené. Výkon štátnej služby v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne je zabezpečený nepretržite v 12 hodinových zmenách, zároveň je okrem uvedeného nepretržitého výkonu štátnej služby tento posilňovaný ďalšími hliadkami Policajného zboru vo zvýšenom výkone štátnej služby, podľa personálnych možností.

Bezpečnostnú situáciu v teritóriu územnosprávnych okresov Martin a Turčianske Teplice možno hodnotiť ako stabilizovanú. Vývoj trestnej činnosti má z dlhodobého hľadiska mierne stúpajúci trend. V období od 1. 1. 2025 do 31. 8. 2025 (ďalej len „sledované obdobie 2025“) bolo v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine zistených 604 trestných činov. Za sledované obdobie 2026 bolo zistených celkovo 637 trestných činov, čo je o 33 trestných činov viac, ako v rovnakom období roku 2025, zároveň však stúpila aj objasnenosť trestných činov. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Martine má pomerne ustálený charakter skladby trestnej činnosti. K najčastejším druhom trestnej činnosti možno zaradiť násilnú, majetkovú a ekonomickú trestnú činnosť. Čo sa týka vývoja protispoločenskej činnosti, odbor kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine zaznamenáva vzostup ekonomickej kriminality páchanej v online priestore, kde páchatelia využívajú naivitu poškodených. Táto trestná činnosť má stúpajúcu tendenciu a spôsobuje podstatne vyššie majetkové škody, ako majetková trestná činnosť páchaná vlámaním do objektov, domov a bytov. Ide najmä o fiktívne investovanie do kryptomeny a podvodné vylákavanie prístupových práv k bankovým účtom. Ide o sofistikovanú trestnú činnosť páchanú organizovanou skupinou páchatel'ov pôsobiacich v zahraničí a používajúcich virtuálne spôsoby páchania trestnej činnosti. Ako účinné v boji s touto trestnou činnosťou sa javí procesné zaistiťovanie peňažných prostriedkov na osobných účtoch, v prípadoch včas oznámeného spáchania skutku. Základné štatistické údaje trestnej činnosti za sledované obdobie 2026, v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2025 sú uvedené v tabuľke.

Bezpečnostnú situáciu na teritóriu služobného okresu Dolný Kubín možno hodnotiť ako stabilizovanú. Vývoj trestnej činnosti má z dlhodobého hľadiska mierne stúpajúci trend. V sledovanom období 2025 bolo v služobnom obvode Okresného riaditeľstva Policajného zboru Dolný Kubín zistených celkovo 474 trestných činov. V sledovanom období 2026 bol počet zistených trestných činov 526, čo znamená nárast trestnej činnosti v porovnaní so sledovaným obdobím 2025. Zároveň však stúpila aj objasnenosť trestných činov. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Dolnom Kubíne má pomerne ustálený charakter skladby trestnej činnosti. K najčastejším druhom trestnej činnosti možno zaradiť majetkovú trestnú činnosť. Základné štatistické údaje trestnej činnosti za sledované obdobie 2026 v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2025 sú uvedené v tabuľke .

Stav a úroveň objasňovania celkovej trestnej činnosti za obdobie od 1. 1. 2026 do 31. 8. 2026 v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2025 v teritóriu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne a v územnosprávnom okrese Turčianske Teplice

okres	Obdobie	Zistené trestné činy	Objasnené trestné činy	Dodatočne objasnené trestné činy
Martin	1.1.2026 - 31.08.2026	637	374	58
	1.1.2025 - 31.08.2025	604	278	75

	rozdiel	33	96	-17
Dolný Kubín	1.1.2026 - 31.08.2026	526	381	37
	1.1.2025 - 31.08.2025	474	311	35
	rozdiel	52	70	2
Turčianske Teplice	1.1.2026 - 31.08.2026	Turčianske Teplice sú štatisticky vykazované v rámci služobného okresu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine		
	1.1.2025 - 31.08.2025			
	rozdiel			

Z hľadiska priestupkov sú v územnej pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine a Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne v najväčšej miere zastúpené priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a v nižšej miere sú evidované aj priestupky proti majetku a priestupky proti občianskemu spolunažívaniu. Základné štatistické údaje priestupkov za sledované obdobie 2026 v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2025 sú uvedené v tabuľke.

Nápad priestupkov za obdobie od 1. 1. 2026 do 31. 8. 2026 v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2025 v teritóriu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine a Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne a v územnosprávnom okrese Turčianske Teplice

okres	Obdobie	Priestupky celkom (územnosprávne členenie)	Priestupky majetkové (územnosprávne členenie)	Priestupky celkom (za OR PZ)	Priestupky majetkové (za OR PZ)
Martin	1.1.2026 – 31.8.2026	8698	678	7982	688
	1.1.2025 – 31.8.2025	7789	717	6946	568
	rozdiel	909	-39	1036	120
Dolný Kubín	1.1.2026 – 31.8.2026	5692	157	16227	386
	1.1.2025 – 31.8.2025	5155	237	13660	320
	rozdiel	537	-80	2567	66
územnosprávny okres Turčianske Teplice	1.1.2026 – 31.8.2026	1455	45		
	1.1.2025 – 31.8.2025	1524	33		
	rozdiel	-69	12		

Z hľadiska dopravy je územnosprávny okres Martin, ako aj samotné mesto Martin, veľmi zaťažené, spája sever Slovenska s Poľskom, Českom aj východom krajiny. Z dôvodu nadmernej intenzity dopravy sa v služobnom obvode Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine tvoria kongescie každý deň na ceste I/18 v úseku Ratkovo/Krpeľany - Kľačany a ceste I/65D v úseku Martin - Košťany nad Turcom, čo bude pretrvávať až do ukončenia výstavby východného okruhu mesta Martin a následne celého úseku rýchlostnej cesty R3, ktorá bude prínosom k zlepšeniu komfortu bývania v mestách a obciach v danej lokalite.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Martine prijíma opatrenia na zabezpečenie plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky (nasadenie príslušníkov Policajného zboru v kritických hodinách, manuálne riadenie premávky v prípade potreby na križovatke v Košťanoch nad Turcom pri rannej a poobedňajšej dopravnej špičke, rýchle zásahy pri nehodách a poruchách - zabezpečenie miesta, odstránenie vozidiel z cesty v prípade, že tvoria prekážku v cestnej premávke, koordinácia odťahovej služby, aby sa minimalizovalo zdržanie a pravidelné monitorovanie zjazdu D1 na cestu I/18 v katastri mesta Turany smerom na Ružomberok).

Verejný poriadok a vnútornú bezpečnosť v rámci územnosprávnych okresov Martin a Turčianske Teplice zabezpečuje Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Martine. Bezpečnostnú situáciu z hľadiska ochrany verejného poriadku možno hodnotiť ako dobrú, v územnej pôsobnosti útvarov Policajného zboru za hodnotené obdobie nebolo zaznamenané hromadné narušenie verejného poriadku.

V rámci územnosprávneho okresu Dolný Kubín cestná sieť pozostáva z cesty I. triedy (58,446 km), cesty II. triedy (13,913 km), cesty III. triedy (88,735 km) a rýchlostnej komunikácie R3 (5,729 km).

Na úseku dopravno-inžinierskej činnosti v pôsobnosti Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne sa Policajný zbor podieľa hlavne na realizácii rekonštrukcie cesty I/78 v km cca 4,500 - 6,000 v k.ú. Oravský Podzámok, rekonštrukcii cesty I/18 medzi obcami Kľačany a Turany, ktorá pozostáva z rekonštrukcie ciest I/18 a I/70 a z rekonštrukcie križovatky ciest I/18 a I/70 v obci Kľačany, obnove mostného objektu na ceste III/2263 medzi obcami Veličná a Oravská Poruba, rekonštrukcii zosunutej cesty III/2250 v obci Pokrývač. Z hľadiska krátkodobých opatrení na úseku dopravného inžinierstva boli vykonané kontroly dopravného značenia a technicko-stavebného stavu vozovky na miestach s častým výskytom dopravných nehôd a najväčšej kumulácii dopravy, za účelom kontroly úplnosti a stavu dopravného značenia.

Bezpečnostnú situáciu v služobnom obvode Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne, z hľadiska ochrany verejného poriadku možno hodnotiť ako dobrú. V územnej pôsobnosti útvarov Policajného zboru Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne za hodnotené obdobie nebolo zaznamenané hromadné narušenie verejného poriadku.

• **Spolupráca so samosprávami pri prevádzke kamerových systémov**

Spoluprácu so samosprávami pri prevádzke kamerových systémov je možné v rámci pôsobnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine hodnotiť pozitívne. Dobrá spolupráca je aj s mestskými úradmi a obecnými úradmi a nadštandardná spolupráca je s Mestskou políciou Martin, Mestskou políciou Vrútky, Mestskou políciou Turany a Mestskou políciou Turčianske Teplice.

V rámci miest Martin, Turčianske Teplice, Vrútky, Turany sú ulice monitorované kamerovým systémom vo forme statických a dynamických kamier, ktoré sú neustále dopĺňané a modernizované kvalitnejšími kamerami s vyšším rozlíšením. Čo sa týka monitoringu obcí v rámci územnosprávneho okresu Martin, niektoré sú pokryté statickým a dynamickým

kamerovým systémom, ktorý si zabezpečujú jednotlivé obce. Jedná sa o obce Sučany, Turčianska Štiavnička, Podhradie, Šútovo, Nolčovo, Ratkovo, Žabokreky, Blatnica, Vrícko a Rakovo.

Čo sa týka monitoringu obcí v rámci územnosprávneho okresu Turčianske Teplice, niektoré sú pokryté statickými a dynamickým kamerovými systémami, ktorý obsluhujú zamestnanci mesta Turčianske Teplice v rámci chránenej dielne. Jedná sa o obce Dolná Štubňa a Diviaky.

Mesto Martin má modernizovaný dynamický kamerový systém, ktorého správu zabezpečuje Mestská polícia Martin. V roku 2026 by mala byť zabezpečená možnosť pripojenia Policajného zboru k uvedenému kamerovému systému, čo bude využívané počas konania športových a kultúrnych podujatí väčšieho rozsahu, alebo pri podujatiach označených za rizikové. Mesto disponuje 159 ks kamier, ktoré pokrývajú celé mesto, ale aj Základné školy v Martine a kultúrne a športové objekty v správe mesta. Spolupráca je na vynikajúcej úrovni a kamerový systém má vplyv na bezpečnosť z preventívneho hľadiska, najmä na miestach, kde je kamera umiestnená na viditeľnom mieste.

Mestá Vrútky a Turčianske Teplice majú kamerový systém, ktorého správu zabezpečuje Mestská polícia Vrútky a Mestská polícia Turčianske Teplice a v oboch prípadoch aj zamestnanci mesta v režime chránenej dielne.

V meste Turany sa nachádza 43 ks statických kamier, ktoré spravuje mesto prostredníctvom Mestskej polície, tento kamerový systém je zameraný na monitoring verejných priestranstiev a budov vo vlastníctve alebo v správe mesta.

Prevádzka kamerových systémov má pozitívny vplyv na znižovanie miery protispoločenskej činnosti, najmä v oblasti priestupkov proti verejnému poriadku, priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, priestupkov proti majetku a vandalizmu. Kamerové záznamy sa v praxi opakovane osvedčili ako dôkazný prostriedok pri objasňovaní trestných činov a priestupkov, ako aj pri identifikácii páchatel'ov. Ich prítomnosť pôsobí preventívne, čím prispieva k zvýšeniu pocitu bezpečia obyvateľ'ov a znižovaniu kriminality v exponovaných lokalitách.

Spoluprácu so samosprávami pri prevádzke kamerových systémov je možné z pohľadu Okresného riaditeľ'stva Policajného zboru v Dolnom Kubíne hodnotiť pozitívne. Veľmi dobrá je spolupráca s Mestským úradom v Dolnom Kubíne a nadštandardná je spolupráca s Mestskou políciou Dolný Kubín. V meste Dolný Kubín sú ulice monitorované kamerovým systémom vo forme statických a dynamických kamier, ktoré sú neustále dopĺňané a modernizované kvalitnejšími kamerami s vyšším rozlíšením.

Čo sa týka monitoringu obcí v rámci územnosprávneho okresu Dolný Kubín, väčšina obcí je pokrytá kamerovým systémom, ktorý si zabezpečujú jednotlivé obce. Jedná sa o obce Kľačany, Žaškov, Zázrivá, Párnica, Istebné, Veličná, Leštiny, Malatiná, Medzibrodie, Pucov, Pribiš, Oravský Podzámok, Horná Lehota, Sedliacka Dubová, Dlhá nad Oravou, Chlebnice a Krivá. Mesto Dolný Kubín má modernizovaný kamerový systém, ktorého správu zabezpečuje Mestská polícia Dolný Kubín. Spolupráca vo vzťahu k poskytovaniu kamerových záznamov je na dobrej úrovni. Poskytované kamerové záznamy v mnohých prípadoch napomáhajú k objasneniu protiprávneho konania.

- **Modernizácia hasičskej techniky, posilnenie hasičských zborov a podpora pre dobrovoľných hasičov**

Podľa § 7 ods. 5 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 55/2002 Z. z., ktorou sa určujú sídla a územné obvody krajských riaditeľ'stiev Hasičského a záchranného zboru, okresných riaditeľ'stiev Hasičského a záchranného zboru a sídla hasičských staníc v znení

neskorších predpisov je sídlom Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Martine mesto Martin s územnou pôsobnosťou pre okresy Martin a Turčianske Teplice.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Martine má dve hasičské stanice, a to Hasičskú stanicu Martin (typ V.) nad 40 príslušníkov s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom a Hasičskú stanicu Turčianske Teplice (typ II.) do 18 príslušníkov Hasičského a záchranného zboru s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom.

Podľa § 7 ods. 3 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 55/2002 Z. z., ktorou sa určujú sídla a územné obvody krajských riaditeľstiev hasičského a záchranného zboru, okresných riaditeľstiev Hasičského a záchranného zboru a sídla hasičských staníc v znení neskorších predpisov je sídlom Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Dolnom Kubíne mesto Dolný Kubín s územnou pôsobnosťou pre okresy Dolný Kubín a Tvrdošín.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Dolnom Kubíne má dve hasičské stanice, a to Hasičská stanica Dolný Kubín (typ III.) do 30 príslušníkov s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom a Hasičská stanica Tvrdošín (typ II.) do 18 príslušníkov Hasičského a záchranného zboru s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom.

Výjazdy dobrovoľných hasičských zborov obcí v okresoch Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín v roku 2025

V okrese Martin uskutočnili dobrovoľné hasičské zbory obcí („DHZO“) spolu 293 výjazdov (požiar - 83, technická pomoc - 138, dopravné nehody - 57, nebezpečné látky - 9, cvičenia - 6), z toho samostatne 156 výjazdov a ostatné v spolupráci s Hasičským a záchranným zborom.

V okrese Turčianske Teplice uskutočnili DHZO spolu 73 výjazdov (požiar - 23, technická pomoc - 38, dopravné nehody - 0, nebezpečné látky - 1, cvičenia - 11), z toho samostatne 48 výjazdov a ostatné v spolupráci s Hasičským a záchranným zborom.

V okrese Dolný Kubín uskutočnili DHZO spolu 41 výjazdov (požiar - 31, technická pomoc - 8, dopravné nehody - 0, nebezpečné látky - 0, cvičenia - 2), z toho samostatne 6 výjazdov a ostatné v spolupráci s Hasičským a záchranným zborom.

Od 1. 1. 2026 je do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov celkovo zaradených 1 867 DHZO (v kategórii A1 - 22, A - 91, B - 1 197 a C - 557), z toho v Žilinskom kraji 316 DHZO (v kategórii A1 - 3, A - 17, B - 213 a C - 83). V okrese Martin - 42 DHZO, Turčianske Teplice - 24 DHZO a v okrese Dolný Kubín - 25 DHZO.

Financovanie podpory na zabezpečenie materiálno-technického vybavenia DHZO zaradených do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území Slovenskej republiky je realizované prostredníctvom dotácií cez Dobrovoľnú požiarnu ochranu Slovenskej republiky.

Hasičská stanica Martin: Hasičská stanica (HS) typu V. v Martine je v užívaní od roku 1998. Boli v nej vytvorené priestory tak pre hasičskú jednotku, ako aj pre ostatných príslušníkov oddelenia požiarnej prevencie a oddelenia prevádzkovo-technického. HS nebola zmodernizovaná z Regionálneho operačného programu 2007-2013 (ROP), nakoľko bola v tomto programovacom období vo vyhovujúcom technickom stave. V priebehu jej prevádzky sa začali vyskytovať stavebné a prevádzkové nedostatky, ktoré sa čiastočne podarilo odstrániť (najmä kompletná oprava zatekajúcej strechy, výmena okien, rekonštrukcia plynovej kotolne). Po dvadsiatich ôsmich rokoch už vyžaduje odstránenie zrejmych konštrukčných defektov, úpravu vnútornej dispozície a celkovú modernizáciu.

Odstránenie niektorých týchto nedostatkov rieši základná požiadavka investičnej akcie, ktorá bola predbežne zaradená do plánu investičnej výstavby Ministerstva vnútra SR na roky 2025 - 2027. Predpokladané investičné náklady prepočítané na aktuálnu cenovú úroveň sú vo výške 400 tis. eur. Predmetom základnej požiadavky je odstránenie dlhodobej vzlianej vlhkosti do základového muriva, zateplenie nosných železobetónových prvkov v exteriéri súvisiace s nedostatočným zateplením fasády, sanácia balkónových dosiek, nevyhnutné dispozičné zmeny a nerovnomerné sadanie budovy.

Hasičská stanica Turčianske Teplice: HS je dislokovaná od roku 1996 v prenajatých priestoroch kultúrneho domu. Jedná sa o budovu z roku 1985, ktorá má centrálny vchod pre HS, nájomníkov a návštevníkov zasadacej a spoločenskej miestnosti na prvom poschodí. Spevnená plocha za budovou, ktorú kedysi využívali hasiči ako športovisko, dnes slúži ako parkovisko SAD. Objekt projektovaný a postavený na iný účel nie je oplotený a dispozične, stavebno-technologicky ani hygienicky neposkytuje základné štandardy pre HS.

V roku 2003 nadobudlo KR HaZZ v Žiline bezodplatným prevodom od OÚ v Turčianskych Tepliciach rozostavaný (nedokončený) objekt pre údržbu a opravy ČSAD. V rámci ROP bola v rokoch 2009 a 2010 vypracovaná projektová príprava dostavby a adaptácie predmetného objektu na HS. Pre krátenie nenávratného finančného príspevku riadiacim orgánom ROP sa stavba rozdelená na dve etapy s predpokladanými rozpočtovými nákladmi na úrovni 1,25 mil. eur nedostala do realizácie. Do dnešného dňa však nebola začatá jej realizácia ani z prostriedkov štátneho rozpočtu a objekt chátra. Sociálne zariadenia z unimobuniiek v areáli objektu sú útočiskom bezdomovcov. Pozemky však majú vhodnú polohu a dobré napojenie na cestnú sieť.

Adaptácia nedokončeného objektu na HS už dnes pravdepodobne zo statických dôvodov nebude možná a je potrebné uvažovať spolu s objektom z unimobuniiek o ich asanácii. Novostavba objektu HS na pozemkoch v správe Ministerstva vnútra SR sa javí ako najefektívnejšie riešenie ako zlepšiť podmienky na vykonávanie štátnej služby príslušníkov. Investičná náročnosť je na úrovni 3,0 mil. eur bez nákladov na asanáciu existujúcich stavebných objektov, odvoz a likvidáciu sutiny na legálnu skládku.

Hasičská stanica Dolný Kubín: Rekonštrukcia a prístavba okresného riaditeľstva HaZZ v Dolnom Kubíne bola začatá v rámci ROP v roku 2011 s predpokladaným dokončením v roku 2013. Po vypovedaní zmluvy o dielo zo strany Ministerstva vnútra SR sa vo výstavbe pokračovalo s druhým zhotoviteľom stavby až od 05/2017, druhý zhotoviteľ v 02/2020 zo stavby odišiel. Stavbu dokončila tretia stavebná spoločnosť v období od 11/2020 do 07/2021 a stavba bola do konca roku 2021 skolaudovaná. Prístup prvých dvoch stavebných spoločností k realizácii diela sa nezmazateľne podpísal na kvalite stavby, ktoré užívateľ a trápia dodnes. Na rekonštrukciu a prístavbu bolo vynaložených celkovo 1,58 mil. eur, pre nedodržanie zmluvného časového rámca (nie z NFP ale zo štátneho rozpočtu).

Budova Okresného riaditeľstva HaZZ v Dolnom Kubíne, súčasťou ktorej je HS v Dolnom Kubíne bola odovzdaná do užívania v novembri 2021. Rekonštrukcia a prístavba HS v Dolnom Kubíne významne skvalitnila pracovné prostredie a podmienky tu slúžiacich príslušníkov, budova poskytuje vhodné kancelárske priestory, vyhovujúce priestory pre hasičskú jednotku, nadštandardné priestory na vykonávanie telesnej prípravy a vhodné garážové priestory.

O kvalitatívnej úrovni vyhotovenia stavby vypovedá aj skutočnosť, že v čase od uvedenia do prevádzky musela byť v rámci údržby opravovaná plochá strecha. HS v Dolnom Kubíne chýba poplachové zariadenie a rozhlas na vyhlásenie poplachu, ktoré by malo byť nevyhnutnou súčasťou každej hasičskej stanice. Takisto pri odovzdaní budovy do užívania v jednej časti garážových priestorov (v pôvodnej budove) chýba rozvod vzduchu pre pripojenie zásahovej techniky. Užívanie budovy odhalilo aj ďalšie nedostatky – vlhnutie stien v pôvodnej budove,

následkom čoho vznikajú zaplesnené steny (na prízemí pôvodnej budovy, kde sú garáže a skladové priestory) a vplyvom sadania budovy sa v kancelárskych priestoroch okresného riaditeľstva vytvárajú praskliny na stenách (1. n. p.).

Hasičská stanica Tvrdošín: Vedľajšia HS OR HaZZ v Dolnom Kubíne sídli v prenajatých priestoroch, ktoré neboli zrekonštruované z ROP ani z prostriedkov štátneho rozpočtu. Objekty mesta, v ktorých sídli hasičská jednotka sú pre výkon štátnej služby, umiestnenie hasičskej techniky a ďalších vecných prostriedkov len podmiennečne vhodné. Výjazd hasičskej jednotky k udalosti z objektu, ktorý sa nachádza v centre mesta je s rozmernou hasičskou technikou ťažký, niektoré garážové brány hasiči otvárajú ručne. Zástupcovia HaZZ sa snažia minimálne od roku 2009 získať do správy Ministerstva vnútra SR vhodný pozemok v správe obce alebo rozpočtovej organizácie alebo objekt, ktorý by bol následnou rekonštrukciou adaptovaný na požadovaný účel. Vzhľadom na miestne podmienky zatiaľ neúspešne. Rekonštrukcia existujúcich priestorov HS s prípadnou dostavbou sa vzhľadom na vyššie uvedené fakty a majetkové pomery javí ako nevhodná.

Pre výstavbu HS typ II. je potrebné aktuálne komerčne nadobudnúť pozemok o rozlohe min. 2 000 m² (ideálne 4 000 m²) v kúpnej cene od 100 000 eur a na výstavbu tohto typu HS naplánovať kapitálové výdavky vo výške od 2,0 mil. eur.

Záver: Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor sú zahrnuté do projektu informačné a komunikačné technológie (IKT) pasportizácie a obmeny, čím sa má zabezpečiť zlepšenie materiálno-technického vybavenia dotknutých zložiek, efektívnejší výkon práce a zníženie energetických nákladov. Obmena stolných počítačov a prenosných počítačov prebieha vo viacerých vlnách už od začiatku roka 2026 v rámci útvarov Policajného zboru naprieč celou SR (vrátane spomínaných okresov). V poslednej ukončenej vlne bola realizovaná zatiaľ najväčšia obmena, ktorá sa týkala v značnej miere aj Hasičského a záchranného zboru.

Okrem vyššie uvedeného je v procese realizácie aj verejné obstarávanie na zákazku: spotrebný materiál (USB, externé a interné harddisky, CD a DVD nosiče a iný spotrebný materiál), ktorý je nevyhnutný pre zabezpečenie bezproblémového chodu jednotlivých pracovísk v rámci ich pracovných činností.

V niektorých okresoch prebieha implementácia telových kamier, ktoré boli distribuované príslušným útvarom Policajného zboru ako súčasť zlepšenia ich technického vybavenia.

2 NÁVRHOVÁ ČASŤ

Analýza sociálno-ekonomickej situácie a vybraných problémov okresov Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín s návrhmi na zlepšenie v sociálnej a hospodárskej oblasti je východiskom pre schválenie uznesenia vlády Slovenskej republiky z jej výjazdového rokovania.

Cieľom rokovania je poukázať na špecifické potreby územia, identifikovať príležitosti pre jeho udržateľný rozvoj a prijať konkrétne opatrenia, ktoré prispedia k zlepšeniu kvality života obyvateľov dotknutých okresov.

Výjazdové rokovanie vlády Slovenskej republiky sa uskutočňuje obci Dubové, v okrese Turčianske Teplice. Obec sa nachádza v južnej časti Turčianskej kotliny, pod severovýchodnými svahmi pohoria Žiar, na ľavom brehu rieky Turiec, približne 5 km západne od okresného mesta Turčianske Teplice. Jej poloha v prostredí kotliny, lesov a okolitej prírody vytvára predpoklady pre rozvoj rekreácie, turistiky a voľnočasových aktivít. Dubové má bohatú históriu spojenú s tradičným vidieckym spôsobom života, poľnohospodárstvom, spracovaním dreva, hrnčiarstvom a olejkárstvom. Významné miesto v jej novodobých dejinách má Slovenské národné povstanie, ktoré obyvatelia podporovali a za ktoré bola obec vyznamenaná Pamätnou medailou SNP. Prírodné prostredie, historické dedičstvo a blízkosť kúpeľného mesta Turčianske Teplice predstavujú potenciál pre ďalší rozvoj obce, posilňovanie jej atraktivity a zvyšovanie kvality života jej obyvateľov.

Uvoľnenie finančných prostriedkov a realizácia navrhovaných aktivít prispeje k efektívnemu riešeniu miestnych problémov a zvýšeniu kvality života obyvateľov. Vláda týmto zároveň zdôrazňuje svoj záväzok podporovať vyvážený rozvoj Slovenskej republiky s dôrazom na využívanie miestneho potenciálu.

Predkladaný návrh uznesenia obsahuje úlohy pre jednotlivé ministerstvá, ktoré vyplývajú z identifikovaných potrieb a požiadaviek regiónu.

Analýza sociálno-ekonomickej situácie a návrh uznesenia vlády Slovenskej republiky z jej výjazdového rokovania venujú pozornosť **posilneniu regionálnej konkurencieschopnosti**, ku ktorej má prispieť **vyhladávanie strategických investorov** prostredníctvom Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu a možnosti podpory etablovaných výrobných závodov.

Súčasne sa navrhuje vyčleniť 7 100 000 zo štátnych finančných aktív a ich poskytnutie spoločnosti so 100% majetkovou účasťou štátu prostredníctvom MH Invest, s.r.o. za účelom revitalizácie priemyselných priestorov a ich následného využitia na zabezpečenie potrieb štátnej správy, najmä na vytvorenie vhodných priestorových, technických a prevádzkových podmienok, na výkon činností orgánov štátnej správy a na zabezpečenie efektívneho využívania majetku štátu pre potreby vybudovania archívu pre sekciu verejnej správy Ministerstva vnútra SR alebo pre potreby skladu pre sekciu krízového riadenia Ministerstva vnútra SR na území celého Žilinského kraja.

Rezortu dopravy sa navrhuje uložiť zabezpečiť:

- realizáciu veľkoplošnej opravy cesty I/65 I/65 – Horná Štubňa – Turček - Kremnické Bane,
- vyhlásenie verejného obstarávania na spracovateľa projektovej dokumentácie na rekonštrukciu mostného objektu „I/18 Martin Priekopa – most 291 (M3285)“,
- vyhlásenie verejného obstarávania na spracovateľa projektovej dokumentácie na projekt „I/65 Protihluková stena Turčianske Teplice“,

- vyhlásenie verejného obstarávania na spracovateľa projektovej dokumentácie na úsek „I/70 Veličná zosuv pôdy,
- spracovanie projektovej dokumentácie pre projekt veľkokapacitnej okružnej križovatky na ceste I/65 pri obci Košťany nad Turcom,
- vypracovanie ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie v súlade s platnou legislatívou na realizáciu výstavby Východného mestského okruhu v meste Martin.

Ďalej sa v oblasti dopravy navrhuje zabezpečiť financovanie strategickej investície **„Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice v úseku Liptovský Mikuláš – Poprad - Tatry (mimo), 5. etapa, traťový úsek Liptovský Hrádok - Paludza (Liptovský Mikuláš)“** z Programu Slovensko a investícií D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica, D3 Oščadnica – Čadca, Bukov, II. polprofil, Diaľničný privádzač Lietavská Lúčka – Žilina, I. etapa a ich fázovanie do programového obdobia 2028 – 2034, a ako obligatórnych priorít zaradených do Národného a regionálneho partnerského plánu Slovenskej republiky.

V oblasti rozvoja cyklodopravy sa navrhuje prerokovať a **posúdiť možnosti prípravy a realizácie cyklotrasy Sklabiňa – Dražkovce – Martin** s cieľom podporiť rozvoj cyklodopravy a cestovného ruchu v regióne.

Rezortu investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie sa navrhuje:

- poskytnúť metodickú a technickú asistenciu prostredníctvom regionálneho centra podpory mestám a obciam mestskej funkčnej oblasti udržiateľného mestského rozvoja Martin pri **implementácii strategických projektov v rámci Integrovannej územnej stratégie „Turiec 2030“** s cieľom eliminovať administratívne bariéry a zrýchliť procesy verejného obstarávania,
- zabezpečiť prerokovanie s predstaviteľmi miestnej štátnej správy a územnej samosprávy možnosti strategického rozvoja okresu Turčianske Teplice so zameraním na jeho podporu ako **rezidenčného zázemia pre zamestnancov a odborníkov, ktorí pracujú v priemyselnom severnom uzle Žilina - Martin**, s cieľom udržať kvalifikovaných odborníkov v regióne a na rozvoj špičkového zdravotného wellness a kúpeľníctva, projektov striedanej ekonomiky, služieb starostlivosti o seniorov.

V nadväznosti rezorty zdravotníctva a cestovného ruchu a športu budú pokračovať v **medzirezortnej spolupráci v systémovej podpore prírodných liečebných kúpeľov** vrátane posúdenia možnosti koordinácie podporných mechanizmov zameraných na stabilizáciu a predĺženie liečebných, preventívnych a rekondičných pobytov.

Úlohou rezortu kultúry bude posúdiť vhodné formy podpory:

- pre **rozvoj verejného a historického povedomia o živote, literárnom a spoločenskom diele Pavla Országha Hviezdoslava**, a to najmä v súvislosti s pripomenutím 150. výročia prvého prijatia a knižného uplatnenia pseudonymu „Hviezdoslav“ v roku 2027,
- pre aktivity zamerané na **rozvoj verejného a historického povedomia o živote, tvorbe a umeleckom odkaze Andreja Lettricha**, rodáka z Dubového v regióne Turiec, vrátane možností prezentácie jeho filmovej tvorby, pripomínania jeho osobnosti a podpory kultúrno-vzdelávacích podujatí súvisiacich s jeho odkazom,
- pre aktivity zamerané na **rozvoj verejného a historického povedomia o živote, diele a umeleckom odkaze Mikuláša Galandu**, rodáka z Turčianskych Teplíc, vrátane možností prezentácie jeho tvorby, pripomínania jeho osobnosti a podpory kultúrno-vzdelávacích podujatí súvisiacich s jeho odkazom,

- pre aktivity zamerané na **rozvoj verejného a historického povedomia o živote, diele a umeleckom odkaze Martina Benku**, ktorého život a tvorba boli úzko späté s mestom Martin, vrátane možností prezentácie jeho tvorby, pripomínania jeho osobnosti a podpory kultúrno-vzdelávacích podujatí súvisiacich s jeho odkazom,
- **modernizácie Múzea slovenskej dediny v Martine** so zameraním na rozšírenie jeho celoročnej prevádzky a zapojenie lokálnych remesiel a produktov do ponuky destinácie.

Rezortu cestovného ruchu a športu sa navrhuje **posúdiť možnosti podpory a marketingu v okresoch Martin a Turčianske Teplice** prostredníctvom agentúry Slovakia Travel a zároveň preskúmať možnosti podpory **odstránenia havarijného stavu zimného štadióna v Turčianskych Tepliciach**.

Agentúre štátom podporovaného nájomného bývania sa navrhuje v spolupráci s ministrom zdravotníctva SR a Univerzitnou nemocnicou Martin preskúmať možnosti **využitia budov Univerzitnej nemocnice Martin, ktoré budú v súvislosti s výstavbou novej nemocnice uvoľnené, na účely nájomného bývania**, vrátane možnosti ich rekonštrukcie a prestavby na bytové jednotky v režime štátom podporovaného nájomného bývania,

Navrhuje sa **uvoľniť finančné prostriedky** zo zdrojov kapitoly Všeobecná pokladničná správa **v celkovej výške viac ako 2 mil. eur**, z toho:

Viac ako 1,5 mil. eur na **projekty miest a obcí okresov Martin, Turčianske Teplice a Dolný Kubín a iných právnických osôb** v širšom regióne podľa prílohy uznesenia, zvyšok na väčšie projekty, napríklad:

- 95 000 eur pre obec Dubové za účelom podpory projektu „Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu a obecného úradu, zabezpečenie interiéru pre kanceláriu styk s verejnosťou“;
- 70 000 eur pre Univerzitnú nemocnicu Martin za účelom podpory projektu „Zakúpenie dvoch elektromyografických prístrojov pre Univerzitnú nemocnicu Martin s cieľom zlepšenia dostupnosti a rýchlosti vyšetrení pre pacientov“;
- 100 000 eur pre mesto Martin za účelom dofinancovania realizácie projektu „Dokončenie investičnej akcie Cyklochodník a chodník pre peších Martin - Tomčany“;
- 15 000 eur pre mesto Turany za účelom vybudovania výťahu v budove mestského úradu a zabezpečenia bezbariérového prístupu do všetkých podlaží budovy;
- 15 000 eur pre mesto Vrútky za účelom rekonštrukcie miestnych komunikácií;
- 15 000 eur pre mesto Turčianske Teplice za účelom odstránenia havarijného stavu zimného štadióna;
- 71 000 eur pre Slovenské liečebné kúpele Turčianske Teplice, a. s., za účelom podpory projektu „Rekonštrukcia 58 lôžok v zmysle Projektového zámeru Špecializovanej nemocnice FBLR“.
- 15 000 eur pre mesto Dolný Kubín za účelom dofinancovania projektu obnovy a modernizácie budovy historickej židovskej synagógy v Dolnom Kubíne;
- 65 000 eur pre obec Pribiš za účelom podpory projektu „Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a súvisiacej dopravnej infraštruktúry v obci Pribiš“;
- 60 000 eur pre mesto Čadca za účelom podpory projektu „Rekonštrukcia športového zázemia v meste Čadca“;

- 20 000 eur pre Žilinský samosprávny kraj za účelom podpory projektu „Vybudovanie vonkajšieho výťahu v bloku C Centra sociálnych služieb Horný Turiec v Turčianskych Tepliciach“;
- 40 000 eur pre obec Raková za účelom podpory projektu „Odstránenie havarijného stavu obvodových konštrukcií a odkvapového systému Základnej školy Milana Mravca, elokované pracovisko Trstená, Raková 950“;
- 50 000 eur na zakúpenie endoskopической sušiacej a skladovacej skrine na Klinike detskej chirurgie LF UK a NÚDCH pre Národný ústav detských chorôb, Bratislava-mestská časť Nové Mesto;
- 20 000 eur na podporu projektu „Z koreňov vedy: Ako Turiec uzdravoval svet, integrovaný výstavný projekt prezentujúci vývoj zdravotnej starostlivosti v stredoeurópskom kontexte s osobitným dôrazom na región Turiec“ pre Slovenské národné múzeum – Múzeá v Martine, Etnografické múzeum, Vajanského nábrežie č. 61/2, 811 02 Bratislava – mestská časť Staré Mesto.

Predkladaný návrh uznesenia má za cieľ prispieť k zlepšeniu kvality života obyvateľov dotknutých regiónov a podporiť ich ďalší hospodársky a sociálny rozvoj. Navrhované opatrenia vychádzajú z požiadaviek miestnych samospráv a zohľadňujú reálne potreby a špecifiká regiónu.